

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Årsredovisning 2021

Vaggeryds kommun

Kommunfullmäktige 2022-04-25 § **XX**

Diariennr. KS 2022/007

Version till KSAU 2022-03-21

Innehållsförteckning

Inledning	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Vaggeryds kommun, flerårsöversikt	5
Så används dina skattekronor	6
Händelser av väsentlig betydelse under 2021	10
Förvaltningsberättelse	14
Vision, värdegrund och övergripande mål	14
Den kommunala koncernen - utveckling av verksamheten	21
God ekonomisk hushållning	25
Personalredovisning 2021	38
Miljöredovisning 2021	45
Uppföljning av verksamhet som drivs av privata utförare	48
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	50
Förväntad utveckling	53
Finansiella räkenskaper	58
Redovisningsprinciper	58
Resultaträkning	60
Balansräkning	60
Finansieringsanalys kommun	61
Notförklaringar	62
Drift- och investeringsredovisning	67
Resultat och balansräkning, affärsdrivande verksamhet	72

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

2021 började i pandemin och 2021 avslutades i pandemi. Men däremellan fick vi ändå möjligheten att vara tillsammans rent fysiskt och få till alla dessa kontakter och möten.

Vi kunde genomföra såväl både Vaggerydsdagen och Skillingaryds marknad i år, och många synpunkter inhämtades och diskuterades, och äntligen fick vi mötas.

Vi invigde Mejeriets restaurang, träffpunktsverksamhet kom igång och de flesta av våra öppna och publika verksamheter var igång innan pandemin åter fick begränsa oss.

Det är ändå med stor stolthet jag lovordar vår goda förmåga att hantera händelser och skeenden som vi inte har kunnat förutse. Att också under dessa förutsättningar kunna leverera så god och hög måluppfyllelse inom den kommunala verksamheten är beundransvärd.

Nu har inte alla undersökningar genomförts i år, men de som har det inom exempelvis omsorgen visar att man upplever goda möjligheter till inflytande i sin vardag, och man känner sig trygg i våra verksamheter. Att känna sig trygg och att ha möjlighet att kunna påverka är grundstenen för vår vardag.

Engagemanget i vardagen är det inget fel på. En enkät till våra medarbetare i slutet på året visar att Vaggeryd ligger bland de 20 bästa kommunerna i riket och på tredje plats i länet när det gäller medarbetarengagemang.

Och det kan inte tillskrivas enbart de kommunala insatserna. Vi hade inte fått se den effekten utan att vi alla hjälpts åt.

Det var också så vi satte våra övergripande mål för hållbar utveckling, att vi skulle uppnå visionen tillsammans genom de målen, alla som bor, lever o verkar i Vaggeryds kommun.

Med hög ambitionsnivå och en bred enighet om var vi långsiktigt vill, och ett gemensamt fokus på det, så har vi förflyttat oss ytterligare inom många områden.

Även om vi inte trodde att vi skulle göra det när pandemin kom.

Vårt finansiella resultat är gott och kvaliteten har fortsatt utvecklats positivt för våra invånare inom många områden, även om vi inte nått ända fram med allt.

Spadar har satts i jorden för nya företagsetableringar och utbyggnad av tidigare verksamhet, aldrig förr ha så många nyttjanderättsavtal signerats. Många nya kontakter har vi fått från företag på väg in i att etablera sig i just vår kommun.

Befolkningen ökar i enlighet med våra prognoser och är nu uppe i 14 746. Det är 214 fler än förra året. Man vill bo, leva och verka i hela vår kommun. Nästan ett nytt bygglov ansöks det om per vecka i snitt för att bo landsbygden och flera förfrågningar finns om markanvisningar i våra tätorter.

En ny framtidsinriktad och ambitiös översiktsplan för långsiktig planering av vår markanvändning, ytterligare tillväxt och ökad befolkning är på väg mot beslut i kommunfullmäktige

Miljöprogrammet gör bokslut för 2021 och ett nytt hållbart miljöprogram togs fram under året.

Vår tillväxt ger ökad energianvändning, men också tryck på exempelvis fler solpaneler som under 2018-2021 gått från 7 till 17 på kommunala fastigheter.

Våra välskötta kommunala bolag VSBO och VEAB presenterar också mycket spännande utbyggnadsplaner för att möta tillväxten.

Den höga arbetslösheten under 2020 har gått ner, och våra insatser för att motverka ungdomsarbetslöshet har gett resultat.

Utmaningen är fortfarande att motverka långtidsarbetslöshet, även om vi ligger bra till jämfört med andra kommuner.

Hälsan hos våra invånare i stort har blivit bättre, trots pandemin, medan sjukfrånvaron i vår egen organisation har ökat under året på grund av pandemin.

Vi har också utmaningar med byggnadsrelaterad arbetsmiljö.

Demokratifrågan har blivit högst aktuell, och vi skrev 2021 under en demokratideklaration tillsammans med många andra kommuner och vår region, med anledning av att demokratin fyller 100 år i Sverige.

Med tanke på vad som händer runt oss just nu när vi analyserar året bakåt, och med tanke på att vi går in i ett valår framåt, så känns just demokratifrågan som en av de absolut viktigaste sakerna att lyfta. Både som utmaning men också som något vi lyckats bra med att utveckla ytterligare under 2021.

När vi nu lämnar vi 2021 bakom oss så ser jag fram emot att återigen kunna få träffas och prata med varandra. Och ta tillvara på allt det fina engagemanget i och för vår kommun.

Låt demokratin få fritt flöda valåret 2022 i en kommun som har tillväxten med sig och framtiden för sig.

Gert Jonsson

Kommunstyrelsens ordförande (m)

Vaggeryds kommun, flerårsöversikt

Nyckeltal för Vaggeryds kommun

Beloppen är i miljoner kronor om ingenting annat anges

Nyckeltal	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Externa intäkter	1107	1 058	1031	1 031	1 004	978	881	828	816
Externa kostnader	1043	1 008	1 015	1 006	995	937	876	835	808
Årets resultat	63,8	+ 50,2	+ 16,2	+ 25,6	+8,9	+41,3	+4,9	-6,9	+7,0
Tillgångar	1 633	1 547	1 523	1 246	1 041	971	912	893	865
Skulder och avsättningar	891,1	868	895	635	455	394	376	362	326
Eget kapital	742	678	628	612	586	577	536	531	538
Soliditet inkl. äldre pensionsförpliktelser	34,3	31,1 %	28,3 %	32 %	35 %	35 %	32 %	30 %	30 %
Nettoinvesteringar	49,7	121	300	165	77	60	28	43	30
Självfinansieringsgrad skattefin.investeringar (mål 100 %)	417 %	119 %	27 %	68 %	51 %	121 %	81 %		
Budgetavvikelse drift Huvudprogram 0-8 exklusive affärsdrivande verksamheter	11,4	3,1	-6,2	-1,1	+7,8	+28,8	-5,3	-16,8	-6,8
Nettokostnadskvot	93,5 %	94,1 %*	98,3 %	97,2 %	99,2 %	94,5 %	99,8 %	101 %	98,6 %
Totala skatteintäkter och skatteutjämning	927	853	803	789	751	713	676	657	644
Löner Arvoden exkl. PO	458	446	433	423	415	393	361	342	326
Antal tillsvidareanställda	1 193	1 045	1 038	1 009	1 006	978	949	948	956
Eget kapital/invånare	50 319	46 670	44 000	43 760	42 355	42 310	40 080	40 140	40 720
Anläggningstillgångar	1 193	1 151	1 110	803	641	598	575	581	589
Pensionsförpliktelse tom 1997-12-31 **	182	197	197	209	220	232	240	262	282
Avsättning pensioner fr.o.m. 1998-01-01	55	49	48	47	41	35	34	33	30
Pensionskostnad, individuell del	19	19	19	18	20	22	21	20	18
Långfristiga lån	530	555	455	195	95	50	50	50	54
Antal invånare	14 746	14 532	14 275	13 980	13 840	13 644	13 372	13 229	13 209

* nettokostnadskvoten är 97,0 % om reavinsten för elverket exkluderas

** Ansvarsförbindelse pensionsförpliktelser tom 1997-12-31 om 243 552 tkr är reducerad med ackumulerade vinster om 61 874 tkr vilket blir 181 678 tkr.

*** inklusive statligt bidrag till Barn och utbildning "Skolmiljarden" motsvarande 1,9 mnkr och statligt bidrag till socialnämnden för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre om 3,4 mnkr. Dessa två bidrag ska redovisas på konto 8291 enligt anvisning. Det är emellertid riktade medel som destinerats direkt till BUN och SN.

Så används dina skatte kronor

100 kronor i skatt till kommunen användes under 2021 så här...

26 kronor till (+1) Äldre och funktionshinderomsorg

24 kronor till (-1) Grundskola

16 kronor till (+-0) Barnomsorg

9 kronor till (+-0) Gymnasieskola inklusive vuxenutbildning

6 kronor till (+1) Individ och familjeomsorg och sociala insatser

4 kronor till (+-0) Bibliotek, Sim- och sporthallar samt övrigt inom kultur och fritid

4 kronor till (+-0) Gatuförvaltning, Fastighetsförvaltning och övrig teknisk verksamhet

7,5 kronor till (+-0) Kommunstyrelsens verksamhet

1,5 krona till (+-0) Räddningstjänst

0,5 krona till (+-0) Miljö- och byggverksamhet

1 krona till (+-0) Arbetslivsfrämjande åtgärder

0,5 krona (+-0) Övrigt t.ex. valnämnd, Revision, Överförmyndare mm

Och så här får kommunen sina pengar

61 % (+1) av kommunens intäkter kommer från kommunalskatt

23 % (+3) av kommunens intäkter kommer från generella statsbidrag samt inkomstutjämningsbidrag

5 % (+-0) kommer från taxor och avgifter för kommunens verksamheter inklusive affärsdrivande verksamhet

6 % (-2) är statliga bidrag till kommunens olika verksamheter

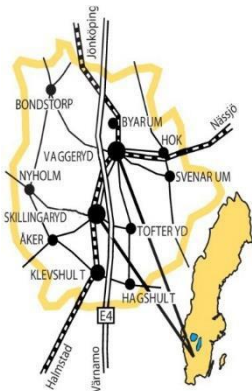
3 % (-2) kommer från övrigt t.ex. försäljning av verksamhet och varor och reavinster

2 % (+-0) kommer från hyror och arrenden

Fakta om Vaggeryd

Vaggeryds kommun är belägen i västra kanten av det sydsvenska höglandet och har en yta av 830 km².

Här bor 14 746 invånare. Angränsande kommuner är Jönköping, Nässjö, Sävsjö, Värnamo, Gnosjö och Gislaved. Kommunen har två centralorter, Vaggeryd och Skillingarydsamt två mindre tätorter, Hok och Klevshult.

Landsbygden är relativt tätbefolkad med sina lokala centra i form av småsamhällen och kyrkbyar.

Vaggeryds kommuns starka tradition av möbeltillverkning uppstod tack vare vagnstillverkningen och i Hagafors uppstod kring år 1870 Sveriges första möbelfabrik, Hagafors stolsfabrik. Genom våra många profilstarka företag lever traditionen av möbeltillverkning och design vidare i Vaggeryds kommun. Företagens kreativitet gör oss till en självklar del i entreprenörregionen.

Vaggeryds kommun har också ett unikt strategiskt läge och har etablerat sig som ett av Sveriges bästa logistikcenter. Kommunen tar en aktiv roll för att driva utvecklingen av järnvägen – med en elektrifiering vill vi skapa fler och bättre kommunikationsmöjligheter till våra närliggande städer för både persontrafik och effektiv godstrafik.

Centralorten Vaggeryd med 5 595 (5 438) invånare.

Centralorten Skillingaryd med 4 257 (4 230) invånare.

Tätorten Hok med 663 (663) invånare.

Tätorten Klevshult med 292 (293) invånare.

Befolkningsutveckling

EJ KLAR saknas tabell från SCB

Befolkningsutvecklingen har fortsatt öka under 2021 och uppgår till 14 746 invånare per 2021-12-31. Tillväxten i befolkningen är viktig för kommunen samtidigt ökar kraven på koncernen på olika sätt. En viktig förutsättning för tillväxten är den målinriktade exploateringsverksamheten som innebär att områden för bebyggelse har fortsatt att färdigställas. Likaså bygger bostadsbolaget i den takt som resurserna medger samt privata aktörer flerbostadshus i kommunen, vilket på olika sätt möjliggör för befolkningsutveckling.

10 års utveckling	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Befolkningsutveckling	13 148	13 209	13 229	13 372	13 644	13 840	13 980	14 275	14 532	14 746
Årlig förändring	-12	61	20	143	272	196	140	295	257	214

Befolkningsutveckling

Områdesindelning tätort/ landsbygd	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring mot 2020
Vaggeryd	5 284	5 380	5 438	5 595	X	X
Skillingaryd	4 003	4 038	4 230	4 257	X	X
Hok	671	661	663	663	X	X
Klevshult	302	307	293	292	X	X
Byarums landsbygd	1 051	1 066	1 093	1 127	X	X
Bondstorps förs	387	404	424	439	X	X
Tofteryds landsbygd	574	582	572	586	X	X
Åkers landsbygd	574	584	597	601	X	X
Hagshult landsbygd	329	327	334	333	X	X
Svenarums landsb.	650	627	621	628	X	X
Restförda	15	4	10	11	X	X
Totalt	13 840	13 980	14 275	14 532	14 746	214

I ovan tabell, befolkningsutveckling, framgår tydligt att hittills i år har Vaggeryds centralort ökat mest i befolkning sedan årsskiftet. En stor förklaring torde vara det nya "Tor-området" där kommunens bostadsbolag färdigställt två stora flerbostadshus. Detta har inneburit en omsättning i centralorten – där småhus blivit lediga och nya familjer kunnat flytta in. Likaså har Västra strand området successivt blivit inflyttningsklart, vilket också inneburit nya invånare till kommunen.

Delområde skolutpagningsområden	2019	2020	2021	Skillnad 2020 - 2021	Skillnad i % 2020 - 2021
Vaggeryds delområde	5 717	5 885	X	X	X
Skillingaryds delområde	4 653	4 686	X	X	X
Hoks delområde	816	816	X	X	X
Byarums delområde	784	809	X	X	X
Klevshults delområde	757	762	X	X	X
Åkers delområde	632	638	X	X	X
Bondstorps delområde	454	467	X	X	X
Svenarums delområde	452	458	X	X	X
Total exkl. restförda	14 265	14 521	X	X	X
Restförda	10	11	X	X	X
Total inkl- restförda	14 275	14 532	14 746	214	1,47 %

Antal 0-åringar, 2017 - 2021

Födelseal	2017	2018	2019	2020	2021
Vaggeryd	66	83	63	76	X
Skillingaryd	39	44	49	42	X
Hok	8	4	5	8	X
Klevshult	0	6	3	2	X
Byarums landsbygd	14	18	9	18	X
Bondstorps församling	5	8	10	6	X
Tofteryds landsbygd	7	8	8	10	X
Åkers landsbygd	8	7	5	7	X
Hagshult landsbygd	7	3	6	5	X
Svenarums landsbygd	12	7	8	6	X
Restförda	0	0	0	0	X
Totalt	166	188	166	180	183

Händelser av väsentlig betydelse under 2021

Ägarna Göran Kronholm och Thomas Andersson på Anderssons Mekaniska hedrades när Årets Göran Kronholm överraskades som **Årets Företagare 2021**.

Motivering från Företagarna: Med sina dryga 50 år i branschen har Anderssons Mekaniska AB i Skillingaryd kunnat bygga upp en bred och komplett verksamhet inom bockade och svetsade stålrovskonstruktioner mm. Man har utvecklats tillsammans med sina kunders behov och erbjuder kvalificerade helhetslösningar

Första spadtaget för nya Sörgårdsskolan

Det första symboliska spadtaget av bygget av en ny F-3-skoldel vid Sörgårdsskolan i Skillingaryd tas togs i juni. Planen är att den nya skolbyggnaden ska stå färdig i september 2022. Det finns ett pedagogiskt koncept och tänk kring byggnaden. Barn- och utbildningsförvaltningen i Vaggeryds kommun har tillsammans med en grupp rektorer och personal tagit fram ett koncept för den pedagogiska delen av kommunens kommande byggnationer av F-3-skolor. Konceptet handlar om hur de olika ytorna ska utformas och samverka. Den nya skolbyggnaden vid Sörgårdsskolan kommer skapa möjligheter för mindre klasser.

Vaggeryd. Vaccination. Vernissage.

Under våren 2021 genomförde Region Jönköpings län vaccination mot covid-19 i den gamla COOP-lokalen i Vaggeryd. Lokalen smyckades med alster skapade av ett 40-tal verksamma lokala konstnärer och konstnärer med anknytning till kommunen. - Det blir ett sätt att göra det lite roligare att stå i vaccinationskö, man blir lite distraherad och kan titta på fin konst, eller rolig konst och tycka till och bli lite avledd och inte bara tänka på den här sprutan man ska få, säger Tuula Ingner, konstutskottets

ordförande.

Husqvarnas första spadtag på södra Stigamo

I juni påbörjas bygget av deras 45 000 km² stora logistikbyggnad som ska drivas av Postnord. På plats var även Infruhubs, som tidigare i år köpte marken av Vaggeryds kommun och som nu ska uppföra och hyra ut byggnaden till Husqvarna. Med utsikt över vidderna på södra Stigamo, en del av Logpoint South Sweden, kördes fyra spadar ner i marken. På plats fanns representanter från samtliga tre företag samt delar av kommunledningen. Husqvarnas första spadtag på södra Stigamo, en del av Logpoint South Sweden.

När sommaren inte blir precis som vanligt

Socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsenheten och kultur- och fritidsförvaltningen agerade tillsammans för att möta barns och ungdomars behov när sommaren 2021 inte blev som vanligt. I samband med skolavslutningskvällar för grundskolan och gymnasiet fanns vuxna på plats i samhället för uppsökande verksamhet, bland annat genom vuxenvandrarna.

Meningsfulla och innehållsrika dagar är viktiga även under sommaren. Genom sommarjobb och

feriepraktik får ungdomar chansen att prova på arbetslivet.

Vaggeryds kommun erbjuder feriepraktik i kommunal regi under fyra veckor på sommaren för ungdomar som är 17 eller 18 år det aktuella året. Sommaren 2021 är begränsningar i antal borttaget så alla som har sökt kommer erbjudas en plats.

UC-UG´s SOMMARKUL genomfördes återigen för att låta alla barn och ungdomar i kommunen få en riktigt rolig sommar att minnas för resten av livet.

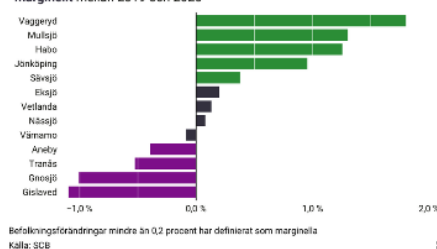
Sommarsimskola genomfördes som vanligt fast med några ändringar på grund av covid-19.

Vaggeryds befolkning växer mest i länet

SCB publicerade under våren befolkningssiffror för 2020 för kommuner runt om i landet. Bilden är tydlig: befolkningen växer på många håll. Även i Vaggeryds kommun har folkmängden ökat. I hela Jönköpings län ökar befolkningen med minst 0,2 procent i fem av 13 kommuner jämfört med året före. Den största ökningen står Vaggeryds kommun för (1,8 procent).

Så har befolkningen utvecklats i Jönköpings län

Kommuner där befolkningen ökat, minskat eller bara förändrats marginellt mellan 2019 och 2020

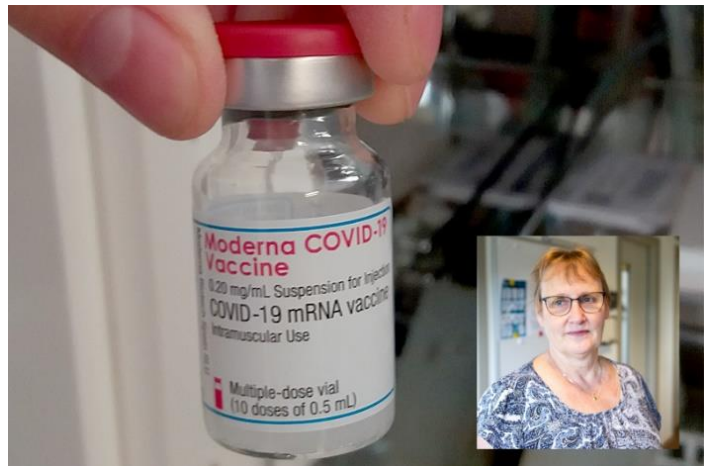
Kronprinsessparet i webbmöte med Vaggeryds kommun

Onsdag den 10 februari hade Kronprinsessan Victoria och Prins Daniel ett digitalt möte med kommunstyrelsens ordförande Gert Jonsson. Det blev ett samtal om situationen för kommunen, näringslivet och föreningslivet under pandemin, men också om kommunens utveckling.

Vaccin mot covid-19.

Bråda dagar för vaccinationsteamet
Vaccinationsarbetet pågick för fullt under delåret 2021. I början av året vaccinerades personer i kommunens omsorg i den takt som vaccin levereras till kommunen.

Vaccinationsarbetet sker systematiskt, dock något långsammare än planerat. Vilken takt socialförvaltningen kunde hålla berodde på tilldelningen av vaccin som kommer till Vaggeryds kommun. Så snart en leverans av vaccin nådde kommunens verksamhet drog hela vaccinationskedjan igång enligt den plan som fanns förberedd.

Södra Stigamo står inför ett expansivt år

Flera välkända företag är på väg in till södra Stigamo. Innan hösten 2022 lär ytterligare 500 personer jobba på området.

På marken, som har exploaterats och sålts av Vaggeryds kommun, finns inte längre några ytor kvar till försäljning. Bland kända varumärken som gått ut i offentlighetens ljus kan nämnas Husqvarna, DFDS och Budbee. Företagen kommer till hösten 2022 att med nybyggda lokaler ansluta till den padelanläggning som redan finns på området.

Hedersnämmande för arbete med att minska matsvinnet

Vaggeryds kommun har utsetts till en av finalisterna till att vinna länets Klimatpris 2021 för arbetet med att minska matsvinnet.

Vaggeryds kommun tog emot ett hedersnämmande: "Genom att ta ett helhetsgrepp om matsvinnet i kommunens verksamheter, visar Vaggeryds kommun hur en liten kommun kan göra ett stort avtryck i en global fråga. Vaggeryds kommuns matsvinnarbete är strategiskt, välutvecklat och engagerande - både för förskolebarn, pedagoger, måltidspersonal och även kommunens invånare. Vaggeryds kommuns modell för matsvinnarbete kan med framgång spridas till andra kommuner och verksamheter för att minska matsvinnet."

Fler niondeklassare får godkända betyg och behörighet till gymnasiet

Fler elever i Vaggeryds kommun går ut årskurs 9 med godkänt i alla ämnen och med behörighet till gymnasiet.

Kommunens niondeklassare presterar bättre än föregående år, enligt ny statistik om läsåret 2020-2021. En större andel elever har blivit godkända i alla ämnen, och fler elever i Vaggeryds kommun går ut med behörighet till gymnasiet. I båda kategorier presterar kommunens niondeklassare bättre än riksgenomsnittet.

Polisen och Vaggeryds kommun avger medborgarlöfte

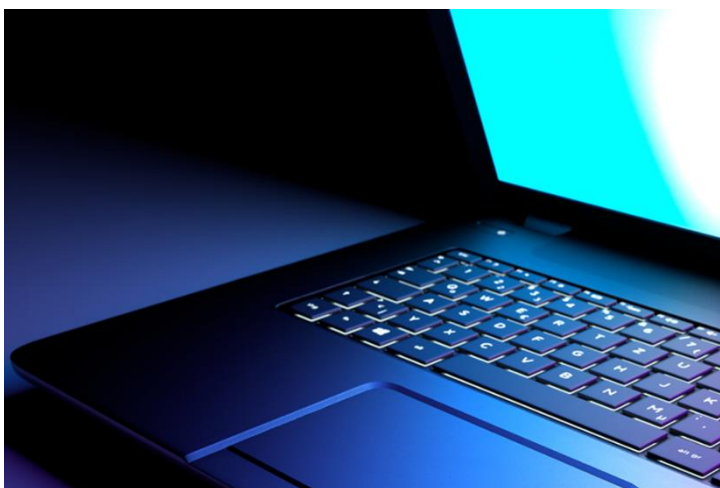
Vaggeryds kommun och polisen lovar att arbeta för en ökad trygghet bland kommunens invånare. Detta gör vi genom att: Genomföra trygghetsvandringar i Skillingaryd och Vaggeryd; Fortsätta arbetet med arbetsmetodiken Effektiv samordning för trygghet (EST); Utefter den gemensamma lägesbilden genomföra trygghetsrundor på aktuella platser (hot spots) i kommunen; Genomföra trafikinsatser på platser där trafikproblem identifierats

Tänk säkert - informationssäkerhetsmånad

Under oktober deltog Vaggeryds kommun i MSB's informationssäkerhetsmånad. Kampanjens tema är "Tänk säkert" och är ett långsiktigt arbete med målsättningen att höja medvetenheten och kompetensen hos privatpersoner och företagen för att säkrare hantera exempelvis lösenord, kortuppgifter och sin viktigaste information.

Kampanjen genomförs av MSB tillsammans med polisen. Därutöver har ett stort antal samarbetspartners från privat, offentlig och ideell verksamhet engagerats för att sprida kampanjens budskap.

Syftet är att öka medvetenhet om informations- och cybersäkerhetsfrågor hos allmänheten och hos företag. EU:s informationssäkerhetsmånad har funnits sedan 2012 och Sverige har deltagit genom MSB i ett antal år

Förvaltningsberättelse

Vision, värdegrund och övergripande mål

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med *tanke och omtanke*.
Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.
Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta och *idéer att bli verklighet*.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.
Där allt är nära och *alla har betydelse*.

Övergripande mål för mandatperioden 2019-2022

Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår tillsammans visionen genom fyra mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats...

- med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen
- med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet
- med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa
- som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Vaggeryds kommuns fyra mål för mandatperioden är långsiktiga och är kopplade till FNs 17 globala mål inom Agenda2030. Alla verksamheter bidrar till samtliga fyra mål som förtydligas genom ett strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram. Samtliga mål följs upp i samband med prognos och rapportering av ekonomi och kvalitetsresultat. De planer och riktlinjer som hanteras och beslutas politiskt ska harmonisera med Vaggeryds kommuns övergripande mål, och det ska även fullmäktiges mål för organisationens resurser, d.v.s. finansiella mål, mål för arbetsgivarpolitiken samt mål för det egna miljöarbetet, som en del av en god hushållning med organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser.

Kort om de övergripande målen för hållbar utveckling

Visionen 2020 för Vaggeryds kommun förlängdes till 2030 i syfte att skapa förutsättningar för nya mål för mandatperioden och att dessa skulle kunna hålla över tid. Agenda2030 uppmanar med sina globala mål att skapa lokala mål som har en politisk bred förankring. En bred politisk förankring gav för Vaggeryds kommun under 2019 en gemensam målbild i form av att gå mot en hållbar tillväxt, att målen skulle ha ett medborgarperspektiv, samt att det ska kunna synas en utveckling och förflyttning, men utan att tappa bort ansvaret för att förvalta. Kommunstyrelsen och representanter från fullmäktige förde bl.a. dialog med olika målgrupper i syfte att kunna formulera mål som ska ge medborgareffekt och målen beslutades den 27 maj i fullmäktige och är förtydligade i ett Strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram www.vaggeryd.se/agenda2030.

Uppdrag kring förbättringsområden

I Strategisk plan och budget för 2021 beslutades, sid 4 punkt 6, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utifrån fullmäktiges beslutade övergripande mål identifiera de viktigaste förbättringsområdena. I programbudget-handlingen beskrivs uppdraget till nämnder och bolag. I syfte att fånga upp de delar som nämnder och bolag inte kan lösa på egen hand har kommundirektören och kommunens ledningsgrupp under 2021 arbetat med en handlingsplan. Handlingsplanens påverkan på målpuppfyllelsen tillsammans med valda delar av nämndernas och bolagens insatser kommer från 2022 att redovisas i avsnittet kring målpuppfyllelse i delårsrapporteringar samt årsredovisning.

Måluppfyllelse för år 2021

Vaggeryds kommun har fyra övergripande mål för hållbar utveckling 2020-2022 som ska hjälpa till att uppnå visionen – *Plats att göra skillnad*, samt bidra till Agenda2030. Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår målen tillsammans.

Måluppfyllelsen mäts i **effekt för invånaren enligt en uppsatt ambitionsnivå** (Tabell A) med delmål kopplade till politiskt styrda mätområden. Varje mätområde följs upp med en eller fler indikatorer. Resultat för indikatorer summeras till resultat för mätområden, sedan delmål och vidare upp till det övergripande fullmäktigemålet

Nämndernas och bolagens bidrag bedöms av respektive nämnd/styrelse och summeras. (Tabell B)

Utöver de fyra målen för hållbar utveckling finns mål för en god hushållning med organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser som summeras i finansiella mål, miljömål samt arbetsgivarmål.

Tabell A.1

Måluppfyllelse effekt för invånaren enligt ambitionsnivå	Antal/andel av	Uppfylls	Uppfylls delvis	Uppfylls ej	Totalsumma	Uppfylls %	Uppfylls delvis %	Uppfylls ej %	Utveckling 2021 (2020 el tidigare)	Mål uppfyllelse
KF1 Hållbar samhällsutveckling	Delmål:	1	3	0	4	25 %	75 %	0 %	↗	Uppfylls delvis
KF2 Näringsliv, utbildning och sysselsättning	Delmål:	0	4	0	4	0 %	100 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls delvis
KF3 Kultur, fritids-/friluftsutbud och folkhälsa	Delmål:	1	3	0	4	25 %	75 %	0 %	↗	Uppfylls delvis
KF4 Delaktighet, tillgänglighet, trygghet och attraktivitet	Delmål:	2	2	0	4	50 %	50 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls delvis
Totalsumma	Totalt Indikatorer	108	52	25	185	58 %	28 %	14 %		
	Totalt Mätområden	21	29	0	50	42 %	58 %	0 %		
	Totalt delmål	4	12	0	16	25 %	75 %	0 %		
	Totalt KF-mål	0	4	0	4	0 %	100 %	0 %		

* Fyra mål för hållbar utveckling med vardera fyra delmål. Alla fyra delmål ska uppfyllas för att målet ska anses uppfyllas. Till varje delmål finns politiskt utpekade mätområden. 75 % av mätområdena ska uppfyllas för att delmålet ska anses uppfyllas. Till varje mätområde finns en eller fler indikatorer. 75 % av indikatorerna ska uppfyllas för att mätområdet ska anses uppfyllas. Indikatorerna mäts i egen utveckling och trend, jämförelse med andra kommuner och i ett uppsatt målvärde, en ambitionsnivå för mandatperioden, för året och om möjligt till 2030.

Tabell B

Måluppfyllelse nämnders och bolags bidrag Enligt nämnders och styrelser bedömning	Antal/andel av	Uppfylls	Uppfylls delvis	Uppfylls ej	Totalt	Uppfylls %	Uppfylls delvis %	Uppfylls ej %	Utveckling 2021		
									↗	→	↘
KF1 Hållbar samhällsutveckling	Nämndmål	3	5	1	9	33 %	56 %	11 %	2	6	1
KF2 Näringsliv, utbildning och sysselsättning	Nämndmål	5	7		12	42 %	58 %	0 %	5	6	1
KF3 Kultur, fritids-/friluftsutbud och folkhälsa	Nämndmål	3	6	1	10	30 %	60 %	10 %	4	6	
KF4 Delaktighet, tillgänglighet, trygghet och attraktivitet	Nämndmål	3	6		9	33 %	67 %	0 %	5	3	1
	Totalt Nämndmål	14	24	2	40	35 %	60 %	5 %	16	21	3

Nämndernas/bolagens måluppfyllelse beslutas av varje nämnd/styrelse och summeras här.

Summering måluppfyllelse 2021.

KF1. Hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen: *Uppfylls delvis*

(1 uppfyllt, 3 delvis uppfyllda delmål), främst *god* utveckling under delåret i effekt för invånaren.

Nämndernas och bolagens bidrag har en delvis god måluppfyllelse – 3 nämndmål uppfylls, 5 uppfylls delvis, 1 uppfylls ej. Utvecklingen har varit *god för 2 av nämndmålen, delvis god för 6 av nämndmålen och negativ för 1 av nämndmålen* i verksamheterna.

KF2. Hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet: *Uppfylls delvis*

(0 uppfyllt, 4 delvis uppfyllda delmål), både *positiv och negativ utveckling* under delåret i effekt för invånaren.

Nämndernas och bolagens bidrag har en delvis god måluppfyllelse – (5 nämndmål uppfylls, 7 uppfylls delvis, 0 uppfylls ej). Utvecklingen har varit *god för 5 av nämndmålen, delvis god för 6 av nämndmålen och negativ för 1 av nämndmålen* i verksamheterna.

KF3. Hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa: *Uppfylls delvis*

(1 uppfyllt, 3 delvis uppfyllda delmål), främst *god* utveckling under delåret i effekt för invånaren

Nämndernas och bolagens bidrag har en delvis god måluppfyllelse – (3 nämndmål uppfylls, 6 uppfylls delvis, 1 uppfylls ej). Utvecklingen har varit främst *god för 4 av nämndmålen, delvis god för 6 av nämndmålen* i verksamheterna.

KF4. Attraktiv, trygg och tillgänglig kommun- där alla känner delaktighet och kan påverka: *Uppfylls delvis*

(2 uppfyllda, 2 delvis uppfyllda delmål), främst *god* utveckling under delåret i effekt för invånaren.

Nämndernas och bolagens bidrag har en delvis god måluppfyllelse – (3 nämndmål uppfylls, 6 uppfylls delvis). Utvecklingen har varit främst *god för 5 av nämndmålen, delvis god för 3 av nämndmålen och negativ för 1 av nämndmålen* i verksamheterna.

God utveckling under året trots fortsatt påverkan av pandemi och hög tillväxttakt

De fyra målen för hållbar utveckling beslutades 2019 och en analys av utgångsläget visade på en del utmaningar som följde med in i 2020 och även fortsatt in i 2021. De två senaste åren har även haft ytterligare utmaningar i form av hög tillväxttakt och pandemi. De fyra målen för hållbar utveckling ska uppnås tillsammans av alla som bor lever och verkar i Vaggeryds kommun och leda till visionen Plats att göra skillnad samt bidra till de globala målen i Agenda2030.

Analysen av föregående år 2020 visade på en god bostadsförsörjning, men inte för alla målgrupper. Under 2021 syns delvis effekt av olika insatser och förväntas ge ännu större effekt på sikt. Även insatser kopplat till lokalförsörjningen och fysisk planering för verksamhetsetableringar börjar ge effekt.

Föregående års möjligheter till försörjning samt utbildning var god, men inte för alla målgrupper. Fokuserade insatser har givit effekt under året, även för fler målgrupper, men inte för alla.

Analysen av 2020 års måluppfyllelse visade på en god hälsa hos invånarna, men den var inte jämlik. Under 2021 har hälsan utvecklats positivt för både män och kvinnor samt de flesta målgrupper, och under 2021 har flertalet insatser gjorts som förväntas ge ytterligare effekt på sikt.

Föregående års analys av måluppfyllelsen visade att den upplevda effekten av delaktighet och trygghet var mycket hög, men inte för alla målgrupper. År 2021 syns effekter av insatser med ökad upplevd trygghet och delaktighet för fler målgrupper.

Vaggeryds kommuns verksamheter har haft en god anpassningsförmåga under 2021 och medarbetar-engagemanget som mättes under hösten visade fortfarande mycket höga resultat.

Fullmäktiges övergripande mål är ambitiösa men uppmuntrar verksamheten i att fortsätta utvecklas tillsammans med de som bor, lever och verkar i kommunen. En översiktsplan och kommunens framtida markanvändning har varit ett stort fokus under året, många nya etableringar har skett och entreprenörskapet utvecklas både på i nyföretagandet som inom i skolan. Beredskapen inför större kriser har med anledning av pandemin utvecklats ytterligare och nya insatser för utbildning och försörjning har ökat och följer med in i det nya året. Insatser inom omsorgen har utvecklats positivt och det har även utbudet av kultur-, fritids och friluftaktiviteter.

Måluppfyllelse per delmål

Tabell A.2

Måluppfyllelse effekt för invånaren enligt ambitionsnivå	Antal/andel av	Uppfylls	Uppfylls delvis	Uppfylls ej	Totalsumma	Uppfylls %	Uppfylls delvis %	Uppfylls ej %	Utveckling 2021 (2020 eller tidigare)	Måluppfyllelse
KF1 Hållbar samhällsutveckling	Delmål:	1	3	0	4	25 %	75 %	0 %	↗	Uppfylls delvis
D1 Natur och miljö	Mätområden:	2	3	0	5	40 %	60 %	0 %	↗	Uppfylls delvis
D2 Hållbar tillväxt	Mätområden:	2	3	0	5	40 %	60 %	0 %	↗	Uppfylls delvis
D3 Krisberedskap	Mätområden:	1	0	0	1	100 %	0 %	0 %	↗	Uppfylls
D4 Upplevd effekt	Mätområden:	2	3	0	5	40 %	60 %	0 %	↗	Uppfylls delvis
KF2 Näringsliv, utbildning och sysselsättning	Delmål:	0	4	0	4	0 %	100 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls delvis
D1 Näringsliv och arbetsmarknad	Mätområden:	2	1	0	3	67 %	33 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls delvis
D2 Lärande och utbildning	Mätområden:	2	2	0	4	50 %	50 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls delvis
D3 Försörjning	Mätområden:	0	3	0	3	0 %	100 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls delvis
D4 Upplevd effekt	Mätområden:	0	3	0	3	0 %	100 %	0 %	↗	Uppfylls delvis
KF3 Kultur, fritids- och firluftsutbud och folkhälsa	Delmål:	1	3	0	4	25 %	75 %	0 %	↗	Uppfylls delvis
D1 Folkhälsa	Mätområden:	3	2	0	5	60 %	40 %	0 %	↗	Uppfylls
D2 Kultur- och fritidsutbud	Mätområden:	1	1	0	2	50 %	50 %	0 %	↗	Uppfylls delvis
D3 Vård och omsorg	Mätområden:	0	1	0	1	0 %	100 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls delvis
D4 Upplevd effekt	Mätområden:	0	3	0	3	0 %	100 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls delvis
KF4 Delaktighet, tillgänglighet, trygghet och attraktivitet	Delmål:	2	2	0	4	50 %	50 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls delvis
D1 Demokrati	Mätområden:	2	0	0	2	100 %	0 %	0 %	→	Uppfylls
D2 Trygghet	Mätområden:	1	0	0	1	100 %	0 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls
D3 Alla invånare är en resurs	Mätområden:	0	2	0	2	0 %	100 %	0 %	↗ ↘	Uppfylls delvis
D4 Upplevd effekt	Mätområden:	1	3	0	4	25 %	75 %	0 %	↗	Uppfylls delvis
Totalsumma	Antal/andel indikatorer	108	52	25	185	58 %	28 %	14 %		
	Antal/andel mätområden	21	29	0	50	42 %	58 %	0 %		
	Antal/andel delmål	4	12	0	16	25 %	75 %	0 %		
	Antal/andel KF-mål	1	3	0	4	25 %	75 %	0 %		

* Fyra mål för hållbar utveckling med vardera fyra delmål. Alla fyra delmål ska uppfyllas för att målet ska anses uppfyllas. Till varje delmål finns politiskt utpekade mätområden. 75 % av mätområdena ska uppfyllas för att delmålet ska anses uppfyllas. Till varje mätområde finns en eller fler indikatorer. 75 % av indikatorerna ska uppfyllas för att mätområdet ska anses uppfyllas. Indikatorerna mäts i egen utveckling och trend, jämförelse med andra kommuner och i ett uppsatt målvärde, en ambitionsnivå för mandatperioden, för året och om möjligt till 2030. Nämndernas/bolagens måluppfyllelse beslutas av varje nämnd/styrelse och summeras och analyseras här.

Exempel på indikatorer som utvecklats positivt/ negativt under året

Kopplat till KF1. Hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

Positiv utveckling jämfört med föregående år, ex

- Luftutsläpp (2020 års data)
- Trångboddhet i flerbostadshus (2020 års data)
- Bredbandstillgången (2020 års data)
- Trygghetspunkter inom krisberedskapen har fått material klart
- Upplevd trivsamhet inomhus för åk 8

Negativ utveckling jämfört med föregående år, ex

- Andel förnybart inom fjärrvärmeproduktion
- Demografisk försörjningskvot män (2020 års data)
- Upplevd trivsamhet inomhus åk 5 samt utomhus åk 8

Kopplat till KF2. Hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet:

Positiv utveckling jämfört med föregående år, ex

- Nyföretagandet
- Skolresultat åk 9
- Heltidstjänster i förskolan med pedagogisk examen samt med förskole legitimation
- Gymnasiebehörighet inom 3 och 4 år (högskoleförberedande och yrkesprogram, d.v.s. exkl. introduktionsprogram)
- Arbetslöshet i stort samt arbetslöshet för unga
- Ekonomiskt utsatta äldre
- Nöjdhet i skolan åk 5, andel positiva svar
- Företagsklimatet enligt SKR öppna jämförelser
Insikt

Negativ utveckling jämfört med föregående år, ex

- Gymnasieelever med grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 4 år
- Försörjningsgraden och antal förvärvsarbete dagbefolkning/nattbefolkning (2020 års data)
- Unga ekonomiskt utsatta 0-19 år (2020 års data)
- Vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd (2020 års data)
- Långtidsarbetslöshet 12 och 24 månader
- Upplevd skola som helhet åk 9, andel positiva svar

Kopplat till KF3. Hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa:

Positiv utveckling jämfört med föregående år, ex

- Ohälsotalet
- Hälsocenter etablerat
- Incidens av hjärtinfarkter 20-79 år antal/100000 inv (2020 års data)
- Regelbunden behandling med sömn-/lugnande medel antal/1000 inv (2020 års data)
- Palliativ vård mänsklig närvaro i dödsögonblicket
- Deltagare inom kultur- och fritidsverksamhet egna verksamheten
- Upplevd individ- och familjeomsorg
- Upplevd kultur- och fritidsverksamhet – egna undersökningar

Negativ utveckling jämfört med föregående år, ex

- Levnadsvanor åk 9 (motion, frukost etc) (2020 års data)
- MPR-vaccinerade barn (2020 års data)
- Deltagartimmar inom kultur studieförbunden (2020 års data)

KF4. Attraktiv, trygg och tillgänglig kommun- där alla känner delaktighet och kan påverka:

Positiv utveckling jämfört med föregående år, ex

- Anmälda stöld och tillgreppsbrott, antal/1000 inv
- Upplevd delaktighet i åk 5 samt gy åk 2, andel positiva svar
- Upplevt inflytande inom individ och familjeomsorgen inkl. vårdnadshavare inom barn- och ungdomsvården
- Upplevd trygghet i åk 5, andel positiva svar

Negativ utveckling jämfört med föregående år, ex

- Utvecklade bränder i byggnad per 1000 invånare (2020 års data)
- Vårdnadshavares upplevelse av tryggheten i grundskolan, andel positiva svar

Fortsatt utmaning efter 2021 kopplat till fullmäktiges mål för hållbar utveckling är förutom omvärldsläget och tillväxttakten, en god försörjning för utsatta grupper samt att ytterligare utveckla bostadsförsörjning för alla, möjligheter till utbildning, en jämlik hälsa, samt en trygg och tillgänglig verksamhet med möjlighet att påverka för alla.

Nämndernas och bolagens bidrag till måluppfyllelse

Nämnd/ bolag	Bidrar främst till KF mål nr.	Mål 2020-2022	Utgångsläge 2019	Utveckling 2020	Utfall 2020	Utveckling 2021	Utfall 2021
KS	KF1	1. Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
KS	KF2	2. Tillsammans skapa förutsättningar för fler företag att kunna etablera sig, ett diversifierat näringsliv och en god kompetensnivå	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
KS	KF3	3. Tillsammans med civilsamhället skapa ökade förutsättningar för en god hälsa, genom utbildning och fritids- och kulturaktiviteter	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
KS	KF4	4. Tillsammans utveckla attraktiva och inkluderande platser – med hög tolerans, delaktighet och möjlighet att påverka	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
RN	KF1	1. Trygghets- och robusthetsfrågor ska ständigt finnas med i samhällsutvecklingen	0. Utmaning i utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls
RN	KF2	2. Den enskilde kan förvänta sig en tillgänglig och kunskapsstark stöttning i trygghets- och robusthetsfrågor	2. Bra utgångsläge	→	2. Uppfyllt	↘	2. Uppfylls
RN	KF3	3. Den enskilde ska ges en ökad förmåga att själv kunna hantera olyckor, brott och kriser	2. Bra utgångsläge	↘	0. Ej Uppfyllt	→	0. Uppfylls ej
RN	KF4	4. Den enskilde kan förvänta sig respons av samhället när den egna förmågan sviker före, under och efter olyckor, brott och kriser	2. Bra utgångsläge	→	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls
TN	KF1	1. Bidrar aktivt till Vaggeryds kommuns samhällsutveckling genomförs med hållbar tillväxt	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
TN	KF2	2. Erbjuder bra, ändamålsenliga offentliga byggnader samt ger näringslivet etableringsförutsättningar	1. Delvis bra utgångsläge	→ →	1. Delvis uppfyllt	→ ↘	1. Uppfylls delvis
TN	KF3	3. Tillgängliggör kommunal mark för en aktiv fritid med tilltalande grönområden för en god livskvalitet	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls
TN	KF4	4. Genom planerad förvaltning av kommunens anläggningskapital och ömsesidig öppenhet bidrar tekniska nämnden till en långsiktig god, säker och trygg livsmiljö	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
MBN	KF1	1. Höja kunskapen i samhället inom hållbar planering och byggande i samarbete med våra nätverk.	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
MBN	KF2	2. Utveckla dialogen med de vi finns till för.	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
MBN	KF3	3. Lyfta hälsoaspekten i vår myndighetsutövning.	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
MBN	KF4	4. Tillsammans utveckla tillgängligheten, delaktigheten och tryggheten för Vaggeryds kommun som attraktiv plats.	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
BUN	KF3	1. Våra barn och elever mår bra och utvecklas som individer samt tillsammans med andra	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
BUN	KF2	2. Våra barn och elever har hög måluppfyllelse	1. Delvis bra utgångsläge	→	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls
BUN	KF2	3. Våra barn och elever får ta del av ett dynamiskt lärande	1. Delvis bra utgångsläge	↗	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
BUN	KF1	4. I alla våra verksamheter finns inspirerande lärmiljöer	1. Delvis bra utgångsläge	↘	0. Ej Uppfyllt	↘	0. Uppfylls ej
BUN	KF4	5. Alla våra verksamheter samverkar med omvärlden	1. Delvis bra utgångsläge	↗	1. Delvis uppfyllt	↗	2. Uppfylls
BUN	KF3	6. I alla våra verksamheter arbetar vi för att utveckla goda kost- och hälsovanor	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls
BUN	Internt mål	7. I alla våra verksamheter finns professionell, kompetent och engagerad personal	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls
BUN	KF2	8. Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet	1. Delvis bra utgångsläge	↗	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
BUN	Internt mål	9. Vi har en serviceinriktad och effektiv organisation	1. Delvis bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls
BUN	KF2	10. Våra utvecklingsinsatser bygger på vårt systematiska kvalitetsarbete	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls
KFN	KF1	1. Utveckla dialogen och stödet till ideella krafter för tillväxt i hela kommunen	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	↗	2. Uppfylls
KFN	KF2	2. Tillsammans inspirera och stödja utveckling och utbildning för samhällsengagemang och framtida yrkesliv	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
KFN	KF3	3. Medborgare skall känna att de kan påverka och vara skapare av utbudet för en god hälsa och ett eget välbefinnande	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
KFN	KF4	4. Skapa trygga, tillgängliga och attraktiva möjligheter till kultur, fritids och friluftaktiviteter för alla	0. Utmaning i utgångsläge	↘	0. Ej Uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
SN	KF1	1. Följa samhällsutvecklingen samt möta medborgarnas vård- och omsorgsbehov.	1. Delvis bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls
SN	KF2	2. Stärka individer genom utvecklande sysselsättningar, internt och externt, med god kvalitet.	1. Delvis bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls
SN	KF3	3. Bidra till hållbarhet samt en god hälsa genom aktiviteter och insatser som är förebyggande, tidiga och främjande.	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
SN	KF4	4. Öka tillgängligheten samt verka för att medborgarna upplever trygghet, delaktighet och självbestämmande i sin vardag.	1. Delvis bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↘	1. Uppfylls delvis
VEAB	KF1	1. Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
VEAB	KF2	2. Tillsammans skapa förutsättningar för fler företag att kunna etablera sig, ett diversifierat näringsliv och en god kompetensnivå	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
VEAB	KF3	3. Tillsammans med civilsamhället skapa ökade förutsättningar för en god hälsa, genom utbildning och fritids- och kulturaktiviteter	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
VEAB	KF4	4. Tillsammans utveckla attraktiva och inkluderande platser – med hög tolerans, delaktighet och möjlighet att påverka	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
VSBo	KF1	VSBo ska vara steget före och erbjuda attraktiva bostäder för olika målgrupper och det som byggs ska hyras ut.	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis
VSBo	KF2	VSBo ska, genom lyhörddhet och gott samarbete med övriga aktörer, sträva efter god beredskap när det gäller boende för att underlätta för fortsatt konkurrenskraft.	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls
VSBo	KF3	VSBo ska erbjuda hälsosamma bostäder och en yttre miljö som många vill vistas i.	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls
VSBo	KF4	VSBo ska skapa trygga och attraktiva boendemiljöer och erbjuda boinflytande.	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls

Nämndernas och bolagens påverkan av Covid-19 pandemin i verksamheten

Den utvecklade digitaliseringen som sågs som en direkt positiv påverkan från pandemin under 2020 har fortsatt ta kliv framåt även under delåret 2021 även här med minskade resor och nya effektiva arbetssätt som följd, men även begränsningar i möjligheter att träffas fysiskt både med medborgare, externa aktörer samt internt.

Miljö- och byggnämnden har ökat under året från 138 till 236 digitala bygglovsansökningar, där målet för året var 160. Barn- och utbildningsnämnden samt viss verksamhet inom kultur- och fritidsnämnden som bibliotek, kulturskola och Miliseum, har gynnats av den digitala acceptansen. Vaggeryds kommuns goda IT-beredskap har möjliggjort hemarbete för såväl tjänstemän som förtroendevalda vilket gjort att allt arbete inte behövt stanna av.

Fyra kommunfullmäktigesammanträden har genomförts helt digitalt och ett har genomförts delvis digitalt och rutiner har utvecklats som ger en beredskap inför framtiden. Även chefsdagar, bokslutsdag och året som gått har genomförts digitalt. Därmed inte sagt att demokratin har påverkats enbart positivt av pandemin. De politiska sammanträdena har i viss mån begränsats i sin utformning under delar av året. Kommunfullmäktige genomfördes t.ex. sitt första sammanträde för året fysiskt med decimerat antal ledamöter, från 41 st. till 23.

Socialförvaltningen har haft fortsatt ansträngt läge med att stärka bemanningen inom äldreomsorgen och funktionshinderomsorgen, där en hög sjukfrånvaro och begränsade aktiviteter för olika målgrupper under delar av året påverkat verksamheten negativt men påverkat ekonomin positivt, detta gäller även inställda kompetensutvecklingsinsatser.

Barn- och utbildningsnämnden har ännu svårt att överblicka effekterna av hög elev och personalfrånvaro. Andelen vuxenstudierande syns öka som följd av Covid-19 pandemin och andelen elever med problematisk skolfrånvaro som ökade med anledning av pandemin 2020 ses inte minska.

Miljö- och byggnämnden samt räddningstjänsten har inte kunnat genomföra all planerad tillsyn. Ny typ av trängseltillsyn har tillkommit. Öppet hus för miljö- och byggnämnd samt utbildningsinsatser för invånare av räddningstjänsten samt fältbesök inom tekniska har inte kunnat genomföras fullt ut.

Kultur- och fritidsnämnden har påverkats av pandemin och har fått stänga och sedan åter öppna verksamhet men har även utvecklat utbudet utomhus.

Ett flertal satsningar med anledning av Covid-19 pandemin har haft positiv effekt under delåret, exempelvis har antal feriepraktikanter ökat så att fler ungdomar nås. Aktiviteter samt information på olika geografiska platser har erbjudits invånare och besökare under sommaren genom Sommarkul och mobila informationspunkter (Infopoints). Samhället i stort och även Vaggeryds kommun hade under delåret börjat planera för en återgång efter pandemin vilket sedan blev avbrutet under hösten med anledning av den smittsamma varianten omikron.

Arbetsmarknadsinsatser har inte kunnat genomföras helt som planerat, material har inte levererats som planerat för dels IT, men även exempelvis byggmaterial till teknisk verksamhet, vilket i sin tur lett till förseningar och även kostnadsökningar. Covid-19 pandemin kan få inte bara långsiktiga konsekvenser utan även kedjereaktioner.

2020 års data visar nu att försörjningsgraden minskade under året, och antal förvärvsarbetande (såväl dagbefolkning och nattbefolkning) minskade något från 2019 till 2020, samtidigt som arbetslösheten ökade. När nu arbetslösheten minskat igen under 2021 hoppas vi se att även försörjningsgraden går upp. Vaggeryds kommun har dock en mycket god försörjningsgrad jämfört med riket, länet och kommuner av samma storlek.

Flera verksamheter har varit direkt involverade i krisledningsarbetet och har påverkats genom det. Det beskrivs också en verksamhetsskuld, en tillsynsskuld, ej genomförd kompetensutveckling, ej möjlig stöd i rehabinsatser, strategiskt arbete som ej kunnat genomföras, som kan påverka negativt på sikt.

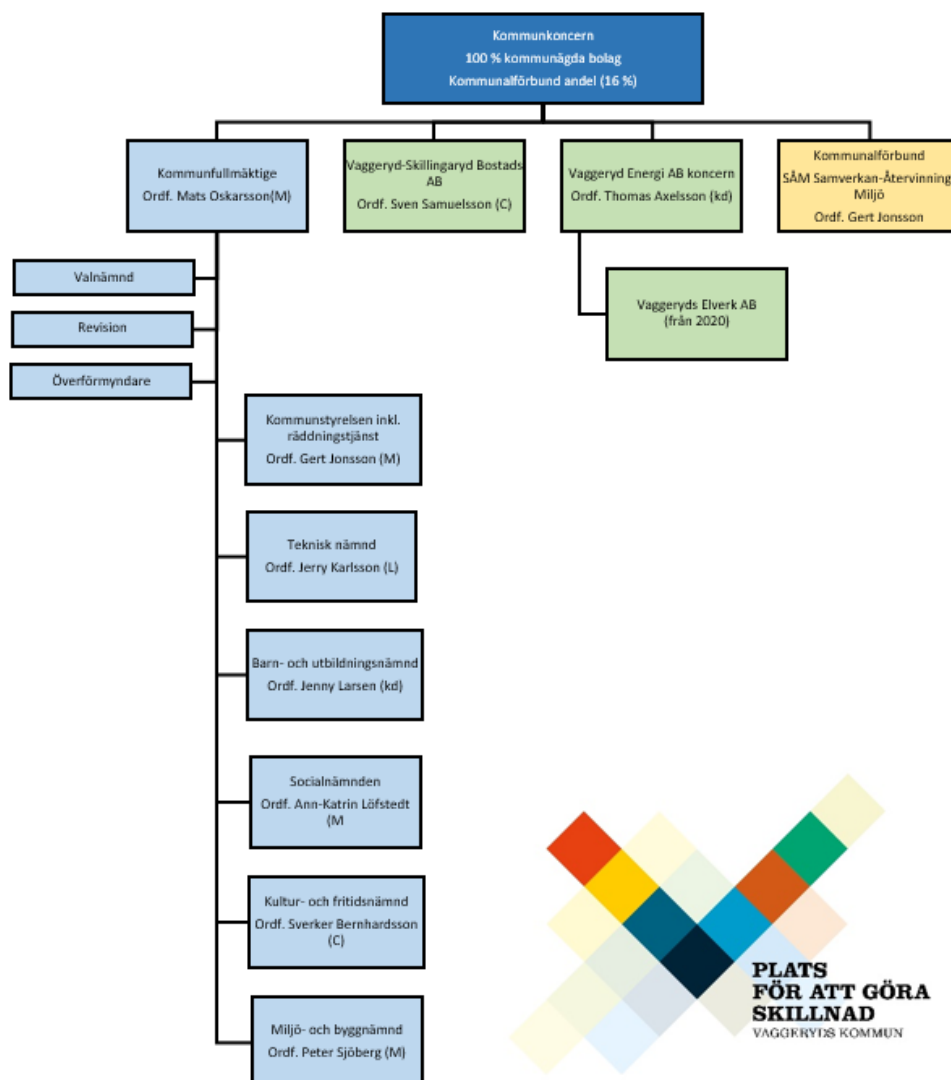
Det beskrivs också en effektivisering med anledning av pandemin, processer som fått fart och nya mer flexibla arbetssätt som gynnar måluppfyllelsen positivt.

Den kommunala koncernen - utveckling av verksamheten

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, Vaggeryds Energi AB och Vaggeryds Skillingaryd bostads AB. Näringslivsverksamheten har under flera år bedrivits inom ramen för ett kommanditbolag. Därtill finns ett kommunalförbund – Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) tillsammans med Värnamo, Gislaved och Gnosjö.

Kommunen anlitar privata utförare inom del av hemtjänst, förskole- och grundskola samt städ och vaktmästeri. Inom den tekniska verksamheten och inom delar av samhällsbyggnadsfrågor anlitas avropas externt stöd i viss utsträckning.

Under mandatperioden har flera väsentliga förändringar skett i organisationen av kommunens verksamheter. Det tidigare tekniska utskottet under kommunstyrelsen har övergått till att bli en teknisk nämnd. Vaggeryds Elverk har under många år bedrivits i förvaltningsform. Från och med 2020 bedrivs verksamheten i bolagsform, dotterbolag till Vaggeryds Energi AB. Kommunens näringslivsverksamhet lämnar kommanditbolagsformen och övergår i förvaltning från och med 2020.

Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB bildades 1996. Enligt ägardirektivet ska VSBo främja bostadsförsörjningen i kommunen och bidra till kommunens målsättning om en ökad befolkning. Detta framförallt genom nyproduktion av attraktiva hyresrätter. Bolagets verksamhet finansieras främst via hyror. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift erläggs i dessa fall. Bolaget har en hög andel gröna lån. Långsiktiga investeringar för nyproduktion kan finansieras genom avyttring av äldre bostadsbestånd.

- Bolaget ska på sikt eftersträva en avkastning på bokfört eget kapital på 8 % i genomsnitt över en mandatperiod. Utfallet 2021 blev 12,4 %. I delårsrapport lämnades en prognos på 8 %.

Kommentar: Avkastningskravet mäts genom avkastningen på bokfört eget kapital. Måttet beräknas som: (årets resultat efter skatt dividerat med eget kapital i slutet av föregående år inklusive aktuell del av obeskattade reserver).

- Soliditeten ska inte understiga 10 % i snitt under en mandatperiod. Bolaget ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 15 %. Utfallet 2021 blev 12,6 %. I delårsrapport lämnades en prognos på 12 %.

Kommentar: Målet beräknas som: (eget kapital dividerat med totala tillgångar).

Bolagets resultat för helåret blev 7,4 mnkr (i delårsrapport lämnades en prognos före bokslutsdispositioner och skatt på 4,8 mnkr). Vakansgraden har varit låg, lite hyresbortfall inom verksamhetslokaler på grund av ombyggnation för ny verksamhet exempelvis bibliotek i Vaggeryd. De senaste åren har VSBo genomfört sina två hittills största nybyggnadsprojekt. Alla lägenheter har snabbt blivit uthyrda vilket resulterat i både direkt inflyttning till kommunen men framför allt flyttkedjor och villor som sålts. Som ett litet bolag kan VSBo inte bygga obegränsat men det som hindrar planeringen just nu är bristen på byggklar mark.

Vaggeryds Energi AB bildades 1 januari, 1995 genom sammanslagning av Vaggeryds Värmeverk AB och elhandelsorganisationen inom Vaggeryds Elverk i enlighet med förslag om ny ellagstiftning. Bolaget har fyra verksamhetsgrenar: Elhandel, fjärrvärme, optofiber och elnät. Från och med 2020 ingår Elverket som dotterbolag till Vaggeryds Energi AB. Bolagskoncernen ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor och avgifter. Taxor och avgifter ska hållas rimliga i förhållande till de kostnader som ryms inom ramen för en effektiv drift av verksamheten.

Vaggeryds energi är ett samhällsnyttigt bolag som bygger och äger teknisk infrastruktur i Vaggeryds Kommun. Bolaget har som affärsidé att bidra med en hållbar tillväxt inom kommunens geografiska område. Bolagets vision är "tryggt och nära för en enklare vardag". Vaggeryds Energi finns till för att lösa lokalsamhällets behov samt verka för en effektiv utbyggnad av nya bostadsområden, företag, skolor, förskolor.

- Avkastningskravet ska mätas genom avkastningen på sysselsatt kapital. Avkastning på sysselsatt kapital ska uppgå till 3 % i genomsnitt över en mandatperiod. Utfallet 2021 blev 5,2 %. I delårsrapport lämnades en prognos på 3,6 %.

Kommentar: Måttet beräknas som: (Rörelseresultat + finansiella intäkter)/Sysselsatt kapital där; Sysselsatt kapital = totala tillgångar – ej räntebärande skulder.

- Bolagskoncernen ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 30 %. På kort sikt kan soliditeten tillåtas sjunka till 20 %, till följd av tillfälligt högre investeringsnivåer. Utfallet 2021 blev 43,7 %. I delårsrapport lämnades en prognos på 43,5 %.

Den årliga utdelningen från VEAB koncernen ska minst uppgå till 2,5 mnkr. Bolagets resultat för helåret blev 14,0 mnkr. (i delårsrapport lämnades en prognos före bokslutsdispositioner och skatt på 10,2 mnkr). Tillväxten i Vaggeryds kommun har påverkat bolaget kraftigt, vilket medfört att organisationen har utökats med fler tjänster. Rörelseresultatet för dotterbolaget Vaggeryds Elverk AB uppgick till 2,0 mnkr (4,7 mnkr). Omsättningen i Elverket har minskat då Vaggeryd Cell AB inte är kund.

Samverkan Återvinning Miljö, (SÅM) är ett kommunalförbund som startades 2018 av kommunerna Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo. Uppdraget är att bära det kommunala ansvaret för hushållsavfall samt att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling genom minskat avfall och ökad återvinning. Ägarandelen grundar sig på

befolkningssiffran för ingående kommuner 2016-12-31. Vaggeryds andel är 16 %.

Nyckeltal – koncernkoncernen 2019 – 2021

Årets resultat för koncernen efter bokslutsdispositioner och skatt med prognos för 2021

Sammanställd redovisning	2019	2020	2021
Vaggeryds kommun	+16,2	+ 50,2	+63,8
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	+5,1	+ 7,9	+7,4
Vaggeryds Energi AB	+8,8	+ 11,4	+14,0
Samverkan Återvinning Miljö (<i>kommunens andel 16 % av belopp</i>)	+0,9	+0,4	+1,1
Koncern	31,0	+69,9	86,3

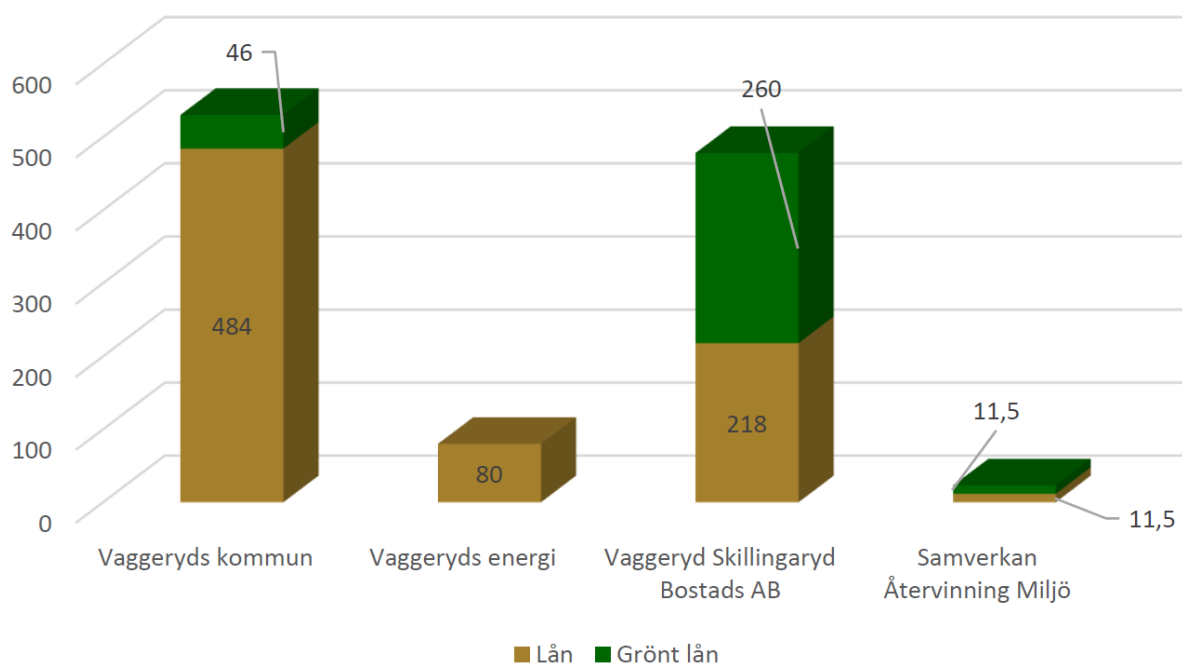
Not: Vaggeryds kommuns andel i kommunalförbundet SÅM är 16 %. Utfall SÅM 2021 Vaggeryds andel = (7,0 mnkr * 16 % = 1,1 mnkr)

Koncernens låneportfölj, utveckling 2018 - 2021

Utveckling av lån i koncernkoncernen	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Vaggeryds kommun	195,0	455,0	555,0	530,0
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	328,0	478,0	478,0	478,0
Vaggeryds Energi AB	50,0	50,0	50,0	80,0
Samverkan Återvinning Miljö	15,7	22,5	22,5	22,5
Koncern	588,7	1 005,5	1 105,5	1 110,5

Hållbarhetsperspektivet, Gröna lån

Koncernen fortsätter att låna med så kallade ”gröna” lån när det är möjligt. Totalt har nu koncernen 317,5 mnkr i gröna lån. En andel på 28 %. Den största andelen gröna lån står VSBo för både i procentuell del och i absoluta tal. VSBo har 54 % gröna lån och totalen uppgår till 260 mnkr. Även SÅM har en hög procentuell del av sin finansiering via gröna lån med sina 50 %. Nedan tabell visar fördelningen mellan de lån som klassats som gröna lån och övriga lån.

Finansiella risker ur koncernperspektiv

Om ambitionsnivån i målstyrningen driver på kommunens exploaterings- och investeringsverksamhet till icke ekonomiskt hållbara nivåer blir påföljden att skuldsättningsgraden ökar kraftigt och soliditeten minskar kraftigt. En onormal skuldnivå exponerar kommunen för finansiella risker.

Skuldförvaltningens mål är att aktivt minimera kostnader och risker för kommunkoncernens finansiering genom att tillhandahålla tillräcklig likviditet i koncernen, inta ett koncernperspektiv i skuldförvaltningen, öka kompetensen, minska sårbarheten, optimera koncernens räntekostnader samt öka andelen lån som tar ansvar för hållbarhet (gröna lån). I riktlinje för skuldförvaltning, som beslutades i kommunfullmäktige 2020-04-27 tydliggörs målen, ramar för begränsning av finansiella risker, spelregler samt ansvars- och rollfördelning i skuldförvaltningen. Låneskulden i koncernen uppgår till 1 110,5 mnkr. Borgensförpliktelsen per invånare har ökat de senaste åren (se nedan tabell).

Borgensåtagande	2019	2020	2021
Borgensåtagande, exklusive Kommuninvest, mnkr	452,5	601,5	611,5
Borgensåtagande per invånare, kr	31 750	41 391	41 497

Förpliktelsen i borgensåtagandet för 2021 fördelas på Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB 478 mnkr, Vaggeryds Energikoncern AB 80 mnkr, Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) 22,5 mnkr, Västra Fiberföreningen 19 mnkr och Östra Fiberföreningen 12 mnkr.

Finansiellt resultat och ställning för koncernerna i Jönköpings län 2020

Kommunforskning i Västsverige (Kfi) sammanställer på uppdrag av länets kommuner en jämförelseanalys utifrån finansiella nyckeltal. I nedan tabell sorteras länets kommunkoncerner utifrån två dimensioner, dels resultatet och dels soliditet under 2020 (eftersläpning i denna jämförelse). Varje dimension delas upp i tre olika delar; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär nio olika scenarier/rutor som en koncern kan placeras i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar koncernen. Vaggeryds kommun har en högre soliditet jämfört med snittet i länet. Koncernen redovisade 2019 24 %, vilket stärktes till 26 % under 2020. Denna soliditet är 7 procentenheter högre än snittet i länet som uppgick till 19 %. Resultat före extraordinära poster i kommunkoncernen uppgick 2019 till 2,8 %, vilket stärktes under 2020 till 6,3 %. Koncernresultatet i kommunkoncernen är 2,0 % högre än snittet i länet som uppgick till 4,3 %. Egenfinansieringsgraden av investeringar i koncernen stärktes från 13 % år 2019 till 60 % år 2020. Snittet i länet var 93 % för 2020.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som är starkare än 25% under 2020 *)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som ligger mellan 0-25% under 2020 *)	Svag finansiell ställning (En soliditet som är svagare än 0% under 2020 *)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under 2020)	Gislaved Vaggeryd Värnamo	Aneby Gnosjö Habo Jönköping Nässjö Sävsjö Tranås Vetlanda	Mullsjö
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%-1,99 % av verksamhetens bruttokostnader under 2020)		Eksjö	
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under 2020)			

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning. I budgeten ska anges mål för verksamheten som är av betydelse för detta krav. För Vaggeryds kommun innebär det att de finansiella målen är en viktig utgångspunkt. I budgeten ges de ekonomiska förutsättningarna. Dessa förutsättningar anger takten i vår strävan mot att uppfylla målen. Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är en ekonomi i balans och en välfungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet där varje generation bär sin kostnad. För att upprätthålla en god ekonomisk hushållning måste det för verksamheten finnas ett samband mellan mål, medel och kvalitet och en balans i tempo mellan kort- och långsikt.

För att våra verksamheter utifrån tillgängliga resurser ska utvecklas i riktning mot att uppfylla de prioriterade målen är det viktigt att ansvar och befogenheter fördelas i hela organisationen. Decentraliseringen är ändamålsenlig samtidigt som den förutsätter tydliga ansvarsnivåer. Helhetssyn är nödvändig så att fler dimensioner än den egna kärnverksamhetens behov och intressen beaktas. För att få effekt och uppnå gemensamma mål ska engagemang och kompetens tas tillvara i organisationens olika delar.

I kommunens strategiska plan och i budgetprocess ska utrymme ges för dialog, delaktighet och ansvarstagande.

För att upprätthålla kapaciteten på lång sikt måste intäkterna överstiga kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det s.k. balanskravet. Balanskravet innebär att kommunens resultat måste vara positivt vilket är den lägsta godtagbara nivån för kommunens resultat på kort sikt. För en kommun som växer, eller på lite längre sikt räcker inte ett nollresultat för att bevara den långsiktiga kapaciteten. Bland annat måste det finnas ett resultat för att kunna finansiera investeringar och värdesäkra det egna kapitalet.

För verksamhetsåret 2021 uppnås samtliga fyra finansiella mål, resultatmålet, soliditetsmålet och den ekonomiska kontrollen och styrningen. Självfinansieringsgraden för skattefinansierade investeringar är också över 100 % för innevarande år (405 %). För åren 2019-2021 är självfinansieringsgraden av de skattefinansierade investeringarna 81,2 %. Det kvarstår således en bit kvar till målet för mandatperioden om 100 % självfinansiering.

Samtliga fyra övergripande mål för hållbar utveckling för helåret uppfylls delvis med främst god utveckling under delåret. Nämndernas och bolagens bidrag till måloppfyllelsen uppfylls delvis med främst god utveckling under delåret.

Den sammanfattande analysen visar en i allt väsentligt god ekonomisk hushållning, en bra kvalitet i verksamheterna och en god utveckling under året som gått.

Balanskravsutredning

Kommunallagens minimikrav på god ekonomisk hushållning, det så kallade balanskravet innebär att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Vaggeryds kommun redovisar 2021 ett resultat på plus 63,8 mnkr. Om reavinster tas bort beräknas ett resultat vid årsskiftet om plus 54,7 mnkr enligt balanskravsdefinitionen.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat (mnkr)	2020	2021
Resultat	50,2	63,8
Reavinster fastigheter, netto	-4,7	-9,1
Reavinst försäljning elverket	-25,0	0
Reavinster/Marknadsvärden placeringar	4,4	-12,3
Återföring Reavinster/Marknadsvärden	-4,4	12,3
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	20,5	54,7
Resultatutjämningsreserv	0	0
Årets balanskravsresultat	20,5	54,7

Not: Resultatutjämningsreserv finns inte i kommunen. Kommunen gör ett avsteg från utfärdad rekommendation, man har valt att inte bokföra realisationsvinster/värdeökning från pensionsmedelsförvaltningen över resultatet utan som en avsättning.

Realisationsförluster/värdetförändring för portföljen uppgår till plus 12,3 mnkr. Dessa har bokförts som avsättning, konto 2283.

Pensionsförpliktelser

Kommunen har ett pensionsåtagande uppgående till 312,9 mnkr (295,7 mnkr). För att möta kommande pensionsutbetalningar har Vaggeryds kommun avsatt medel i en placeringsportfölj. Placeringarnas bokförda värde 2021-12-31 är 167,3 mnkr (155,0 mnkr). Marknadsvärden är samma som bokförda värden från och med redovisningsåret 2019. Återlånade medel (skillnad mellan förpliktelse och marknadsvärdet för förvaldade pensionsmedel) uppgår till 145,6 (140,7 mnkr). Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den s.k. blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse inklusive löneskatt uppgår till 243,6 mnkr (246,7 mnkr). Den avgiftsbaserade delen av avtalspensionen disponeras från och med år 1998 av den anställda för eget val av förvaltare. Kvarstående avsättning 55,0 (49,0 mnkr) avser bland annat pensioner enligt PA-KL och kompletterande ålderspension. Långsiktigt innebär dessa pensionsåtaganden en likvidmässig belastning och kan dessutom ses som en generationsfråga. Genom att betala ut hela den individuella delen av pensionsåtagandet samt trygga en del av ansvarsförbindelsen genom långsiktig kapitalförvaltning, reduceras till en del de kostnader för pensionsåtaganden som skjuts på framtidens skattebetalare. Pensionsmedelsförvaltningen styrs av riktlinjer antagna i kommunfullmäktige. Dessa riktlinjer har uppdaterats, 2021-03-01 § 26 där kommunen strategi för hållbarhet utvecklas ytterligare och är nu i linje med kommunens och regionens mål kopplat till hållbarhet enligt Agenda 2030. Nedan följer en redovisning av kommunens pensionsmedelsförvaltning.

Medel för framtida pensioner	2019	2020	2021
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser from 1998-01-01	49,0	49,0	55,0
Avsättning, pensionsförpliktelser (exkl.) löneskatt till och med 1997-12-31	53,9	49,5	61,9
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt till och med 1997-12-31 (exkl.ack.vinster)	196,3	197,2	196,0
Summa totala förpliktelser	299,2	295,7	312,9
Finansiella placeringar, bokfört värde (Garanterat belopp)	159,4	155,0	167,3
Summa totala förpliktelser minus finansiella placeringar (bokfört värde)	139,8	140,7	145,6
Realiserat resultat, avkastning eller värdeökning året, mnkr	8,4	-4,4	12,3
Återlån i verksamheten	139,8	140,7	145,6

Värdeminskning samt realiserad avkastning från kapitalförvaltningen 2021 har bokförts som avsättning av pensionsmedel med plus 12,3 mnkr. Detta är ett avsteg från utfärdad redovisnings rekommendation men kommunen anser avvikelserna ligga i linje med god redovisningssed, då den intjänade pensionsskulden före 1998 i framtiden kommer belasta kommunens redovisning trots att den enligt gällande redovisningspraxis inte får bokföras som skuld. Förändringen av marknadsvärden har bokförts på samma sätt som realiserade vinster.

Kommunfullmäktiges finansiella mål

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tid krävs en god och stabil ekonomi. För att nå detta har kommunfullmäktige formulerat nedanstående finansiella mål.

1. Det årliga resultatet ska vara minst 3 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 27 mnkr.

Indikator 1.1: Årets resultat, mnkr	2021	Mål
Riktat till: Alla verksamheter		
Årets resultat ska vara minst 3 procent av skatter och generella statsbidrag, %	6,9 %	3,0 %
vilket motsvarar ett årligt resultat enligt resultaträkningen om cirka 27 mnkr	63,8	27,0

Kommentar: Ett överskott i verksamheterna skapar ett politiskt handlingsutrymme, värdesäkrar det egna kapitalet, minskar lånebehovet samt är en möjliggörare för investeringar. Målet har höjts från 2 till 3 procent under 2021.

2. Investeringar i skattefinansierad verksamhet ska finansieras med egna medel över mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst ska uppgå till 100 procent, vilket i nuläget motsvarar cirka 280 mnkr under mandatperioden.

Indikator 2.1: Finansiering av investeringar, %	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
Självfinansieringsgrad, % (per år)	26,7 %	119,1 %	417,3 %	100 %	100 %
Självfinansieringsgrad, % (löp. snitt mandatperiod)	26,7 %	50,2 %	81,2 %		
Skattefinansierad investeringsnivå (mnkr)	231,5	79,3	28,9		
Skattefinansierad investeringsnivå, ackumulerat (mnkr)	231,5	310,8	340,5		
Egna medel (resultat + avskrivningar) (mnkr)	61,5	94,5	120,6		
Egna medel ackumulerat (mnkr)	61,5	156,0	276,6		

Definition/kommentar: Genomsnittet beräknas genom att addera utfall per år under mandatperioden. Ex: Utfall 2019 avser endast år 2019, medan utfall 2020 är ett genomsnitt av 2019 och 2020, utfall 2021 är ett genomsnitt av 2019, 2020 och 2021. Måluppfyllelsen uttrycks i procent, där målet är 100 %. En lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En låg självfinansieringsgrad några år i följd ger snabbt en påverkan dels på den löpande verksamheten genom dess successivt högre kapitaltjänstkostnader. Beslut om att göra avsteg från målet inför en ny mandatperiod kan medges i budgetbeslut om investeringsbehovet bedöms vara av sådan art att en lägre självfinansieringsgrad är motiverad utifrån skäl som har stor betydelse för kommunens förutsättningar att hantera sitt grunduppdrag. I dessa fall ska ett utgiftstak beslutas av KF. Vid KF 2021-06-21 § 93 beslutades att höja utgiftstaket till 410 mnkr för mandatperioden. Höjningen beror på en osäkerhet kring ett antal pågående icke klara analyser av verksamhetslokaler evakuerade inom barn och utbildningsverksamhet.

3. Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.

Indikator 3.1: Soliditet inklusive pensionsåtagande för anställda och förtroendevalda, %	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022 "4 år"
Riktat till: Alla verksamheter					
Soliditet, %	28,3 %	31,1 %	34,3 %	Lägst. 30 %	Lägst 30 %

Definition/kommentar: (Eget kapital minus pensionsskuld t.o.m. 97-12-31 plus realiserad avkastning finansiella placeringar) dividerat med totala tillgångar. En ökad soliditet innebär bl.a. en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar.

4. Den ekonomiska kontrollen och styrningen ska utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.

Indikator 4.1: Budgetföljsamhet, %	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål "varje år"
Riktat till: Alla verksamheter				
Budgetföljsamhet, %	-0,3	0,4	1,3	≥ 0 %

Definition: Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning.

Indikator 4.2: Prognossäkerhet, %	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål "varje år"
Riktat till: Alla verksamheter				
Prognossäkerhet, %	1,2	1,0	0,8	+/- 1 %

Definition/kommentar: Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslutet per 31/8 aktuellt budgetår) dividerat med nämndens nettoomslutning vid året slut. En ökad kontroll och styrning innebär bl.a. en tidig indikation om lägesbilden och en förbättrad framförhållning i att agera utifrån eventuella oförutsedda händelser. Politiska beslut ska vara finansierade. Ett coachande och pedagogiskt förhållningssätt i syfte att öka den ekonomiska medvetenheten i hela organisationen är en framgångsfaktor.

Mål 4 bedöms i sin helhet vid årets slut. Målet involverar alla nämnder. Eftersom nämndernas utfall uppgår till plus 11,45 mnkr samt att prognossäkerheten ligger inom intervallet +/- 1 % uppnås målet för 2021. Den ekonomiska kontrollen och styrningen kan mot bakgrund betraktas som god inom driftverksamheten.

Finansförvaltning

Finansförvaltningen har påverkats mycket innevarande år. Statliga medel har tillförts och två tilläggsbudgetar har beslutats i KF. Nedan redovisas finansförvaltningen.

Finansförvaltningen redovisning av skatter och generella statsbidrag

Skatter och generella statsbidrag	Tidigare Budget 2021	Ny Budget 2021	Förändring Budget 2021	Prognos 2021 i delår	Utfall 2021
Skatteintäkter	653,0	668,6	15,6	670,3	675,4
Inkomstutjämnning	155,5	160,0	4,5	160,0	160,0
Kostnadsutjämnning	6,4	8,0	1,6	8,0	8,0
Regleringsbidrag	31,4	43,0	11,6	43,0	43,0
Utjämningsavgift LSS	1,0	0,1	-0,9	0,1	0,1
Fastighetsavgift	35,2	35,4	0,2	35,4	35,5
Generella bidrag från staten	9,6	0,0	-9,6	0,0	0,0
Totalt	892,1	915,1	23,0	916,8	922,0

Mot bakgrund av den stora pandemi som påverkat och kommer att påverka världsekonomin och tillika svenska kommuners ekonomiska förutsättningar under flera år framöver valde Vaggeryds kommun att under våren göra vissa ändringar i budget 2021 i syfte att finansieringen (skatteintäkter och generella statsbidrag) skulle hamna i linje med Sveriges kommuner och regioners (SKR) då reviderade prognoser av ovan poster. SKR har sedan budgeten beslutades hösten 2020 reviderat upp återhämtningstakten på svensk arbetsmarknad och i svensk ekonomi. Till detta har generella statsbidrag från staten tillförts under hösten 2020, vilket avspeglades tydligare i innevarande års första två prognoser, i februari och april 2021. Mot den bakgrunden i april 2021 pekade den reviderade prognosen på 23 mnkr bättre finansiering än den ursprungliga prognosen som låg till grund för budget beslutet under hösten 2020.

Den högre budgeten beslutades av KF att hanteras enligt protokoll 2021-06-21 § 92. Barn- och utbildningsnämndens fick tilläggsbudget för ersättningslokaler ”Hjortsjöskolan mellanstadium” 6 mnkr och för två mindre ersättningslokaler samt städkostnader om sammanlagt 489 tkr. Kommunen fick också efter budgetbeslutet under våren 2021 besked från SKR om fastställande av nya antagande i beräkningar av kommunernas pensionsskulder. Förändringarna var framförallt nya livslängdsantagande. Denna förändring bedömdes påverka driften med 3,5 mnkr eftersom pensionsskuld och pensionskostnader ökar när vi förväntas leva längre än tidigare beräkningar utgått ifrån. Ihop med de ökade anslagen till BUN blev tilläggsbudgeten sammanlagt 10 mnkr.

KF beslutade i samma ärende 2021-06-21 § 92 att med den högre prognosen för skatter och utjämnning höja kommunens finansiella mål från 18 mnkr till 27 mnkr. Höjningen motsvarade 3 procent av skatter och utjämnning. Nivån på en tillväxtkommuns resultatmål korrelerar med vilken investeringsnivå man tar ställning till politiskt. Ju högre investeringsnivåer desto högre behöver resultatmålet vara, eftersom låneskulden i annat fall växer i en takt som kan bli ohälsosamt. En för hög skuld innebär en förpliktelse att amortera av skulden i framtiden, en ökad räntekänslighet och med automatik en lägre soliditet. Kommunens mål om lägst 30 procent i soliditet inklusive ansvarsförbindelsen har beslutats i KF och är ett viktigt mål för att kommunen långsiktiga finansiella styrka. Likaså en för låg resultatnivå missgynnar förutsättningarna att nå målet om att betala de skattefinansierade investeringsprojekten med egna medel över mandatperioden. Beslutet ansågs viktigt för att ta ansvar för de ekonomiska mål som behöver klaras för att bibehålla en långsiktigt ekonomisk handlingskraft i kommunen. Den höga investeringstakten har under ett antal år gjort att kommunens låneskuld ökat i en snabb

takt. Kommunen vill inte som grundprincip låna pengar till underhållsåtgärder, dessa åtgärder bör kunna finansieras av avskrivningsutrymmet över tid och även ge ett visst utrymme till nyinvesteringar, om vi underhåller vår balansräkning på ett ansvarsfullt sätt. Den högre resultatnivån tillsammans med en bit av avskrivningsutrymmet kan då användas till att betala de utgifter som uppstår när kommunen gör sina nyinvesteringar i något högre utsträckning än om resultatet vore lägre.

Vissa utgifter kopplat till fastigheter såsom sanering, rivningar, nedskrivningar har bokförts om 7,4 mnkr på finansförvaltningen under året. Medel för sådana kostnader budgeteras inte på nämnderna eftersom dessa belopp varierar mellan åren. Hyror för temporära lokaler för gymnasieverksamhet, då Fenix 2 är stängd för iordningsställande (Skänkelund och PHL) har uppgått till ungefär 2,7 mnkr.

Reavinster från exploateringsverksamheten uppgår till ungefär 9,1 mnkr för 2021.

De låga räntorna på kommunens låneavtal med Kommuninvest har inneburit ett positivt finansnetto, plus 3,3 mnkr. De stora posterna består av räntekostnaderna som uppgick till 2,1 mnkr och intäkter i form av utdelningar och borgensavgifter från de kommunala bolagen till ungefär 5,0 mnkr.

Staten har tillfört statsbidrag/kostnadsersättning framförallt under våren 2020 i mörkret av Corona-viruset. Dels generellt för svaga prognoser kopplat till kommunens skatteintäkter, men också sjuklöneersättning och under en period tillfälligt sänkt arbetsgivaravgift. Socialnämnden har fått den största direkta delen från staten för att stödja verksamhet inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst. Socialnämnden har också fått medel för en särskild satsning på krisstöd, samtalsstöd, traumastöd m.m. till personal inom vård och omsorg.

Barn och utbildningsnämnden har under innevarande år erhållit den så kallade ”Skolmiljarden”. Den ska bidra till goda förutsättningar för att minska de negativa effekterna på elevernas kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19.

Statliga bidrag ”Corona” 2020 och 2021, fördelning per nämnd/förvaltning och totalt

Typ av ersättning/bidrag från staten (tkr, avrundat till hela tkr)	Nämnd/förv.	2020	2021	Förändring
Sjuklöneersättning	Socialnämnd	3 341	1 659	- 1 682
Fördelning s-bidrag merkostnader 2020 (1 omg.)	Socialnämnd	10 678	0	-10 678
Fördelning s-bidrag merkostnader 2020 (2 omg.)	Socialnämnd	3 797	0	-3 797
Fördelning s-bidrag merkostnader 2020 (3 omg.)	Socialnämnd	0	349	-349
Fördelning s-bidrag merkostnader 2020 (4 omg.)	Socialnämnd	0	49	-49
	Socialnämnd	267	0	-267
S: a Socialnämnd		18 083	2 057	-16 025
Sjuklöneersättning	Barn- och utbildningsnämnd	3 721	2 379	-1 342
Skolmiljard	Barn- och utbildningsnämnd	0	1 923	+1 923
S:a Barn- och utbildningsnämnd		3 721	4 302	+580
Sjuklöneersättning	Teknisk nämnd	98	48	-49
Hysesstöd för tillfälliga hyresrabatter	Teknisk nämnd	25	0	-25
S:a Teknisk nämnd		123	48	-74
Sjuklöneersättning	KS inkl. räddningstjänst	413	228	-185

S: a Kommunstyrelsen		413	228	-185
Sjuklöneersättning	Miljö- och byggnämnd	56	20	-36
Bidrag från kammarkollegiet	Miljö- och byggnämnd	58	30	-28
S:a Miljö- och byggnämnd		114	50	-64
Sjuklöneersättning	Kultur- och fritidsnämnd	121	94	-27
S:a Kultur- och fritidsnämnd		121	94	-27
Tillfälligt sänkta sociala avgifter	Finansförvaltning	636	0	-636
Regering 18 maj för svag prognos skatteintäkt	Finansförvaltning	4 136	0	-4 136
Regeringen period. Fond, stöd till näringsidkare	Finansförvaltningen	882	-145	-1 027
S:a Finansförvaltning		5 654	-145	-5 799
Totalt		28 229	6 634	-21 595

I början på 2020, innan pandemin bröt ut på allvar aviserade regeringen en generell välfärdssatsning till kommuner, för Vaggeryds del uppgick den till 4 825 tkr. I januariavtalet beslöt riksdagen att stärka denna satsning ytterligare med för Vaggeryds del 2 399 tkr för 2020. Dessa medel var inte kopplade till Pandemin och finns därför inte med i nedan tabell. Under våren, april 2020, gjorde regeringen en satsning motsvarande 14,5 mnkr (2020) och därefter långsiktigt 12,1 mnkr och i september i budgetpropositionen beslutades om att för 2021 ytterligare tillskjuta 9,8 mnkr för kommunen. Denna satsning om 9,8 mnkr (2021) och 4,9 mnkr (2022) och sedan 0 kr (2023) var en temporär extra satsning för att ge välfärden en extra skjuts under den perioden. Storleken på dessa beslut kan ha påverkats av Pandemin. Nederst i tabellen, utanför den generella summeringen, redovisas regeringens beslut 2021-01-28, S2021/00823, Socialdepartementet, om statsbidrag till kommuner för en äldreomsorgsatsning. Regeringen vill med bidraget säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer.

Generella bidrag från staten (tkr) som beslutades 2020 inte i tabell ovan (Covid-19), Välfärdssatsning	2020	2021	2022	2023
Regeringen (januari-20) välfärden	4 825	0	0	0
Tillskott, beslut i riksdag, januariavtalet	2 399	0	0	0
Regeringen (april-20) välfärden	14 475	12 062	12 062	12 062
Regeringen (september-20) välfärden	0	9 770	4 849	0
Totalt	21 699	21 832	16 911	12 062
Säkerställa en god vård och omsorg av äldre (till SN)	0	5 465*	5 465**	5 465**

Not: De statsbidrag som avser 2021 och framåt hamnar i statens så kallade regleringsbidrag i den kommunala redovisningen 2021.

*Socialnämnden har erhållit 5 465 tkr under 2021 av dessa är 3 416 tkr förbrukade. Resterande finns tillförogande 2022. ** En ny utbetalning under 2022 förväntas, en egen bedömning är gjord utifrån att staten avsatt samma belopp om 4 miljarder även 2022.

Modell för finansiell analys

Kommunens redovisning sammanfattas i en resultat- och balansräkning. För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Vaggeryds kommun används en speciell finansiell analysmodell som utgår från fyra viktiga finansiella aspekter: Det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. I denna modell analyseras resultat och balansräkning mer ingående i syfte att läsaren och beslutsfattaren ska kunna bilda sig en mer djuplodad uppfattning om kommunens ekonomiska situation. Modellen kallas RK-modellen och är utvecklad av Kommunforskning i Västsverige (Kfi).

Kontrollperspektivet redovisas under finansiellt mål nr 4 (på sidorna innan). Kommunens Elverk bolagiserades 1 januari 2020, vilket påverkar verksamhetens kostnader och verksamhetens intäkter 2020. Inga resultat eller balansposter finns för elverket i bokslut 2020 utom en reavinst på 25 mkr och ett extra aktieägartillskott på 69,5 mkr.

Resultat

Här åskådliggörs resultatet i kommunen och dess orsaker samt vilken balans kommunen haft över intäkterna och kostnaderna under perioden. I detta avsnitt ingår även investeringarna och dess finansiering.

Intäkter och kostnader, mnkr	2019	2020	2021	Förändring 2021-2020
Verksamhetens kostnader 1), 2)	1 013	1 005	1 041,3	36,3
Verksamhetens intäkter 2)	223,6	202,2	174,4	-27,8
Skatteintäkter	629,3	637,7	675,4	37,7
Kommunalekonomisk utjämning	173,8	215,6	252,0	36,4
Finansnetto	2,8	0,0	3,3	3,3

1) Inklusive pensioner och avskrivningar 2) Verksamhetens intäkter 2020 och verksamhetens kostnader påverkas negativt av att Elverket bolagiserats fr.o.m. 2020. Elverkets intäkter uppgick ungefär till 50 mnkr och kostnaderna till 43 mnkr.

Finansnettot uppgår till plus 3,3 mnkr vilket är något högre jämfört med 2020.

Intäktssandel (%)	2019	2020	2021
Skatteintäkter	61,0 %	60,3 %	61,0 %
Verksamhetens intäkter	21,7 %	19,1 %	15,7 %
Kommunalekonomisk utj o gen. statsbidrag	16,9 %	20,4 %	22,8 %
Övriga intäkter (finansiella intäkter)	0,4 %	0,3 %	0,5 %

I och med de statliga Corona relaterade stöden under 2020 som var på en hög nivå jämfört 2021 finns en påverkan i intäktssandelarna ovan.

Nettokostnadsutveckling, andel	2019	2020	2021
Nettokostnad/skatt och utjämning	98,3 %	94,1 %	93,5 %
Pensionerna/skatt och utjämning	5,5 %	5,1 %	5,9 %
Avskrivningarna/skatt och utjämning	5,6 %	5,2 %	6,1 %
Nettokostnad/skatt och utjämning, snitt i riket	98,8 %	95,1	I delår 22

Tabellen visar kommunens nettokostnader i förhållande till skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämningen. Totalt använde kommunen 93,5 procent av skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämningen till verksamheterna för 2021.

Pensionerna är en kostnad som på sikt beräknas öka på grund av dels ökat livslängdsantagande i beräkningsparametrarna för pensionsskulden och dels beroende på att fler medarbetare når gränsen för förmånsbestämd ålderspension. Likaså beslutades i slutet på 2021 om bättre pensionsavtal för medarbetare i kommunal sektor. Det nya avtalet innebär att den avgiftsfinansierade delen som idag uppgår till 4,5 % på pensionsgrundande lönesumma kommer höjas till 6,0 % fr.o.m. 2023. Slutligen ökar kostnaderna till följd av att

pensioner som är intjänade före 1998 inte är bokförda som kostnader vid intjänandet utan blir en kostnad vid utbetalningstillfället. Kostnaderna kan också öka om den s.k. ripsräntan sjunker i pensionsskultsberäkningen. Ripsräntan har varit oförändrad under 2021.

Avskrivningarna ianspråkar ungefär 6,1 procent av skatt och utjämning. I takt med att de höga planerade investeringsplanerna startas upp, genomförs och avslutas (aktiveras som tillgångar i balansräkningen) torde avskrivningskostnaderna öka och ta i anspråk en större andel av skatt och utjämningen.

Årets resultat, mnkr och andel i %	2019	2020	2021
Årets resultat	16,2	50,2	63,8
Årets resultat/skatt och utjämning	2,0 %	5,9 %	6,9 %
Årets resultat/skatt och utjämning, snitt i riket	3,2 %	5,7 %	I delår 22

Resultatet 2021 uppgick till plus 63,8 mnkr. Verksamheterna genererade ett positivt resultat mot budget på 11,4 mnkr och finansförvaltningen ett överskott om 24,6 mnkr vid årets slut. Balanskravsresultatet uppgick till 54,7 mnkr.

Investeringsvolym	2019	2020	2021
Investeringsvolym, netto (mnkr)	299,7	121,4	49,7
Investeringsvolym/skatt och utjämning %	34,8 %	14,2 %	5,4 %
Investeringsvolym/skatt och utjämning %, snitt i riket	13 %	13 %	I delår 22
Avskrivningar/nettoinvesteringar	14,8 %	40,1 %	114,4 %

Vaggeryds kommuns totala nettoinvesteringsvolym uppgick till 49,7 mnkr 2021, vilket motsvarar 5,4 % av skatter och utjämning. Nettoinvesteringsnivån har finansierats med avskrivningsunderlaget (114,4 %).

Den långfristiga upplåningen uppgick till 530 mnkr för kommunen vid årets slut, vilket är 25 mnkr lägre än föregående år. Skuldsättningsgraden exklusive pensionsskuld, minskar något under perioden och uppgår till 54,6 procent 2021. Kommunens investeringsplaner för 2022 är i linje med avskrivningsnivån.

Finansiering av investeringar	2019	2020	2021
Internt tillförda medel (mnkr)	61,5	94,5	120,6
varav årets resultat	16,2	50,2	63,8
varav avskrivningar	45,3	44,3	56,8
Årets nettoinvesteringar (mnkr)	299,7	121,4	49,7
Självfinansieringsgrad, % (skattefinansierat)	26,6 %	119,1 %	417,3 %

Not: I investeringsverksamheten ingår skattefinansierade investeringar, VA-investeringar och trygghetsboende. De skattefinansierade investeringarna uppgick till 29,7 mnkr och VA-investeringarna till 23,1 mnkr.

Under 2021 har 25 mnkr amorterats på lån upptagna hos Kommuninvest. Den långfristiga upplåningen uppgår till 530 mnkr vid 2021 års bokslut. Kommunen kan finansiera investeringar inklusive exploateringsverksamhet med egna medel motsvarande ungefär 120,6 mnkr för 2021. Investeringsutgifterna sammantaget blev 49,7 mnkr vid årets slut inklusive VA och exklusive exploateringsverksamhet. De skattefinansierade investeringarna uppgick till 28,9 mnkr, vilket innebär att självfinansieringsgraden av dessa investeringar blev 417,3 % procent för 2021.

Kapacitet

Det andra perspektivet kallas kapacitet och avser att ge en bild av kommunens finansiella styrka. Med finansiell styrka avses hur känslig kommunen är för förändringar, till exempel av en lågkonjunktur.

Soliditet	2019	2020	2021
Soliditet	41,2 %	43,9 %	45,4 %
Snitt i Riket	43,0 %	43,5 %	I delår-22
Soliditet inklusive hela pensionsskulden	28,3 %	31,1 %	34,3 %

Soliditeten är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. I bokslutet för 2020 uppgick soliditeten till 43,9 % procent och för 2021 stärks den till 45,4 %. Kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 är att betrakta som en skuld, som ska betalas till anställda som pensionsutbetalningar. Om denna vägs in i skuldsidan uppgår soliditeten till 34,3 procent, vilket är något bättre än föregående år. Kommunens soliditet är ungefär lika med genomsnittet i riket.

Skulder och avsättningar, mnkr	2019	2020	2021
Kortfristiga skulder	310,7	182,6	165,2
Långfristiga skulder	477,4	583,0	605,1
Avsättningar	106,9	102,9	120,8
Summa skulder och avsättningar	895,1	868,5	891,1
Skuldsättningsgrad	58,8 %	56,1 %	54,6 %

Sammantaget är för helåret 2021 uppgår den långfristiga skulden till 605,1 mnkr (583 mnkr) för kommunen, vilket är en ökning med ungefär 22,1 mnkr jämfört bokslutet 2020. Långa lån har minskat med 25 mnkr till 530 mnkr (555 mnkr), vilket är den huvudsakliga förklaringen. Skuldsättningsgraden har minskat något under 2021 och uppgår till 54,6 procent (56,1 procent). Skulderna är i svenska kronor, ingen valutarisk föreligger därmed. Krediterna ligger inom de intervall för räntebindning och kapitalbindning som beslutats i kommunens riktlinjer för skuldförvaltning.

Skattesatser 2021	Vaggeryds kommun	Jönköpings län	Riket
Kommunens skattesats	21,49	22,02	20,71
Regionens skattesats	11,76	11,76	11,56
Total skattesats	33,25	33,78	32,27

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella ställning är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En låg kommunalskatt ger till exempel ett större utrymme till en intäktsökning genom att höja kommunalskatt och tvärtom. Rikets genomsnittliga kommunalskatt minskade från 20,72 till 20,71 kr per intjänad hundralapp. Tillsammans med den genomsnittliga regionala skattesatsen uppgår rikssnittet till 32,27 sammantaget vilket är 98 öre lägre än vad Vaggeryds bon betalar totalt (kommunal och region). Den kommunala delen skiljer 78 öre. Den totala skattesatsen i Vaggeryds kommun uppgick år 2021 till 21,49 procent och tillsammans med regionens skattesats om 11,76 procent blir totalt 33,25 procent. En höjning av skattesatsen i regionen inför 2020 gjordes med 50 öre och för kommunen skedde 2018 en höjning med 30 öre. Kommunens skattesats höjdes inför 2012 med 50 öre. Nettoeffekten blev emellertid endast 17 öre efter kommunen skatteväxlade med landstinget för kollektivtrafik med minus 33 öre. År 2013 gjordes skatteväxling om plus 34 öre för övertagande av hemsjukvård från landstinget och 2014 omvänt till landstinget för färdtjänst med minus 15 öre.

Historik

- Skatten höjs 2018 med 30 öre för att stärka ekonomin.
- Skatteväxling 2014 med -15 öre för landstingets övertagande av färdtjänsten

- Skatteväxling 2013 med + 34 öre från landstinget för övertagande till kommunen av hemsjukvård. Kommunen har under år 2012 höjt sin utdebitering med 50 öre. Nettoeffekten var endast + 17 öre efter
- Skatteväxling med landstinget för kollektivtrafiken med – 33 öre. Kommunen har under år 2005 höjt sin utdebitering med 50 öre Landstinget höjde under år 2004 sin utdebitering med en krona.
- Skatteväxling skedde 1999 med landstinget avseende övertagande av vissa gymnasieprogram med 19 öre.
- Skatteväxling har skett 1996 mellan kommunen och landstinget med 1:64 kr.
- Orsaken är övertagande av huvudmannaskap för omsorger och särskola samt psykiatrireformen.
- Skatteväxling skedde även enligt Ädelreformen 1992, då den kommunala utdebiteringen höjdes med två kronor.

Skattekraft, procent av rikets	2019	2020	2021
Vaggeryds skattekraft	91,7 %	92,4 %	91,2 %

Vaggeryd kommuns skattekraft, det vill säga genomsnittsinkomsten i Vaggeryd jämfört med genomsnittsinkomsten i riket, uppgick 2020 till 92,4 procent. Nivån har varit stabil under de senaste åren. För 2021 blev måttet något lägre 91,2 procent. Måttet är en indikator som visar på regionens ekonomiska utveckling. Måttet indikerar att Vaggeryds kommun följer den genomsnittliga utvecklingen i riket.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet	2019	2020	2021
Nämndernas avvikelse mot budget, mnkr	9,9	3,1	11,4
Total omslutning nämnderna, (netto), mnkr	784,1	820,7	866,3
Budgetföljsamhet, procent	-0,3 %	0,4 %	1,3 %
Prognossäkerhet, procent	1,2 %	1,0 %	0,8 %

Not: Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning. Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsboks slut 2020-08-31) dividerat med nämndens nettoomslutning vid årets slut.

Nämndernas budgetföljsamhet vid årets slut blev 11,45 mnkr. Avvikelsen mot budget uppgår till 1,3 % och prognossäkerheten i procent till 0,8 %.

Nämnderna och verksamheternas samlade budgetavvikelser och prognossäkerhet

Nämnder och verksamheter, mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Budget avvikelse (%)	Prognos avvik. (tkr) 31/8-21	Prognos avvik. (%)
Valnämnd	22	25	3	+ 13,6 %	0	+ 13,6 %
Revision	797	800	3	+ 0,4 %	0	+ 0,4 %
Överförmyndarverksamhet	1 199	1 400	201	+ 16,8 %	0	+ 16,8 %
Kommunstyrelsen	77 932	74 994	-2 938	-3,8 %	-2 000	-1,2 %
Räddningstjänst	12 048	12 366	318	+2,6 %	250	+ 0,6 %
Tekniska nämnden	33 312	33 977	665	+2,0 %	0	+ 2,0 %
Miljö och byggnämnd	1 740	5 462	3 722	+ 213,9 %	2 769	+ 54,8 %
Barn o utbildningsnämnd	430 307	438 894	8 587	+ 2,0 %	3 200	+ 1,3 %
Kultur- och fritidsnämnd	31 323	31 703	380	+ 1,2 %	0	+ 1,2 %
Socialnämnd	277 664	278 174	510	+ 0,2 %	500	+ 0,0 %
S:a löpande verksamhet	866 344	877 795	11 451	+ 1,3 %	+ 4 719	+ 0,8 %
Finansförvaltningen	-930 139	-905 574	24 565	2,6 %	+ 9 281	+ 1,6 %
Resultat	63 794	27 779	36 016		+14 000	

Nämndernas resultat summeras till 11,45 mnkr. Nettokostnaderna totalt i kommunen ökade med 63,9 mnkr vilket motsvarar 8 procent jämfört med 2020. Reavinster om 9,1 mnkr i samband med försäljning av fastigheter ingår i finansförvaltningens avvikelse mot budget. Om

vi mäter prognosen exklusive reavinst vid delåret 31/8 om 42 mnkr med utfallet om 63,8 mnkr minus 9,1 mnkr blir differensen 12,7 mnkr. Skatteintäkternas upprevidering från SKR mellan T 2 an och årsbokslutet förklarar 7 mnkr.

Nämndernas resultat per 31/12-2021 summeras till plus 11,45 mnkr, deras prognos vid delåret 31/8-21 för hela verksamheter var plus 4,7 mnkr, vilket motsvarar en prognossäkerhet om 0,8 procent (se ovan tabell).

Valnämnd

Verksamheten aktiveras i samband med politiska val. Innevarande år är verksamheten i princip vilande.

Revision

Revisionen granskar förutom räkenskaperna i samband med rapporteringen till kommunfullmäktige även ett antal verksamheter varje år. Dessa rapporteras i särskild ordning till kommunfullmäktige. Utfallet är i nivå med anslaget om 0,8 mnkr.

Överförmyndarnämnd

En budgetförstärkning har skett mellan redovisningsåren 2019 och 2020 med 0,3 mnkr för att komma tillrätta med en obalans som funnits under en längre tid vilket främst beror på att antalet gode män har ökat. Resultatet för 2021 har blivit ungefär 0,2 mnkr lägre än budget.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen (KS) har många olika verksamheter inom sitt ansvarsområde. Resultatet om minus 2,9 mnkr beror framförallt på negativa obalanser inom programområdena ekonomiskt bistånd, integration och samhällsutveckling med områdena kommunledningskontor och arbetsmarknad omvänt har överskott mot budget.

Under 2020 förstärktes budget för arbetsmarknadsinsatser med 1,3 mnkr utifrån en handlingsplan kopplat till att erbjuda personer med försörjningsstöd anställning (s.k. välfärdstjänster). Extra tjänster som varit ett av Arbetsförmedlingens program för långtidsarbetslösa har också kunnat erbjudas personer med ekonomiskt bistånd. Effekterna av Covid i form av utglesning, avstannandet av handläggning på Arbetsförmedlingen samt att förvaltningarna i mindre utsträckning varit beredda att ta emot placeringar har gjort att arbetet inte följt planerad takt och omsätta handlingsplanens intention i praktiken. Det innebär att budget för välfärdsanställningar lämnar ett överskott på 2,3 mnkr och extra tjänsterna ett underskott på minus 0,4 mnkr. Under året gjordes en extra satsning på feriepraktik och sommarjobb för ungdomar, totalt erbjöds 110 ungdomar dessa satsningar och budgeten förstärktes med 500 tkr. Totalt redovisar programområde Arbetsmarknad har ett plus på 1,6 mnkr.

Inom kommunledningskontoret har några tjänster varit vakanta, vilket lett till ett överskott på ca 1,2 mkr. Även IT verksamheten har ett överskott på drygt 800 tkr men där beror avvikelserna på uteblivna leveranser av utrustning.

Budget för ekonomiskt bistånd avviker med 1,5 mnkr. Antalet hushållen skiljer inte nämnvärt mellan åren utan förklaringen ligger istället i en höjning av biståndsbeloppet per hushåll, vilket i sin tur dels beror på att normen höjs varje år, men framförallt på att fler hushåll saknar försörjningskällor.

Integration (inklusive ekonomiskt bistånd flyktning) lämnar ett underskott om minus 2,8 mnkr. Det mottagande som planerades för 2021 har näst intill avstannat. Verksamheten finansieras med osäkra intäkter från Migrationsverket. Skillnaden mellan 2020 och 2021 var cirka 3 mnkr i lägre intäkter innevarande år. Underskottet beror också på ändrad redovisningsprincip för ekonomiskt bistånd i kommunen i syfte att följa statliga riktlinjer från SCB och därmed kunna göra jämförelser med andra kommuner. Delar av ekonomiskt bistånd bokförs på detta program och delar på 752. När gruppen egenbosatta minskat påverkar detta intäkterna sammantaget. En fördyrande kostnad inom området är också det s.k. ”glappet” vilket är den period som det tar innan nyanlända får etableringsersättning av staten. Denna period har förlängts påtagligt utifrån att det numera tar flera månader innan nyanlända kan få personnummer och då fördröjs inskrivning i etableringsprogrammet och försörjningsstöd behöver betalas ut.

Räddningstjänst

Räddningstjänstområdet visar ett litet positivt resultat för 2021 om sammantaget 0,3 mnkr. Verksamheten har lägre intäkter än budgeterat vilket förklaras av att tillsyns- samt utbildningsverksamheten endast skett i mycket

begränsad omfattning på grund av Covid-restriktioner. De sänkta intäkterna har kunnat mötas med lägre personalkostnader.

Området för befolkningsskydd och krisberedskap går med ett överskott vilket innebär att tilldelade statliga medel inte har använts fullt ut. Detta beror på att tjänsten som beredskapssamordnare varit vakant under del av året. Sparade statliga medel ska användas för verksamheten under kommande år.

Teknisk nämnd

Nämnden redovisar ett överskott om cirka 0,7 mnkr. Fastighetsverksamheten redovisar plus 570 tkr. Verksamheten finansieras genom hyror. Allmän markreserv – skogar ger ett plus på nästan 1,6 mnkr vilket dels beror på en ökad avverkningsvolym från exploateringsområden och dels i form av högre intäkter från utarrenderad kommunal mark. Kommunala gator och vägar redovisar ett negativt resultat mot budget med nästan 1 mnkr, vilket beror på vinterväghållning och gatubelysning, där ökade energipriser påverkat belysningskostnaderna. Parker och lekplatser har utifrån anmärkningar från säkerhetsbesiktningar på lekutrustning åtgärdats. Åtgärderna har inte varit i nivå med avsatta medel. Grönyteskötslen har också en kostnadsmassa som överskrider budget. VA-verksamheten är i linje med budget. Både skattefinansierad och taxefinansierad verksamhet har i slutet på året påverkats av stigande elpriser.

Miljö och byggnämnd

Nämnden lämnar ett överskott vid årets slut om 3,7 mnkr. Verksamhetens intäkter förklarar hela överskottet eftersom kostnaderna är i linje med budget. Byggnationer på Stigamo och Båramo har lett till stora intäkter. Färre inspektioner har genomförts under året och en verksamhetsskuld behöver arbetas in under kommande år.

Barn och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämndens resultat 2021 blev 8,6 mnkr bättre än budget. Resultatet kommer till stor del från högre intäkter främst statsbidrag i form av riktade till verksamheten (skolmiljarden) och ersättning för sjuklöneersättningar. Kostverksamheten redovisar ett underskott på 0,8 mnkr främst beroende på högre livsmedelspriser. Förskoleverksamhetens intäkter har under året varit nästan 3,5 mnkr högre än budget. Förutom sjuklöneersättningen från staten, har statsbidragen blivit något bättre tillsammans med IKE intäkter. Kostnaden inom verksamheten har marginellt överstigit budget. Skolskjutsar å andra sidan lämnar ett överskott om 1,2 mnkr beroende på att förvaltningen i samråd med leverantör skapat en effektivare skolskjuts. Grundskolan redovisar plus 2 mnkr där medel från Migrationsverket tillsammans med sjuklöneersättning främst förklarar resultatet. Precis som grundskolan har även gymnasieskolan överskott mot budget plus 1,0 mnkr. Interkommunala ersättningar för elever folkbokförda i andra kommuner något bättre än budget, köp av utbildningsplatser har blivit lägre, likaså kostnaden för på Fenix. Vuxenutbildningens högre ersättningar från Migrationsverket jämfört budget, tillsammans med annat statsbidrag förklarar främst resultatet om plus 2 mnkr.

Kultur och fritidsnämnd

Året har präglats av ekonomiska utmaningar, relaterat till pandemin, energipriser samt återbetalning av tidigare projektmedel. Ett målmedvetet arbete med kostnadsanpassningar under hela året gör att nämnden totalt ändå summerar till en plus 0,4 mnkr. När det gäller externt finansierade projekt har under året beviljats motsvarande 1,4 mnkr som kommit invånarna till del bland annat genom sommarkul, musik- och bildprojekt i förskola och skola, biblioteksverksamhet för barn och unga samt medel för utveckling av utemiljöer. De två större avvikelserna mot budget finns dels inom den öppna ungdomsverksamheten och biblioteksverksamheten där överskottet inom ungdomsverksamheten om plus 0,35 mnkr beror på vakant tjänst under stor del av året, samt att aktiviteter inte kunnat genomföras på grund av pandemin. Inom biblioteksverksamheten har en återbetalning motsvarande nästan 0,5 mnkr kopplat till tidigare projekt belastat verksamheten. Biblioteket i Vaggeryd har flyttat till nya lokaler under året. Sammantaget minus 0,3 mnkr. Sim- och sporthallsverksamheten har delvis varit stängd vilket påverkat intäkter och kostnader ungefär lika mycket, vilket inte föranlett någon större budgetavvikelse.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 510 tkr där verksamhetens intäkter påverkar med plus

10,3 mkr. Flera olika statsbidrag är huvudförklaringen. Verksamhetens kostnader har också blivit högre än budget med 9,8 mkr. Merkostnader samt bemanningskostnader kopplat till pandemin förklarar delar av de högre kostnaderna.

Socialnämndens driftbudget var till stor del påverkad av coronaviruset och sjukdomen Covid-19. Socialförvaltningen har befunnit sig i ett fortsatt ansträngt läge med att kunna stärka bemanning inom äldreomsorgen, hälso-och sjukvårdsinsatser samt funktionshinderomsorgen. Den positiva budgetavvikelsen om 2,0 mnkr inom programområde äldreomsorg är kopplad till att viss verksamhet ställts in, t.ex. dagverksamhet för personer med demens, växelvård, träffpunktsverksamhet för äldre. Sjuklöneersättningen har kompenserat verksamheten vilket bidragit till den positiva avvikelsen.

Placeringar på grund av missbruksproblem och våld i nära relationer och familjehemsplaceringar på barnsidan samt bemanningskonsulter som hyrts in för att kunna stabilisera personalomsättning och säkra arbetsmiljö har lett till att Myndighet redovisar ett underskott på 1,6 mkr.

Negativ budgetavvikelse på 3,6 mnkr inom programområde Hälso-och sjukvårdsinsatser beror främst på bemanningskostnader och tekniska hjälpmedel. Sjuksköterskor har under pandemin varit en svårrekryterad grupp och bemanningsföretag har behövt anlitas under året. Vårdförskjutningen ökar med tiden och flera brukare vårdas, behandlas samt rehabiliteras i eget boende med insatser från hemsjukvård och hemtjänst.

Flera verksamhetsprogram redovisar ett positivt ekonomiskt resultat, vilket förklaras av minskade och förändrade verksamheter under pandemin för att minska smittspridningen, därutöver har möjligheterna till kompetensutveckling kraftigt begränsats av pandemin under året.

Personalredovisning 2021

Syftet med personalredovisningen är att ge en övergripande bild och en samlad beskrivning över ett antal personalstrategiska områden. Personalredovisningen ska vara en av flera informationskällor som syftar till att ge kunskap och förutsättningar för fortsatt arbete med trygg personalförsörjning och stärka Vaggeryds kommuns ställning som en attraktiv arbetsgivare.

Personalpolitik och personalfrågor är en stor och omfattande del av det kommunala uppdraget för att främja kvalitet och produktivitet och bidra till vår förmåga att skapa värden för kommunens invånare. Konkurrensen om arbetskraft ökar och kompetensförsörjning till våra verksamheter är en viktig fråga. Det handlar om att attrahera nya medarbetare men också att utveckla och behålla dagens medarbetare. Med en organisation i utveckling och förändring är det viktigt att stärka förutsättningarna för ett gott medarbetarskap och ledarskap.

Vaggeryds kommun har formulerat fyra mål inom personalpolitiken

Vaggeryds kommun ska ha:

- Attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser
- Ett kommunikativt och närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat
- Engagerade medarbetare med rätt kompetens
- Heltid och tillsvidareanställningar som norm eller möjlighet

Personalredovisningen är uppdelad i två delar, den första med uppföljning av mål inom personalpolitiken och andra delen redovisning av övriga personalområde.

Statistiken som presenteras i denna personalredovisning är hämtad från personalsystemet Visma. All statistik, om inget annat anges gäller månadsavlönad personal anställda enligt Allmänna bestämmelser (AB). Statistiken som redovisas i personalredovisningen avser förhållandena som gällde vid mättillfälle den 31 december 2021, om inget annat anges. I personalredovisningen skiljer vi på anställd och anställningar. Med anställd avses personer. En och samma person kan ha två anställningar i kommunen.

Förkortningar

- BUN- Barn- och utbildningsförvaltningen
- SOC- Socialförvaltningen
- KoF- Kultur- och fritidsförvaltningen
- KLK- Kommunledningskontoret
- TEK- Teknisk förvaltning
- MoB- Miljö- och byggförvaltningen

Uppföljning av personalpolitiska mål

1. Vaggeryds kommun ska ha attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser.

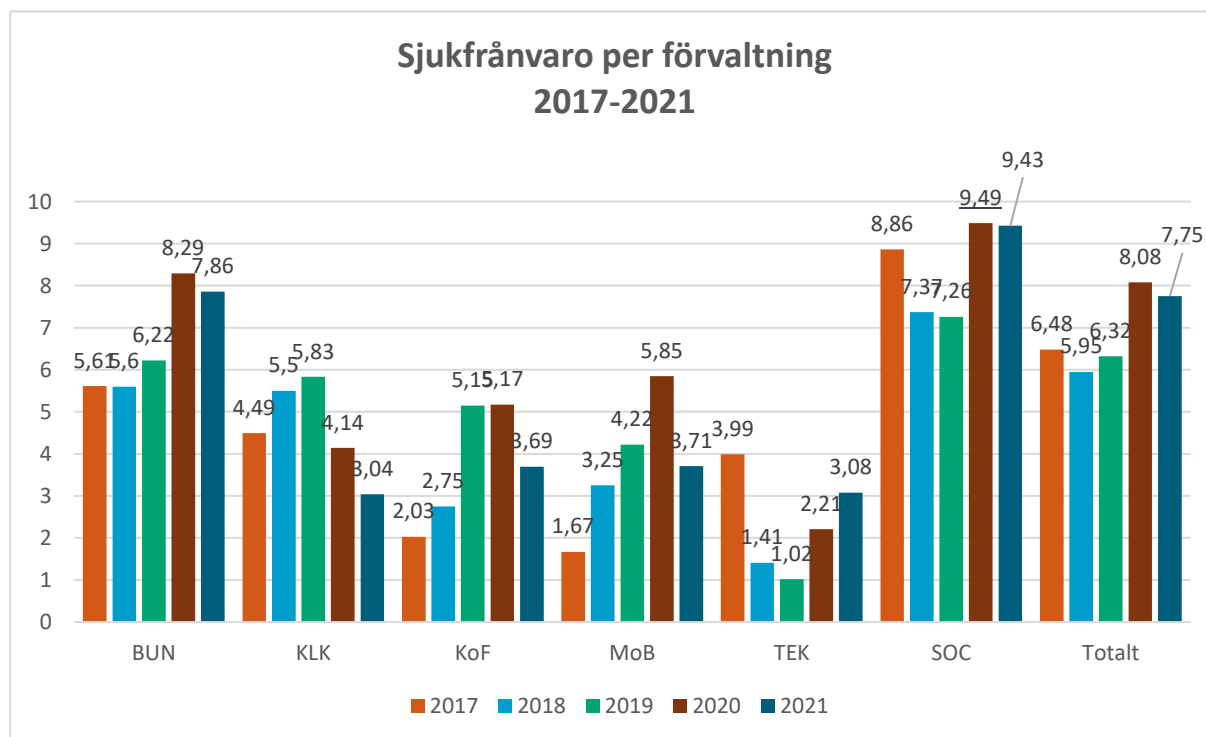
Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta sjukfrånvaro och frisknärvaro. Med frisknärvaro menas medarbetare som har 0 sjukfrånvarodagar, 1-5 sjukfrånvarodagar och fler än 5 sjukfrånvarodagar.

Frisknärvaro	Mål 2021	Resultat 2021
0 sjukfrånvarodagar	53 %	33,5 %
1-5 sjukfrånvarodagar	25 %	18 %
Fler än 5 sjukfrånvarodagar	23 %	48,3 %

Sjukfrånvaro	Mål 2021	Resultat 2021
	4,9 %	7,75%

Vi har under några år haft en positiv nedgång av sjukfrånvaron men från 2020, har sjukfrånvaron tyvärr ökat på grund av pandemin Covid-19. De allmänna råden från Folkhälsomyndigheten innebär att alla ska stanna hemma vid symptom. Medarbetare har under perioder fått karensdagen ersatta av försäkringskassan, även krav på läkarintyg har varit borttaget. Även under 2021 har statliga medel har utbetalats för ökande lönekostnader. För de stora förvaltningarna har frånvaron mycket kännbar.

Sjukfrånvaro anges i procent i förhållande till tillgänglig arbetstid, därför kan sjukfrånvaron variera kraftigt mellan åren i förvaltningar som har färre antal anställda (tekniska, miljö och bygg, kultur och fritidsförvaltningen).

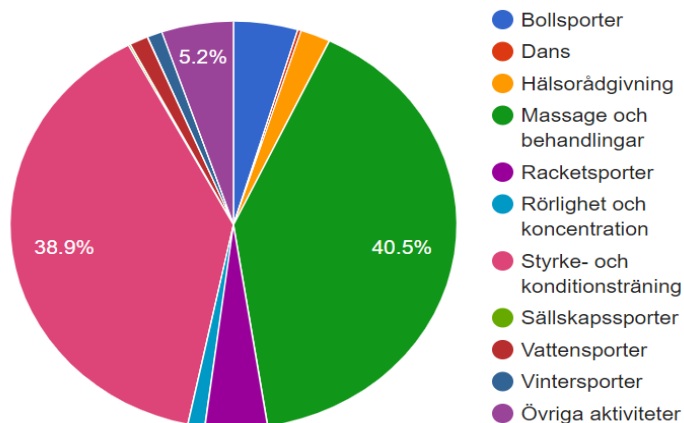

Vid analys av sjukfrånvaron kan ses att den korta sjukfrånvaron upp till 60 dagar ökat av förklarliga skäl, även den långa frånvaron över 60 dagar har ökat något men ligger fortfarande förhållandevis lågt. Av totala sjukfrånvaron är 26,2% över 60 dagar vilket är 0,3 lägre än 2020.

Vaggeryds kommun ligger i jämförelse med kommuner i länet lägst gällande sjukfrånvaro över 60 dagar.

Sjukfrånvaron skiljer mellan yrkesgrupper och arbetsplatser. De större yrkesgrupperna, undersköterskor, förskollärare samt medarbetare inom kostverksamhet har högre sjukfrånvaro i kommunen.

Valda aktiviteter

Friskvård

Under 2021 har 435 medarbetare aktivt använt sitt friskvårdsbidrag via Actiway. Friskvårdsbidraget ger medarbetare möjlighet att få kostnader upp till 1000 kr ersatta under förutsättning att de själva ger en egen insats på 50% av kostnaden. I genomsnitt har de tag ut bidrag för 975 kr, totalkostnad 424 168 kr. De vanligaste aktiviteterna styrke- och konditionsträning, massage och behandling följda av racketsport, yoga och hälsorådgivning.

Arbetsmiljö

Utifrån de krav som Arbetsmiljöverket 2020, ställt till Vaggeryds kommun har arbetet under 2021 inriktats på att förbättra och styra upp arbetsmiljöarbetet genom att göra förvaltningsanpassade årshjul, mallar och checklistor i stödssystemet Opus.

Året har präglats av pandemi och det regelverk som skrivits där av samt byggnadsrelaterad ohälsa i flera av kommunens fastigheter. Undersökningar har visat att ett antal medarbetare har fått livslånga problem på grund av arbetsmiljön.

2. Vi ska ha ett kommunikativt och närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta HME-värdet ledarskap (HME=hållbart medarbetarengagemang) som mäts årligen genom medarbetarenkät. Ledarindex består av de tre frågorna:

Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser,

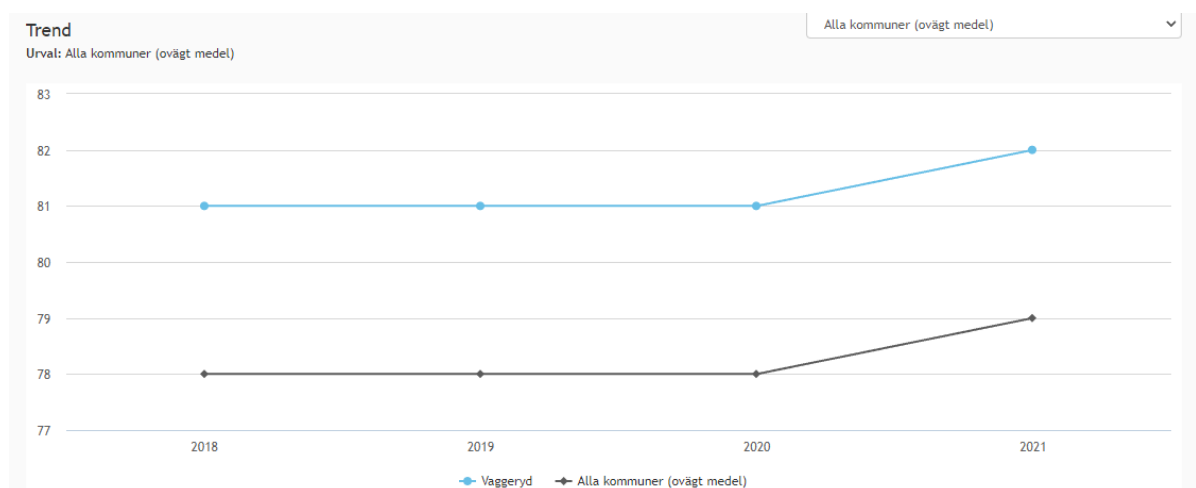
Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare,

Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete.

Frågorna besvaras på en skala 1-5 där 1 är stämmer mycket dåligt och 5 är stämmer mycket bra. Resultaten omvandlas sedan till ett index med skala 0-100. Resultatet för ledarskapsindex är ett medelvärde av indexvärdet på de tre frågorna. Resultatet hämtas från Kolada.

HME-ledarskap	Mål 2021	Resultat 2021
	83	82

Resultatet HME-ledarskap för 2021 ligger nära målvärdet. Vaggeryds kommun ligger i det högre spannet bland de 1 vid jämförelse med riket. Under året har kommunens ledarutvecklingsprogram fortsatt men fick delvis pausas och senare fortsatt på distans på grund av pandemin. Programmet kommer att pågå under 2021-2022. Målet med ledarskapsprogrammet är att de chefer som genomgått programmet ska ha en fördjupad kunskap om vad det innebär att arbeta som chef och ledare, ökad självinsikt och koppling till kommunens mål, vision och värdegrund.

3. Vi ska ha engagerade medarbetare med rätt kompetens

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta HME-värdet motivation som mäts årligen genom medarbetarenkäten. Index för motivation består av de tre frågorna:

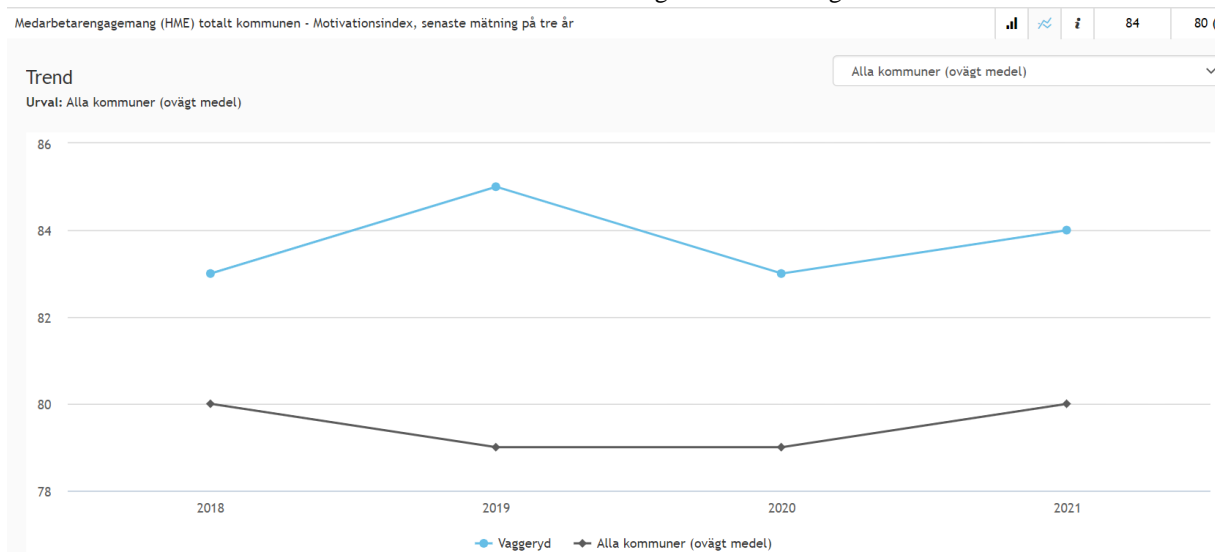
Mitt arbete känns meningsfullt,

Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete,

Jag ser fram emot att gå till arbetet. Frågorna besvaras på en skala 1-5 där 1 är stämmer mycket dåligt och 5 är stämmer mycket bra. Resultaten omvandlas sedan till ett index med skala 0-100. Resultatet för Motivationsindex är ett medelvärde av indexvärdet på de tre frågorna. Resultatet hämtas från Kolada.

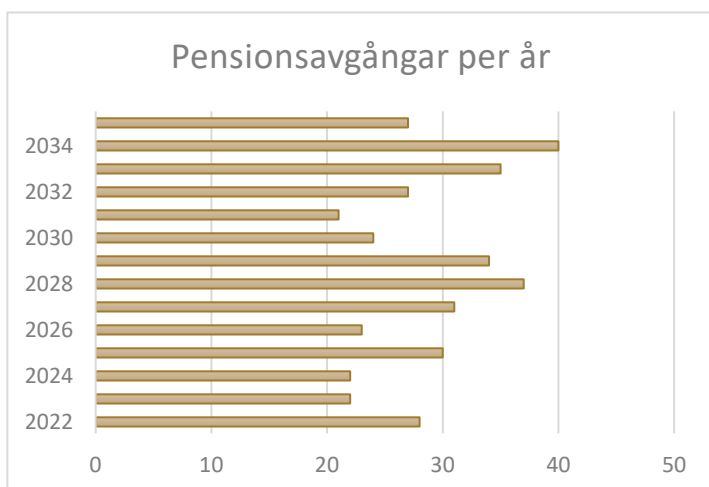
HME-Medarbetarskap	Mål 2020	Resultat 2020
	84	83

Resultatet för HME-medarbetarskap 2021 är inte helt uppfyllt men ett mycket gott resultat med tanke på att vi mitt i en pandemi. Vaggeryd ligger i jämförelse, bland de 20 kommunerna bäst i riket och på tredje plats i länet. Jämförelserna mellan kommuner kan dock variera då mätningar inte sker årligen i alla kommuner.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är avgörande för välfärdens organisationer. Under 2021 har vi upplevt att det varit svårt att rekrytera sjuksköterskor, vissa lärargrupper. Även tillgången på utbildade undersköterskor har minskat under året.

Personalomsättning är de skillnaden på de medarbetare som börjat och slutat i kommunen inkluderat pensionsavgångar. Under pandemin har personalomsättningen i kommunen varit lägre, omkring 8% mot tidigare 10-11%.

Antalet pensionsavgångar på bilden nedan utgår från en avgång vid 65 år men från och med i år finns möjlighet att kvarstanna i arbete till 68 år vilket gör att det inte på förhand går att veta exakt hur många som avgår per år.

4. Vi ska ha heltid och tillsvidareanställningar som norm eller möjlighet

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta tjänstgöringsgrad för tillsvidare- och visstidsanställd personal med månadslön. Inom våra två stora förvaltningen är den genomsnittliga tjänstgöringsgraden för SOC 78% och inom BUN 98%, utan hänsyn tagen till tjänstledigheter på deltid.

Förvaltning	Kon	1 - 39 %	50 - 74 %	75 - 99 %	100 %	Totalt
Barn och utbildningsförvaltningen	K	5	17	54	461	537
	M	0	2	3	100	105
		5	19	57	561	642
Kommunledningskontoret	K	0	1	2	48	51
	M	0	1	0	31	32
		0	2	2	79	83
Kultur och fritidsförvaltningen	K	1	2	8	12	23
	M	1	2	0	9	12
		2	4	8	21	35
Miljö och byggförvaltningen	K	0	0	0	9	9
	M	0	0	0	3	3
		0	0	0	12	12
Socialförvaltningen	K	3	38	145	230	416
	M	0	2	9	30	41
		3	40	154	260	457
Teknisk verksamhet	K	0	0	0	11	11
	M	0	0	1	23	24
		0	0	1	34	35
Totalt Vaggeryds kommun		10	65	222	967	1264

Tabellen visar både ökning och minskningar i tjänstgöringsgrad för både tillsvidareanställd och visstidsanställd personal mellan åren. Att fler arbetar mer är en av strategierna för att lösa rekryteringsbehoven till välfärdstjänsterna. Under 2021 har projektledare och delar av arbetsgruppen för Heltidsprojektet ”Vägen mot heltid” inte kunnat delta i nätverk på grund av pandemin. Arbetet kommer att fortsätta till 2024. I den senaste medarbetarenkäten är det ett hundratal medarbetare som önskar en högre tjänstgöringsgrad.

Vi analys av åldersfördelningen i kommunens är gruppen medarbetare som överstiger 60 år högre än gruppen 20-29 år. För att säkra kompetensförsörjning och generationsväxling är det viktigt att Vaggeryds kommun arbetar aktivt för att yngre generationer ges möjlighet till heltidsanställning.

Tjänstgöringsgrad	Mål 2021	Resultat 2021
	100%	94,1%

Personalsammanställning

2.1 Tillsvidareanställda per förvaltning

	Kvinnor	Män	2021	2020	2019	2018	2017
BUN	449	90	539	514	519	490	474
SOC	371	37	408	380	369	383	400
KoF	17	10	27	28	29	27	29
KLK	45	30	75	78	77	68	64
TEK	10	21	31	34	32	30	28
MoB	9	3	12	11	12	11	11
Totalt	859	196	1092	1045	1038	1009	1006

Antalet tillsvidareanställda har ökat på totalen med 45 medarbetare 25st på BUN och SOC 28 st. Ökningarna beror på ökad verksamhet samt tillsvidareanställningar av tidigare visstidsanställda barnskötare inom BUN. Inom SOC har tillsvidareanställningar ökat bland annat genom äldresomsorgslyftet.

2.2 Visstidsanställda per förvaltning

	Kvinnor	Män	2021	2020	2019	2018	2017
BUN	88	15	103	109	138	140	154
SOC	46	4	50	54	40	45	45
KoF	6	2	8	6	6	7	5
KLK	6	2	8	1	7	9	12
TEK	1	3	4	1	2	0	3
MoB	0	0	0	0	0	0	2
Totalt	147	26	173	171	193	201	221

Under 2021 är det marginella skillnader på antalet visstidsanställda 2020.

2.3 Årsarbetare per förvaltning

	TV	VISSTID	2021	2020	2019
BUN	503,6	98,65	602,25	602,25	633,7
SOC	341,84	48,36	390,2	394,5	364,3
KoF	25,05	4,13	29,18	29,18	30,8
KLK	76,5	1,0	77,5	77,50	82,5
TEK	33,85	1,0	34,85	33,85	32,9
MoB	11	0	11	11	12,0
Tot	991,84	153,14	1144,98	1144,23	1 156,0

Under 2021 är det marginella skillnader på antalet årsarbetare 2020.

Miljöredovisning 2021

Miljöfrågorna är en del av alla nämnders och kommunala bolags ordinarie arbete och inget som kan ligga vid sidan av. Målet är att miljö blir en naturlig del i alla verksamheter till nytta både för det interna miljöarbetet och den strategiska samhällsutvecklingen. Att arbeta med miljöprogrammet bidrar till Vaggeryds kommuns mål för hållbar utveckling www.vaggeryd.se/www.agenda2030. Planering- och redovisningscykeln (budgetarbetet) är ett av verktygen för att gå från ord till handling.

Miljöprogrammet sträcker sig över 4 år och delta miljöprogram som följs upp för 2021 gällde 2018-2021. Miljöredovisningen blir således ett bokslut över hela perioden och inte bara för 2021. I november 2021 beslutade kommunfullmäktige om ett nytt miljöprogram för perioden 2022-2025. I kommande miljöprogram finns nya mål och åtgärder men också fortsatt arbete med sådant som inte gjorts under 2018-2021.

Hänt under 2021

I miljöprogrammet för 2018-2021 (beslutat av kommunfullmäktige 2018-04-23) finns 71 mål inom 18 olika målområden. Kopplat till varje mål finns totalt 81 åtgärder som skulle genomföras under perioden 2018-2021. Under 2021 har 68 % av åtgärderna genomförts helt eller genomförs kontinuerligt och 28,5 % har påbörjats. Totalt är det 2,5 % som ej är påbörjade och 1 % som är inställd. En del av åtgärderna som inte kunnat genomföras fullt ut kräver mer pengar än vad som är tillsatt. En del av arbetet har inte heller hunnits med eller prioriterats bland annat arbete som ska genomföras.

Miljöarbetet i kommunen går åt rätt håll och sett under de senaste 4 åren så har vi tagit kliv framåt. Några mål med positiv utveckling som är värda att lyfta är:

- Användandet av egen bil i tjänsten har minskat med 76 % 2021 jämfört med 2010. Detta var ett av de områden där vi tidigare hade stora utmaningar att minska de körda kilometrarna. På grund av pandemin tvingades vi att resa mindre, vilket senare resulterade i fler digitala möten och ett ändrat arbetssätt och tänk kring resor.
- Arbetet med att minska matsvinnet har gett goda resultat där skolan och förskolan minskat sitt matsvinn med 36 % mellan 2019-2021. Målet var att minska matsvinnet med 20 %.
- Under 2018-2021 har vi gått från 7 till 17 solcellsanläggningar på kommunala fastigheter och energiproduktionen har gått från 58 MWh 2017 till 389 MWh 2021.

Foto. Foto över ett av VSBo:s hus som försetts med solceller.

Det finns även några målområden där vi inte lyckats nå våra uppsatta mål:

- Andelen fossilfria bilar ökar från 10 % 2018 till 32 % 2021. Även om vi inte når målet på 50 % fossilfria fordon så är det en tydlig ökning.
- Arbetet med att fasa ut våra farliga kemikalier går långsammare än planerat. Ett stort arbete har gjorts med att inventera och riskbedöma kemikalierna men utfasningen har inte påbörjats.
- Arbetet med att minska engångsprodukter och förebygga avfall har haft svårt att komma igång i alla förvaltningar. Under 2022-2023 ska en avfallsplan för Vaggeryds kommun tas fram där det blir ett ökat fokus på avfallsarbetet.

Åtgärdsuppföljning av det reviderade miljöprogrammet (2018-2021)

Status (antal)	2018	2019	2020	2021
Genomförda	20	32	42	55
Påbörjade	44	41	33	23
Ej påbörjade	16	4	4	2
Inställda	-	1	1	1

Tabell 1: Åtgärderna i det reviderade miljöprogrammets genomförandegrad (antal).

Status (%)	2018	2019	2020	2021
Genomförda	25	41	53	68
Påbörjade	55	52,5	41	28,5
Ej påbörjade	20	5,5	5	2,5
Inställda	-	1	1	1

Tabell 2: Åtgärderna i det reviderade miljöprogrammets genomförandegrad (procent).

Det fortsatta miljöarbetet

I miljöprogrammet för 2022-2025 finns nya mål och åtgärder framtagna. En del av det som inte genomförts i nuvarande miljöprogram finns med men också en del nya områden. Globalt och nationellt pekas klimatförändringarna samt förlusten av biologisk mångfald ut som våra största hot. I miljöprogrammet 2022-2025 finns tre olika fokusområden, Hållbara transporter och resor, Hållbar bebyggelse och samhällsutveckling samt Hållbara gröna och blå miljöer. Alla tre områden innehåller mål och åtgärder för att bromsa klimatförändringarna och minska förlusten av den biologiska mångfalden. För att nå våra mål krävs ett hårt och fokuserat arbete. Vi ska också ta tillvara på det framgångsrika arbete som bedrivs i våra olika verksamheter och dra nytta av de projekt som lyckas. Några av våra kommande utmaningar är:

Vi behöver snabbt minska utsläppen av växthusgaser i kommunens som geografiskt område. Det gäller både för våra egna verksamheter men också andra verksamheter i kommunen och från våra invånare. Våra resor behöver både minska och ske med mer klimatvänligt sätt. Genom att fler cyklar, går eller åker kollektivt samt att fler fordon körs på förnyelsebara bränslen eller el är det möjligt att nå målet. Energiförbrukningen behöver minskas och mer förnyelsebar energiproduktion krävs. För att nå målet arbetar kommunen till exempel med att bygga ut cykelvägarna och anordna säkra cykelparkeringar vid strategiska platser. Om några år finns förhoppningsvis ett tankställe för vätgas på plats i Klevshult och kommunen fortsätter arbetet med få till fler tankställen för förnyelsebara bränslen. Kommunen fortsätter också arbetet med att sätta upp solceller på nybyggnationer och behöver verka för fler förnyelsebara energislag i kommunen.

Klimatförändringarna som sker innebär att vi behöver anpassa våra samhällen till ett förändrat klimat. Detta är inte längre en framtidsfråga utan är aktuell här och nu. Våra samhällen behöver planeras och skyddas från värmeböljor, torra, erosion och skyfall. I kommunens grönstrukturplan finns ett bra kunskapsunderlag i klimatanpassningsfrågor, ett underlag som också arbetas in i den nya översiktsplanen.

Klimatanpassningsfrågorna behöver också tas med i detaljplaneringen och arbetet med exploatering av olika markområden i kommunen.

Tillsammans med klimatförändringarna pekas hotet med den biologiska mångfalden ut som ett av de stora globala problemen. Förlust av viktiga biotoper gör vår natur mer sårbar och känslig och utgör också ett hot för många av våra arters livsmiljöer som försvinner. Kommunen arbetar till exempel med att restaurera våtmarker och verka för att öka andelen lövskog i de kommunägda skogarna. En satsning på biotoper för vilda pollinatörer kommer att ske de närmaste åren där kommunen anlägger blomsterängar och ändrar skötseln på vissa grönytor.

Foto. Foto över en blommande gräsmark vid södra park i Vaggeryd.

Uppföljning av verksamhet som drivs av privata utförare

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En juridisk person är ett aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk eller ideell förening eller stiftelse. Även idéburna organisationer och kooperativa föreningar kan vara privata utförare. En privat utförare är en privat aktör utan kommunalt ägande. Ett hel- eller delägt kommunalt bolag är inte att betrakta som privata utförare.

Formellt överlämnas verksamheten oftast efter en offentlig upphandling, enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) eller att valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) införs samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Vaggeryds kommun anlitar privata utförare i flera av kommunens verksamheter. En liten kommun har ibland små möjligheter att upprätthålla specialistkompetens inom alla områden som kommunen är ålagd att hantera. Det kan röra sig om experter och konsulter som anlitas för specifika projekt eller uppdrag. Ibland behöver verksamheten även tillfälligt förstärkas för att klara av behoven.

Fullmäktige antog i maj 2017 sitt första program för uppföljning och insyn av kommunal verksamhet som utförs av privata utförare. Programmet reviderades under 2021 och ett nytt program antogs av kommunfullmäktige 2022-01-31 §7. Redovisning nedan följer det program som var gällande under 2021.

Sotning

Uppföljning av sotningsverksamheten hanteras via samordnartjänst för sotning som är placerad i Jönköpings kommun.

Samordnartjänsten följer i sin tur upp verksamhetens prestationsmål kvartalsvis och på årsbasis jämfört med av kommunen beslutade frister.

Regelbundna avstämnings- och utvecklingsmöten hålls med såväl ansvariga på räddningstjänsten som hos entreprenören ansvariga för sotning och brandskyddskontroll. För Vaggeryds kommun bedöms resultaten för sotning och brandskyddskontroll under 2021 vara mycket bra.

Städentreprenader

Kontinuerlig uppföljning från barn – och utbildningsförvaltningen i form av

oanmälda platsbesök, entreprenörer delger kommunen egna kvalitetskontroller varje månad, driftmöten med entreprenörer genomförs kvartalsvis samt att årsvis hålls avtalsmöte. Löpande kontakt under hela avtalsperioden.

Barn – och utbildningsförvaltningen har en egen ”klagomålsportal” för att säkerställa att städet utförs i enlighet med avtal. Portalen möjliggör att medarbetare och chefer lägger in avvikelser. Avvikelser kan rapporteras kontinuerligt (varje dag) och läses av 2-3 ggr/ vecka av ansvariga tjänstemän på förvaltningen. Avvikelser meddelas respektive städbolag , som omgående åtgärdar fel och brister. Dokumentation över avvikelser och åtgärden finns på förvaltningen.

Fastighetsskötsel – inre och yttre

Avtalsuppföljning sker av Tekniska kontoret, fastighetsenheten genom kontroll och rimlighetsbedömning av fakturor samt genom stickprovskontroller.

Uppföljning av avtalen genomförs månadsvis i samband med driftmöten och dagligen genom löpande kontakt med entreprenören, årligen görs också en kontraktsgenomgång för uppdatering av tillkommande- och avgående delar i uppdraget.

Skolskjuts

Uppföljning av avtalet sker av barn – och utbildningsförvaltning löpande under året via kommunikation med kontaktperson hos entreprenören. Vid två tillfällen per år genomförs särskilda uppföljningsmöten med entreprenören, där synpunkter och förslag lyfts.

Beläggning

Beläggningsarbeten utförs utifrån beställningar av kommunen. Det är kommunen som gör avrop på arbetsmomenten. I början av säsongen varje år hålls ett startmöte. Därefter sker löpande byggmöten och kontroller under pågående säsong. Byggmötena hålls med en intervall på 1-2 månader. Garantibesiktning av objekt utförs i samband med årsslutet. Kommunen mottar och hanterar allmänna synpunkter på asfaltsbeläggning som hanteras av Tekniska kontoret.

Snöröjning och halkbekämpning

Kommunen kontrollerar snödjup och väglag under ordinarie arbetstid, gör en bedömning av lämpliga åtgärder samt ringer avtalad entreprenör. Efter ordinarie arbetstid är det entreprenören som ansvarar för kontroll och åtgärder baserat på de i förväg bestämda kriterierna. Entreprenören delger kommunen åtgärdslistor samt dagbok. Avstämningsmöten sker såväl inför som efter säsong. Kommunen har även en löpande dialog med entreprenören under hela året. Kommunen mottar och hanterar allmänna synpunkter på snöröjning samt halkbekämpning genom hantering av Tekniska kontoret.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Riskanalysen är mycket viktig, risker som besannas kan leda till stora påfrestningar i en kommun och i den kommunala verksamheten. Risker handlar framförallt om negativa utfall jämfört vad som förväntats. I tabellen nedan sammanfattas de mest väsentliga risker som identifierats för kommunen, indelat i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Riskanalys

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Lågkonjunktur	Påverkar kostnader och intäkter. Konjunktorkänsliga företag och kommunen	Budgetprocess skapa en beredskap för låg konjunktur.	Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera nedgångar i ekonomin.
Internationell politisk risk	Internationella konflikter som får effekter på tillväxt och	Budgetprocessen skapa en beredskap för oväntade	Beredskap, planer hantering av oväntade situationer.
Statlig styrning	Sena politiska beslut samt nya förutsättningar försvårar den kommunala planeringen.	Hela kommunen	Beredskap, planer hantering av oväntade situationer, viss buffert bör finnas centralt.
Demografisk utmaning	Ökat tryck på den kommunala verksamheten	Hela kommunala koncernen	Medvetna satsningar på att öka effektiviteten i kommunkoncernen i syfte att få resurserna att räcka.
Pandemin	Pandemin blir mer utdragen än beräknat. Konsekvenser i organisationen på mål, medel och kvalitet. Tappar långsiktighet. En	Påverkar hela samhället brett på flera olika sätt.	Krisledningsgrupp och stab. Säkerhetsgrupp. Ledningsgruppen.
Verksamhetsrisk			
Lokalförsörjning	Eftersatt underhåll kan leda till brister i arbetsmiljö och akuta åtgärder i våra verksamheter vilket påverkar kvalitet och resultat. Tillväxten ställer krav på mer verksamhetsyta.	Tekniska nämnden. Fokusgrupp: Lokalgruppen i förvaltningen. Budgetberedning.	Ökad tillsyn av anläggningar. Ta fram underhållsplaner. Lokalförsörjnings-plan. Ta fram bättre helhetsbild av lokalbehov som ökar förutsättningar för att ta beslut om investerings-prioriteringar. Lokalbehov behöver utgå ifrån helhetssyn och professionella bedömningar samt om möjligt vara i linje med kommunens förmåga.
Personalförsörjning	Kommunala verksamheter klarar inte att upprätthålla planerad bemanning – brist på arbetskraft/kompetens	Hela kommunala koncernen (Fokusgrupp: Attraktiv	Attraktiv arbetsgivare Kompetensförsörjningsstrategi Friskvårdsinsatser Interkommunal samverkan m.m.
Ekonomisk och kvalitativ hållbarhet för snabb befolkningstillväxt	Ambitionsnivån och tempo i politisk vilja och målstyrning som befolkningstillväxt (tempo i exploatering) leder till utökade verksamhetsbehov (budgetbehov i investering,	Hela kommunala koncernen	Politiska organisationen
Kommunicera en korrekt bild internt och externt	En felaktig, överdriven kommunikation kan leda till att attraktionskraften för kommunen försämras. Den upplevda bilden av kommunen	Politisk ledning och förvaltningens ledningsgrupper och chefer.	Ledningsgruppens handlingsplan Faktamässiga uttalanden Kommunikationsstöd. Vi är alla goda ambassadörer för vår kommun.
Finansiell risk			
Inflationsrisk	Kostnader stiger vilket minskar reformutrymmet. Kan delvis vara av temporär karaktär. Energi, drivmedel, tjänster, material etc.	Den kommunala koncernen	Öka medvetenhet tänka över timing i stora investeringar, satsningar på att öka effektiviteten i kommunkoncernen i syfte att få resurserna att räcka. Ex: Energieffektivisering.
Ränterisk	Hög skuldsättning, betydande kostnadseffekter vid ökad räntekänslighet	Den kommunala koncernen	Tak för skuldsättning per invånare Riktlinje framtagen och beslutad Investeringsnivåer
Finansieringsrisk	Större andel förfallna lån än plan samt problem med refinansiering	Den kommunala koncernen	Hållbar investeringsplan, riktlinje skuldförvaltning med regler för kapital- och räntebindning

Omvärldsrisker

En risk för kommuner är svårigheten att locka till sig arbetskraft för att försörja de för kommunen viktiga företagen. En anledning kan vara brist på attraktiva bostadsområden eller bostadsmarknaden generellt. I nuläget finns intresse för etableringar av flerbostadshus, småhustomter och industritomter. Kommunen är också medveten om och har planer på nya bostadsområden. Samtidigt måste ett ökat bostadsbyggande och befolkningsutvecklingsmål vägas mot andra risker utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Vaggeryds kommun förväntar sig en fortsatt positiv utveckling i befolkningen. Det innebär också att organisationen behöver utvecklas för att möta denna utveckling. Hållbarheten, inte minst i att växa i en sådan takt att investeringsnivåerna och exploateringarna kan hanteras ansvarsfullt utan att skulden överstiger en hållbar nivå, att driftskonsekvenserna inte påverkar verksamheternas kvalitet negativt blir viktigt att bevaka. En framgångsfaktor för att lyckas med denna balans är att fortsatt leverera starka ekonomiska resultat i kombination med rätt nivåer inom våra investeringar och exploateringar kommande år.

Förutsättningarna utifrån en ekonomisk finansiell stabilitet har varit goda med en hög soliditet i botten. Det är emellertid viktigt att kommunen parallellt med styrningen på utgiftssidan fortsätter ha fokus på prissättning vid försäljning av industri- och småhustomter. Med försäljningsinkomster kan koncernskulden minska och soliditeten bibehållas eller stärkas och på så sätt skapa förutsättningar för nya satsningar. KFs mål om 30 procent inklusive pensionsskulden t o m 97-12-31 kommer nås under 2021.

Vaggeryds kommun är relativt känslig för konjunkturedgångar. En nedgång i konjunkturen får snabbt effekter i antalet varsel som i nästa steg kan resultera i en ökad arbetslöshet som kan gå relativt fort. När pandemin kom under våren 2020 ökade arbetslösheten och inte minst ungdomsarbetslösheten förhållandevis snabbt.

Den politiska förmågan både på riksplanet och lokalt att fatta nödvändiga beslut för att på så sätt skapa förutsättningar för tjänstepersonerna att planera en effektiv och ändamålsenlig verksamhet blir allt viktigare framöver när fler och fler utmaningar väntas för kommunerna i Sverige.

Verksamhetsrisker

Befolkningen i kommunen påverkas av nybyggnationen och har de senaste åren ökat kraftigt, vilket successivt ställt krav på den kommunala förmågan att ta emot fler barn och elever inom utbildningsverksamheten. Lokalförsörjningen har i ljuset av tillväxten blivit en utmaning. Prognosen pekar mot en fortsatt ökning i antalet invånare framöver både i riket och i vår kommun. Förutom ökningen totalt kommer kommunen och riket också successivt bli fler äldre i förhållande till idag, vilket kommer ställa krav på nya sätt att arbeta, ny teknik osv. Hemtjänsten har ett bra utgångsläge för att kunna bedriva en effektiv hemtjänst eftersom kommunen genom åren, inom ramen för det kommunala bostadsbolaget uppfört ett stort antal trygghetsboenden. Förutom boenden finns också kommunens egna verksamhetslokaler. Att ha ordning och reda i kombination med en ändamålsenlig ansvarsfördelning, organisation och framförhållning är viktigt inom denna verksamhet för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Fastighetsrelaterade utmaningar bär i regel med sig stora utgifter, ibland oförutsedda, ibland planerade. Ansvarig nämnd och förvaltning arbetar med att förbättra framförhållning och god ekonomisk hushållning kopplat till våra verksamhetslokaler. Centralt i ett sådant arbete blir en lokalförsörjningsplan som pekar ut behovet och ger stöd till de ekonomiska prioriteringar som behöver beslutas inom ramen för budget och verksamhetsplaner. Det är också viktigt att utvärdera om nuvarande sätt att förvalta våra verksamhetslokaler är ändamålsenligt, lokalvård, vaktmästeri, underhållsinsatser/planer m.m.

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamheter framöver. De närmsta åren är risken lägre, men vissa personalgrupper kommer över tid att vara svårrekryterade. Vaggeryds kommun har inte en hög nivå på pensionsavgångar, men om grannkommunerna får utmaningar kan den interna konkurrensen hårdna kommunerna emellan. Detta kommer ställa krav på kommunens förmåga att vara en attraktiv arbetsplats, att man erbjuder friskvårdssatsningar, en bra arbetsmiljö, men också på omställningsförmågan, och nyttjande av nya tekniska lösningar. Kommunen har skapat en fokusgrupp ”attraktiv arbetsplats”.

Finansiella risker

Känslighetsanalys	2019	2020	2021
Personalkostnadsförändring med 1 procent (exklusive pensioner)	6,0	6,0	6,0
Bruttokostnadsförändring med 1 procent	10,2	10,1	10,4
Generell avgiftsförändring med 1 procent	1,1	1,2	1,0
Försörjningsstödsförändring med 10 procent	0,6	0,8	0,9
Kommunalekonomisk utjämning 1 procent	1,8	2,1	2,1
Förändrad utdebitering med 1 kr	30,0	30,3	32,0
10 heltidstjänster (genomsnittslön)	4,8	4,9	5,0
Förändring av finansiella placeringar med 10 % (mnkr)	15,9	15,5	16,7
Ränteförändring med 1 procent på externa lån (mnkr)	4,6	5,6	5,3

Känslighetsanalysen ger en bild över hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi. Försörjningsstödet började öka i slutet på 2019 i mörkret av den lågkonjunktur som successivt gav sig till känna i Sverige och Vaggeryd. I samband med att Corona blommade ut under våren 2020 och restriktioner vidtogs i världen och i Sverige påverkades försörjningsstödet kraftigt. I kommunstyrelsen verksamhetsberättelse beskrivs läget kring arbetsmarknaden och försörjningsstöd 2021.

Risken för ökad inflation har stigit kraftigt i slutet på 2021, energipriser, drivmedel, komponentbrist inom industri m.m. driver på i en ond cirkel. När inflationen stiger minskar köpkraften, vilket ofta påverkar lönerörelsen. Löneöversynerna har de senaste åren inneburit reallöneökningar för de flesta grupper och därmed en stärkt köpkraft. Kommunal verksamhet är en personalintensiv verksamhet, där den sammanlagda personalkostnaden uppgår till ungefär 65 %. Därtill köper kommunen huvudverksamhet för ungefär 10 % från annan utförare, där den största delen utgörs av personal.

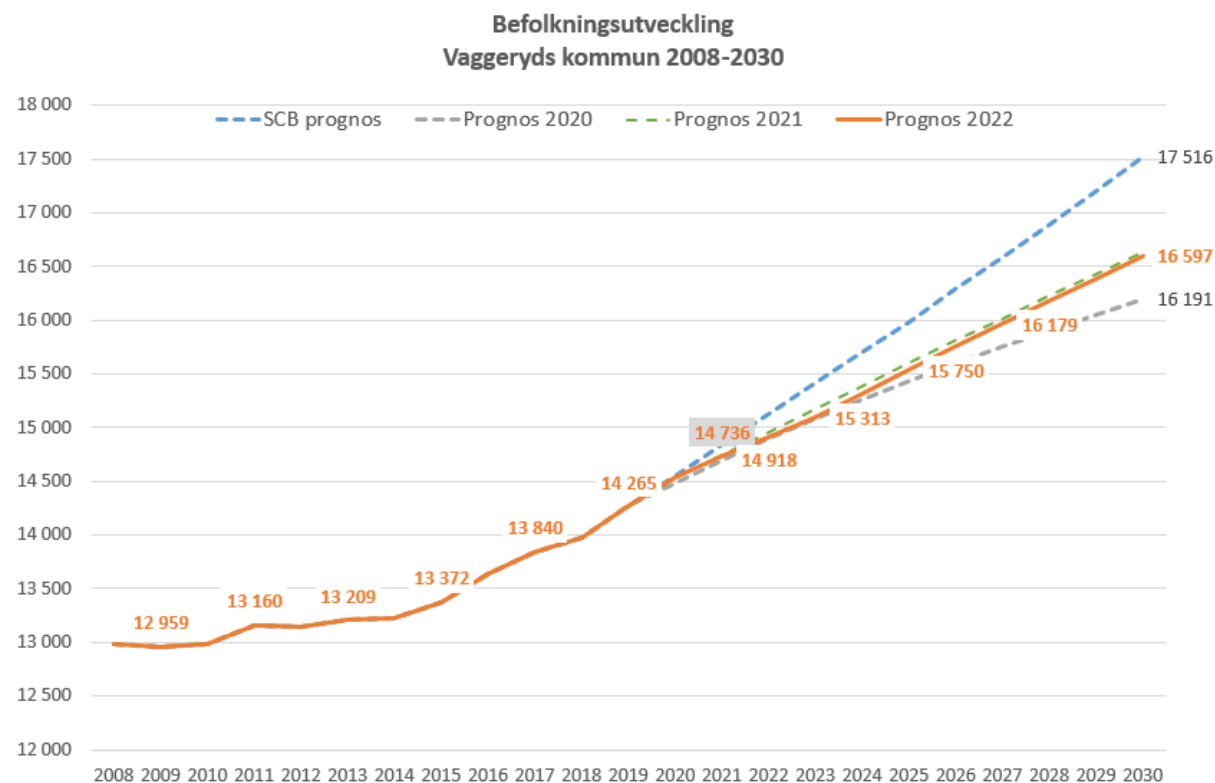
I mörkret av högre inflation kommer successiva räntehöjningar i syfte att få ner inflationen. Förväntningar om beslut från riksbanken i världen om höjda räntor blir mer och mer troliga. Kommunkoncernen har idag 1 100 mnkr i extern skuld. Vid årsskiftet var 328 mnkr i koncernen med rörlig ränta och resterande lån hade olika bundna löptider. Högre räntor innebär högre kostnader i koncernen.

Förväntad utveckling

Omvärldsdel

Befolkningsprognos

Vaggeryds kommun reviderar sin befolkningsprognos i januari varje år. Nedan redovisas dels den prognos som varit utgångspunkten under 2021 och dels den nya prognosen (2022). Vaggeryds befolkningsprognos 2022 – 2030.

I nedan tabell framgår planeringsmodellen, prognos 2022 - 2030.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Befolkningsprognos "Prognos 2022"	14 532	14 736	14 918	15 097	15 313	15 534	15 750
Årlig förändring (antal)	267	204	182	179	216	222	216
Årlig förändring (%)	1,9 %	1,4 %	1,2 %	1,2 %	1,4 %	1,4 %	1,4 %
	2027	2028	2029	2030			
Befolkningsprognos "Prognos 2020"	15 966	16 179	16 386	16 597			
Årlig förändring (antal)	216	212	207	212			
Årlig förändring (%)	1,4 %	1,3 %	1,3 %	1,3 %			

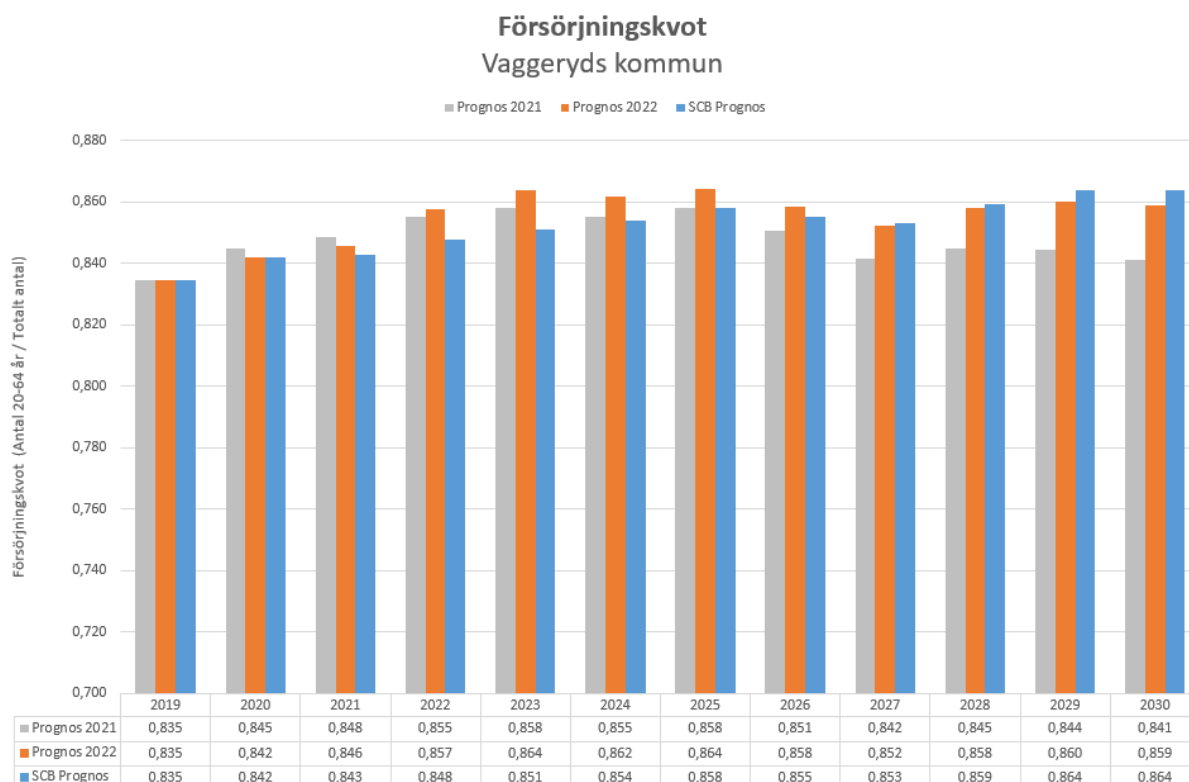
Källa: Vaggeryds kommun

Kommunens reviderade prognos i januari 2022 indikerar en befolkningsökning i Vaggeryds kommun från 2021-12-31 med 798 invånare fram till 2025-12-31. Denna prognos anger en möjlig utveckling, och finns med i planeringen av kommunens verksamhet. Mellan 2021 och 2030 är ökningen 1 861 invånare. Denna befolkningsutveckling förutsätter att kommunen kan möta upp med en samhällsutveckling som bland annat innefattar fler bostäder. Befolkningsutvecklingen är delvis utbudsstyrd. En lägre befolkningsutveckling än tidigare bedömningar har lämnats över Sveriges befolkningsutveckling av Statistiska centralbyråns (SCB). Det är viktigt att följa utvecklingen både på riksnivå och lokalt i vår kommun.

Försörjningskvot, Vaggeryds kommun utifrån prognos 2022

Försörjningskvoten beräknas genom att dividera antalet invånare i åldern (0-19 åringar + 65 år och äldre) med antalet (20-64 åringar). Måttet antar att åldersgruppen 0-19 år och 65 år och äldre efterfrågar kommunala tjänster i stor utsträckning medan åldersgruppen 20 – 64 åringarna är i sysselsättning och på så sätt försörjer den skattefinansierade verksamheten genom sitt arbete. Ju högre kvoten är desto högre belastning vilar på gruppen som arbetar och ska försörja det kommunala välfärdssystemet. I nedan bild framgår kommunens utmaning kommande år – dels utifrån kostnadssidan, där den demografiska utvecklingen förväntas öka efterfrågan av kommunal service och dels utifrån intäktsidan (skatteunderlagets utveckling) men också utifrån statens utjämningsystem som starkt påverkas av kommunens utveckling i demografin relativt rikets utveckling.

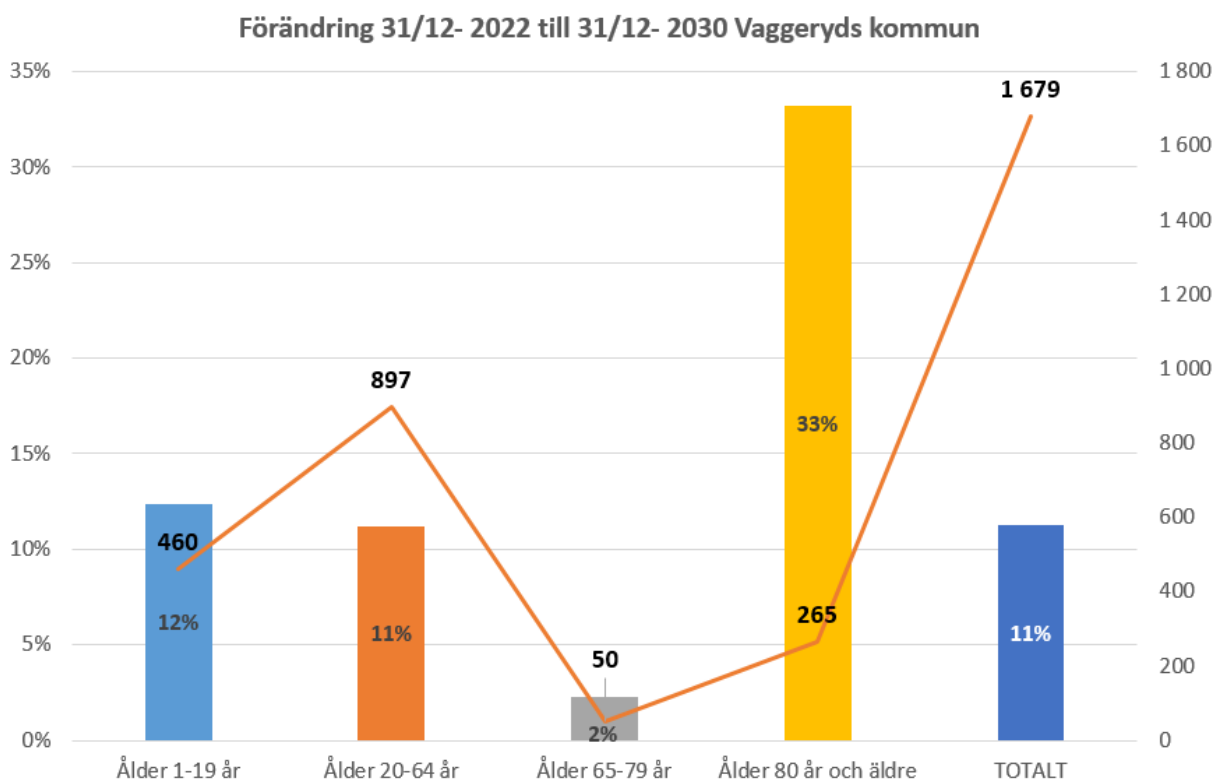
Diagrammet visar försörjningskvot, Vaggeryds kommun 2019 – 2020 samt prognos 2021 - 2030

Försörjningskvoten enligt reviderad prognos 2022 kommer ligga i intervallet omkring 0,84 till 0,86. Den kan lättare tolkas om man multiplicerar med 100 då fås för vår kommun ett intervall 84 – 86 över perioden till 2030. Statistiska centralbyrån redovisar i utfall för 2020 ett genomsnitt i riket på 76,6 vilket innebär att på 100 personer i de mest förvärsaktiva åldrarna 20-64 år finns det 76,6 personer som är yngre eller äldre. Ju högre tal detta mått visar (kvot) desto tyngre är försörjningsbördan för de som befinner sig i åldersgruppen 20-64 år. Vaggeryds kommun uppvisar således ett utfall om 84,2 för 2020 och ett genomsnitt för perioden i intervallet 84 – 86, vilket är relativt högt. Jönköpings län redovisar 82,1 för 2020.

Nedan bild visar förändringen i olika åldersgrupper mellan 2022-12-31 (1/1-2023) till 2030-12-31. Bilden är viktig eftersom grupperna 1-19 år och 80 år och äldre efterfrågar kommunal service i hög utsträckning. Som framgår i bilden förväntas bland annat gruppen 80 år och äldre öka med omkring 33 procent under 8-årsperioden.

Befolkningsutveckling, Vaggeryds kommun, period 2022-12-31 till 2030-12-31, valda åldersgrupper

Omvärldsbevakning

BNP-nivån är återhämtad i många länder, men inte antalet arbetade timmar. Samtidigt har inflationen stigit till höga nivåer i främst USA. Medan centralbanker ska hantera risker med ökande inflation (främst i USA) har smittspridningen tagit fart igen. Den nya omikronvarianten verkar vara mer smittsam, men ge mindre allvarliga symptom, vilket ännu inte medfört samma tryck på sjukvården. I takt med ökad vaccinationsgrad i världen antas pandemin utgöra ett gradvis mindre hot för världsekonomin. Men risken finns att återhämtningen blir något svagare på kort sikt genom ökad social distansering. Trots vissa negativa effekter av höga energipriser och högre räntor i USA bedöms den globala ekonomiska utvecklingen vara stark framöver, återhämtningen mot trend fortgår.

SKRs prognos för 2021 och 2022 kommunicerar en fortsatt konjunkturåterhämtning, vilket innebär att vi kommer få se höga tillväxttal för BNP och arbetade timmar. Antalet timmar är den viktigaste förklaringen till att SKR räknar med stark ökning av skatteunderlaget dessa år, mer än 4 procent per år i underliggande takt. Det är främst lönesumman som driver uppgången. SKRs scenario i prognosen för 2022-2025 utgår ifrån att arbetsmarknaden når konjunkturrell balans under 2023 och att sysselsättningen därefter följer arbetskraftsutbudets utveckling. Detta innebär samtidigt att antalet arbetade timmar inte ökar lika snabbt under 2023 och framåt jämfört med 2021-2022.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Tabellen nedan visar nyckeltal på riksnivå för perioden 2020 – 2025. Uppgifterna är hämtade från Sveriges kommuner och regioner, cirkulär 21:49 ”Budgetförutsättningar för åren 2021-2024” daterad 2021-12-16.

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP *	- 3,1	4,6	3,3	1,6	1,4	1,8
Sysselsättning, arbetade timmar *	- 3,8	1,7	3,2	1,2	0,7	0,8
Relativ arbetslöshet, %	8,8	8,9	8,2	8,1	7,8	7,6
Timplön, konjunkturlönestatistik	2,1	3,0	2,4	2,5	2,6	3,0
Inflation, KPI	0,5	2,1	2,2	1,9	2,3	2,4

*Kalenderkorrigerat.

Kommentar till förväntad utveckling Vaggeryds kommun

Vaggeryds kommun förväntar sig en fortsatt positiv utveckling i befolkningen. Det innebär samtidigt att organisationen behöver utvecklas för att möta denna utveckling. Hållbarheten, inte minst i att växa i en sådan takt att investeringsnivåerna och exploateringarna kan hanteras ansvarsfullt utan att bland annat skulden överstiger en hållbar nivå, att driftskonsekvenserna inte påverkar verksamheternas kvalitet negativt blir viktigt. Centralt för att lyckas med denna balans är att fortsatt leverera starka ekonomiska resultat i kombination med rätt nivåer inom våra investeringar och exploateringsverksamheter kommande år.

I kommunens balansräkning på tillgångssidan återfinns kommunens ägda verksamhetslokaler. Att ha ordning och reda i kombination med en ändamålsenlig ansvarsfördelning, organisation och framförhållning är viktigt inom denna verksamhet för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning med våra tillgångsvärden. Fastighetsrelaterade utmaningar bär i regel med sig stora utgifter, ibland oförutsedda, ibland planerade. Ansvarig nämnd och förvaltning arbetar med att förbättra framförhållning och god ekonomisk hushållning avseende våra verksamhetslokaler. Centralt i ett sådant arbete är bland annat en lokalförsörjningsplan som ger stöd till de ekonomiska prioriteringar som behöver beslutas inom ramen för budget och verksamhetsplan årligen. Det är också viktigt att utvärdera om nuvarande sätt att sköta våra verksamhetslokaler är ändamålsenlig, städ, vaktmästeri, underhållsplaner m.m. Den styrande majoriteten har upphandlat en grundskola, Nya Götafors Skola, kommunen äger flertalet av verksamhetslokalerna men det har under de senaste åren framförallt inom barn- och utbildningsnämndens verksamhet blivit mer hyreslösningar då framförallt arbetsmiljö blivit ett bekymmer. Likaså framförhållningen i lokalplaneringen har inneburit korta ledtider och hyresupphandlingar.

Förutsättningarna utifrån en ekonomisk finansiell stabilitet har varit goda med en hög soliditet i botten. Det är emellertid viktigt att kommunen parallellt med styrningen på utgiftssidan fortsätter ha fokus på prissättning vid försäljning av industri- och småhustomter. Med försäljningsinkomster kan koncernskulden minska och soliditeten bibehållas eller stärkas och på så sätt skapa förutsättningar för nya satsningar. KFs mål om 30 procent inklusive pensionsskulden t o m 97-12-31 kommer nås under 2021.

Koncernlåneportföljens prognostiserade utveckling t o m 2026

Bolag/kommunförbund	2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Vaggeryds kommun	530,0	430,0	330,0	280,0	280,0	250,0
Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB	478,0	538,0	618,0	718,0	818,0	818,0
Vaggeryds Energi Koncern	80,0	190	310	390	390	390
Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	22,5	21,0	23,0	25,5	25,5	25,5
Totalt (tkr)	1 110,5	1 179,0	1 281,0	1 413,5	1 513,5	1 483,5
Prognos antalet invånare	14 736	14 918	15 097	15 313	15 534	15 750
Koncernskuld per invånare	75 360	79 032	84 851	92 307	97 431	94 190

Not: Källa: Intervju med bolagens VD, januari 2022. Reviderad befolkningsprognos januari 2022 för perioden 2021-2030.

Vaggeryds kommun

Lånebehovet i kommunen påverkas i stor utsträckning av nivån på investeringsverksamheten samt nettoutfallet inom exploateringsverksamheten. Intresset är i nuläget stort för kommunens industritomter, likaså har de småhustomter som iordningsställts sålts. Privata bostadsbolag visar intresse för att investera i kommunen. Parallellt behöver kommunen skapa ett positivt kassaflöde genom årliga resultat i driften. Resultatmålet om minst 3 procent av skatter och generella statsbidrag behöver utvärderas löpande mot kommunens investeringsplaner. Svårigheten i prognosen för 2021 och framåt är kopplat till vilka politiska beslut som antas och hur exploateringsområden omsätts. Längre ledtider för att få fram material påverkar när investeringsprojekt kan starta. Likaså prisnivåerna, saknas konsensus kring om inflationen som vi nu ser i antågande kommer bita sig fast, eller om den är temporär. Räntekurvan är på uppgång. Den högre inflationen och den högre räntan tvingar successivt offentliga verksamheter, näringsidkare och hushåll att justera i sina konsumtionsmönster.

Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB

Utvecklingen av bolagets låneportfölj beror i huvudsak på nedan större investeringsprojekt kommande år. Nuvarande bedömning redovisas år för år i ovan tabell.

Byggnation av bostäder på Karlsborg i Vaggeryd centralort. Projektet beräknas i nuläget ungefär 50 mnkr, där hela projektet beräknas genomföras under 2022.

Övriga investeringar såsom reinvesteringsåtgärder och liknande underhållsåtgärder som kräver lånefinansiering beräknas uppgå till 10 mnkr år 2022. Denna post beräknas i nuläget inte kräva lånefinansiering under perioden.

Byggnation av bostäder under 2023 bedöms till 80 mnkr, för 2024 100 mnkr och för 2025 100 mnkr. För 2026 beräknas i nuläget inga nybyggnadsprojekt. Mer konkret innefattar ovan bostadsprojekt Smultronet i Skillingaryd, ett område i Hok samt Tor i Vaggeryd. Ordningen på projekten påverkas av tillgången på mark.

Vaggeryds Energi AB

Utvecklingen av bolagets låneportfölj beror i huvudsak på nedan större investeringsprojekt kommande år. Nuvarande bedömning redovisas år för år i ovan tabell. Byggnation av ny värmeproduktion. Projektet beräknas i nuläget till 200 mnkr, där 65 mnkr fördelas på 2022, 90 mnkr på 2023, 45 mnkr på 2024. Bedömningarna är osäkra då upphandlingsförfarande kvarstår. Utbyggnation av fjärrvärmesät på exploateringsområde, Stigamo, beräknas till 15 mnkr under våren 2022. Byggnation av nya mottagningsstationer i elnätet. Projekten bedöms i nuläget i intervallet 70 – 100 mnkr, där 10 mnkr fördelas på 2022, 30 mnkr på 2023, och 35 mnkr år 2024. Kvarstår osäkerhet kopplat till tillståndsprocess. Övriga investeringar såsom reinvesteringsåtgärder och liknande beräknas uppgå till 35 mnkr år 2022, därefter ungefär 25 mnkr för 2023 och 2024. Resterande år 2025-2026 är i nuläget inte planerade. Prognosen i nuläget för perioden utgår ifrån självfinansiering av investeringsplanen.

Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

Utvecklingen av kommunalförbundets låneportfölj beror i huvudsak på nedan större investeringsprojekt kommande år. Nuvarande bedömning för Vaggeryds kommun (16 %) redovisas år för år i ovan tabell.

Utveckling av ÅVC- anläggningar, byggnader, maskiner, nya behandlingsmetoder av material, samt trolig ny lagstiftning kopplat till matavfall och förpackningsinsamling påverkar investeringsplaneringen under perioden. I nuläget innebär detta 15 mnkr för 2022, 30 mnkr på 2023, 40 mnkr på 2024. Det finns en viss osäkerhet kopplat till arbete med ny avfallsplan för 2023-2028 som är under framtagande. Prognosen för 2025-2026 beräknas mot den bakgrunden inte påverka lånebehovet, vilket innebär en kalkylerad nivå om 14 mnkr årligen i investeringar.

Kommunens prognostiserade borgensåtagande t o m 2026

Borgensåtagande	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Borgensåtagande, exklusive Kommuninvest, mnkr	611,5	780,0	982,0	1 164,5	1 264,5	1 264,5
Borgensåtagande per invånare, kr	41 497	52 286	65 046	76 046	81 402	80 286

Not: Borgensåtagandet ökar mot bakgrund av VSBo och VEBAs höga investeringsplaner under ovan period.

Finansiella räkenskaper

Redovisningsprinciper

R 1 Bokföring och arkivering

Bokföringen i kommunen sker löpande utan dröjsmål samt varaktigt och systematiskt i enlighet med rekommendation.

Arkivering sker enligt med arkivplan som har reviderats under året.

R2 Intäkter

Redovisade intäkter är redovisade till det värde som kommunen erhållit 2021 eller till belopp som beräknas inflyta.

Periodisering har skett av statsbidrag mm.

Skatteintäkter samt fastighetsavgifter har redovisats enligt relevanta prognoser från SKR. Skatteintäkter har redovisats enligt SKR cirkulär 2021:49

Noter finns i räkenskaperna för verksamhetens intäkter och skatteintäkter och generella statsbidrag för såväl kommunen som för koncernen.

Ett undantag från rekommendationen görs för reavinst-/förlust poster för finansiella placeringar.

Dessa inklusive marknadsmässiga förändringar av kapitalbeloppet bokförs debet kortfristig kapitalplacering och samtidigt som avsättning mot pensionstagarna. Avsikten är att delvis täcka ansvarsförbindelse pensioner som uppkom före 1998.

Värdeförändring kapitalplaceringar syns således inte i resultaträkningen.

Intäkter avseende anslutningsavgifter är bokförda i investeringsredovisningen och periodiserade som skuld.

R 3 Immateriella anläggningstillgångar.

I 2021 års redovisning finns immateriella tillgångar i kommunens balansräkning. Innehåller främst investeringar i informationsteknologi.

R 4 Materiella anläggningstillgångar

Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Kommunens bedömning avseende ekonomisk livslängd ligger i linje med av SKR:s tidigare utfärdade rekommendationer, men arbete har genomförts att för varje väsentligt investeringsprojekt istället använda nyttjandeperiod som bedömningsgrund. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod. Vaggeryds kommun tillämpar komponentavskrivning. Investeringar i fastigheter uppdelas i byggnader med stomme, fönster, tak mm i olika avskrivningstider. Gator och vägar delas upp i slitlager, asfalt- grus samt i förstärkningslager.

Enligt kommunfullmäktiges beslut finansieras mindre inventarieinköp genom direktavskrivning i driftbudgeten.

R 5 Leasing

Kommunen har endast ett fåtal leasingavtal av mindre omfattning. Avtal avseende kommunens fordon klassas som operationell leasing.

R6 Nedskrivningar

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar har skett under 2021 se not 9 och 10. Inga nedskrivningar av immateriella anläggningstillgångar har skett under året.

R 7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder

Finansiella stadigvarande tillgångar avsedda att täcka framtida pensionsbetalningar klassificeras som finansiell omsättningstillgång.

Placeringarna avser att likvidmässigt användas till utbetalningar av ansvarsförbindelser av pensionsrätter intjänade före 1998.

Avkastning på placeringarna redovisas som avsättning. Detsamma gäller förändring av placeringarnas marknadsvärden.

Marknadsvärdering sker vid utgången av varje månad men förändringen redovisas samtidigt mot avsättning och hamnar alltså inte i kommunens resultaträkning. Kommunens avvikelse av rekommendationen grundar sig på uppfattningen att redovisad ansvarsförbindelse enligt god redovisningssed egentligen borde få redovisas som skuld.

Rekommendationen för redovisning av långfristiga lån efterföljs och kommunen använder sig av generella lånearrangemang.

Räntekostnader periodiseras löpande. Koncernens checkkredit är i årsskiftet outnyttjat.

R 9 Avsättning och ansvarsförbindelser

Intjänad pensionsrätt till och med år 1997 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse.

Ansvarsförbindelsens belopp är reducerat med värdet av ackumulerade vinster på pensionsplaceringar.

Avkastning från kapitalförvaltning avseende pensionsmedel har redovisats som avsättning med 61,9 mkr. Detta är ett avsteg från utfärdad rekommendation men enligt kommunens bedömning i linje med god ekonomisk hushållning. Kommunen mäter regelbundet varje månad värdet om pensionsplaceringar. Värdeförändringen regleras månadsvis mot avsättningen.

Vidare är borgensåtaganden mot kommunens bolag samt solidarisk förpliktelse mot Kommuninvest redovisat som ansvarsförbindelse.

From år 2007 redovisas VA-kollektivets upparbetade resultat som avsättning, i enlighet med VA-lag som gäller from år 2008. Återställande av deponi redovisas också som avsättning.

R 10 Pensioner

Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser

Rekommendationen efterlevs helt och upplysningarna finns redovisade i förvaltningsberättelsen under rubriken pensionsåtagande. Kommunen köper värderingshjälp från Skandia för att erhålla rätt avsättning och ansvarsförbindelse.

I årsbokslutet har använts Skandias utskick för årsredovisning 2021.

Upplysningar enligt rekommendationen lämnas i not till balansräkningen både vad gäller pensionsavsättning och för pensionsförpliktelser som redovisas under ansvarsförbindelsen. Redovisning sker enligt rekommendationer för avsättningar och utbetalningar. Ansvarsförbindelsen före 1998 redovisas netto efter avdrag för ackumulerade vinster på pensionsplaceringar.

R12 Byte av redovisningsprinciper

Inget byte av princip har skett under 2021.

R 13 Kassaflödesanalys

Kommunen följer i årsbokslutet rekommendationen att redovisa en kassaflödesanalys som utmynnar i en förändring av likvida medel och uppdelad i olika sektorer.

R 14 Drifts- och investeringsredovisning

Kommunen har i sin årsredovisning en uppställning över verksamhetens driftsposter inklusive avvikelser mot budget. Det finns även en redovisning över kommunens investeringar ur organisations- och verksamhetsperspektiv samt uppföljning av de största investeringsobjekten.

R15 Förvaltningsberättelse

Kommunens förvaltningsberättelse följer i huvudsak rekommenderad uppställning enligt kommunal redovisningslag och årets upplaga försöker också ansluta sig till exempelskrift utgiven av Rådet för kommunal redovisning.

R 16 Sammanställda räkenskaper

Den sammanställda redovisningen upprättas i årsredovisningen enligt RKR:s rekommendation genom förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Övrig upplysning

Det bör noteras att Elverket som tidigare funnits i förvaltningsform, sålts till Vaggeryds Energi första januari 2020 och därför är många tidigare balansposter nollade. Kommunen erhöll 25 mkr i reavinst som redovisats i december månad. Ett aktieägartillskott ingick i affären och kommunens aktiekapital är därför ökat med 69 455 tkr. Nettotillgångarna i Vaggeryds Elverk är därmed borta från och med år 2020.

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Verksamhetens intäkter	1	174,4	202,2	394,0	396,5
Verksamhetens kostnader	2	-984,5	-960,9	-1134,4	-1 089,7
Avskrivningar	3	-56,8	-44,3	-92,0	-77,3
Verksamhetens nettokostnader		-866,9	-803,1	-832,4	-770,5
Skatteintäkter	4	675,4	637,7	675,4	637,7
Generella statsbidrag och utjämning	5	252,0	215,6	252,0	215,6
Verksamhetens resultat		60,5	50,2	95,0	82,8
Finansiella intäkter	6	5,4	2,7	0,9	0,4
Finansiella kostnader	7	-2,1	-2,7	-6,4	-9,3
Finansnetto		3,3	0,0	-5,5	-8,9
Skatt			-	-3,6	-4,9
ÅRETS RESULTAT		63,8	50,2	85,9	69,0

Balansräkning

Mkr	Not	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar	8	5,1	3,4	5,2	3,5
Fastigheter och anläggningar	9	1 037,2	994,9	1 625,6	1 583,3
Maskiner och inventarier	10	49,0	48,6	358,2	328,5
Aktier och andelar	11	100,2	100,2	11,7	11,7
Långfristiga fordringar	12	3,8	3,6	3,8	3,6
Summa anläggningstillgångar		1 195,3	1 150,7	2 004,5	1 930,6
Exploateringsverksamhet	13	63,1	178,2	63,1	178,2
Förråd	14	0,7	0,8	5,6	5,5
Kortfristiga placeringar	15	167,3	155,0	167,3	155,0
Kortfristiga fordringar	16	77,1	59,9	136,0	91,2
Likvida medel	17	129,6	2,1	134,7	7,8
Summa omsättningstillgångar		437,8	396,0	506,7	437,7
SUMMA TILLGÅNGAR		1 633,1	1 546,7	2 511,2	2 368,3
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Årets resultat	18	63,8	50,2	85,9	69,0
Övrigt eget kapital	18	678,2	628,0	805,1	736,1
Summa eget kapital		742,0	678,2	891,0	805,1
AVSÄTTNINGAR	19	120,8	102,9	126,4	127,7
SKULDER					
Långfristiga skulder	20	605,1	583,0	1 166,0	1 133,9
Kortfristiga skulder	21	165,2	182,6	327,8	301,6
Summa skulder		770,3	765,6	1 493,8	1 435,5
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		1 663,1	1 546,7	2 511,2	2 368,3
Ansvarsförbindelser	22				
Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt tom		243,6	197,1	243,6	197,1
Solidarisk borgen via Kommuninvest		1 065,4	1 119,5	1 065,4	1 119,5
Borgensförbindelser övriga		611,5	601,5	31,0	21,0

Finansieringsanalys kommun

Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	63,8	50,2	85,9	69,0
Justeringar ej likvidpåverkande poster	74,7	40,3	90,7	92,4
Medel fr verksamheten före förändr. av rörelsekapital	138,5	90,5	176,6	161,4
Minskning/ökning förråd mm	0,1	0,8	-0,1	-0,5
Försäljning/inköp exploateringstillg./inv.	92,6	3,7	92,6	3,7
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	-17,2	8,9	-44,8	24,2
Ökning/minskning förutb_anslagv_invbidr hpenning	47,1	5,6	27,1	6,6
Ökning/minskning övriga kortfristiga skulder	6,2	-24,5	49,8	-42,8
Kassaflöde från löpande verksamheten	267,3	85,0	301,2	152,6
Investeringsverksamhet				
Investeringar i immateriella tillgångar	-2,5	-2,1	-2,5	-2,2
Investeringar i materiella tillgångar	-76,2	-26,8	-140,7	-218,6
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i aktier och andelar	0,0	-69,5	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-78,7	-98,4	-143,2	-220,8
Finansieringsverksamheten				
Utlåning				
Förvärv långfristiga fordringar	-0,2	13,8	-0,2	13,8
Avyttring långfristiga fordringar	0,0	0	0,0	0,0
Förvärv kortfristiga placeringar	-12,3	4,4	-12,3	4,4
Avyttring kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplåning				
Nyupptagna långfristiga lån	0,0	100,0	5,0	119,3
Amortering långfristiga lån	-25,0	0,0	0,0	0,0
Nyupptagna långfristiga skulder övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering långfristiga skulder övrigt	0,0	0,0	27,1	6,6
Ökning kortfristiga låneskulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning kortfristiga låneskulder	-23,6	-103,7	-23,6	-66,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-61,1	14,5	-31,1	70,9
Årets kassaflöde	127,5	1,1	126,9	2,7
Likvida medel vid årets början	2,1	1,0	7,8	5,1
Likvida medel vid årets slut	129,6	2,1	134,7	7,8

Notförklaringar

Not 1 Verksamhetens intäkter, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Försäljningsmedel	10,9	8,9	12,6	12,5
Taxor och avgifter	53,5	50,7	186,7	194,3
Hysesintäkter och arrenden	27,8	22,7	109,6	108,1
Bidrag	62,7	82,0	62,7	82,0
Övriga intäkter inkl. justering koncern	19,6	37,9	26,7	-0,4
Summa	174,4	202,2	398,3	396,5

Not 2 Verksamhetens kostnader, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Anläggningar och material	4,4	4,2	101,9	10,0
Bidrag och transfereringar	25,5	26,2	25,5	26,2
Köp av verksamhet	103,4	102,8	111,7	159,3
Kostnader anställd personal o förtroendevald	651,5	629,5	686,8	664,8
Lokalhyror och fastighetservice	40,3	46,6	44,7	61,0
Material, livsmedel och energi	74,7	73,5	74,7	137,3
Tjänster mm inkl. justering koncern	84,7	78,1	89,1	31,1
SUMMA	984,5	960,9	1 134,4	1 089,7

Not 3 Av- och nedskrivningar	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Avskrivning immateriella anläggningar	0,8	0,4	0,8	0,4
Avskrivning byggnader och tek. anläggning	44,2	36,4	58,3	50,7
Avskrivning maskiner och inventarier	6,7	7,5	27,8	26,2
Nedskrivning byggnader och tek. anläggning	5,0	0,0	5,0	0,0
Nedskrivning maskiner och inventarier	0,1	0,0	0,1	0,0
SUMMA	56,8	44,3	92,0	77,3

Not 4 Skatteintäkter, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Kommunalskatt	656,5	651,3	656,5	651,3
Slutavräkning föregående år	2,3	-3,4	2,3	-3,4
Preliminär avräkning innevarande år	16,6	-10,2	16,6	-10,2
SUMMA	675,4	637,7	675,4	637,7

Not 5 Generella statsbidrag o utjämnning, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Inkomstutjämningsbidrag, införandebidrag	159,9	148,0	159,9	148,0
Kostnadsutjämningsavgift/Generellt bidrag	7,9	-2,5	7,9	-2,5
Utjämningsbidrag LSS	0,1	-5,2	0,1	-5,2
Reglerings- och införandebidrag	43,1	14,5	43,1	14,5
Fastighetsavgift	35,6	31,5	35,6	31,5
Välfärdsmiljarderna utanför regeringsposten	0,0	2,6	0,0	2,6
Extra bidrag Corona	0,0	26,7	0,0	26,7
Skolmiljarden o bidrag vård och omsorg	5,4	0,0	5,4	0,0
SUMMA	252,0	215,6	252,0	215,6

Not 6 Finansiella intäkter, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Intäkter pensionsmedel samt övriga ränteintäkter	0,1	0,1	0,1	0,3
Ersättning för kommunens borgensåtagande	2,1	2,2	0,0	0,0
Utdelning aktier o andelar	2,9	0,3	0,4	0,0
Övrigt	0,3	0,1	0,4	0,1
SUMMA	5,4	2,7	0,9	0,4

Not 7 Finansiella kostnader, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Räntor på lån	2,0	2,5	6,3	9,1
Eliminering realiserade vinster finans. placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	0,1	0,2	0,1	0,2
SUMMA	2,1	2,7	6,4	9,3

Not 8 Immateriella tillgångar, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående anskaffningsvärde	4,0	1,9	4,0	1,9
Investeringar	2,5	2,1	2,5	2,2
Utgående anskaffningsvärde	6,5	4,0	6,5	4,1
Ingående ackumulerade avskrivningar	-0,6	-0,2	-0,6	-0,2
Försäljningar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,8	-0,4	-0,8	-0,4
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1,4	-0,6	-1,4	-0,6
Utgående redovisat värde	5,1	3,4	5,2	3,5
Bedömd genomsnittlig nyttjandetid	4 år			

Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar,	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående anskaffningsvärde	1 733,6	1 618,0	2 508,6	2 197,2
Investeringar	69,1	115,6	109,9	311,3
Försäljning borttaget anskaffningsvärde	-1,0	0,0	-1,0	0,0
Investeringsstöd VSBo	0,0	0,0	-25,6	0,0
Utrangering mark	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Omklassificering anläggningar Stigamo gata	2,4	0,0	2,4	0,0
Omklassificering anläggningar Stigamo VA	19,5	0,0	19,5	0,0
Omklassificering anläggningar	0,6	0,0	0,6	0,0
Utgående anskaffningsvärde	1 824,1	1 733,6	2 614,3	2 508,5
Ingående ackumulerade avskrivningar	-735,9	-699,5	-924,2	-874,4
Försäljning borttaget ack avskrivningar	0,8	0,0	0,8	0,0
Årets avskrivningar	-44,2	-36,4	-58,3	-49,7
Utgående ack avskrivningar	-779,3	-735,9	-981,7	-924,1
Ingående ack nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar	-5,0	0,0	-5,0	0,0
Utgående nedskrivningar	-5,0	0,0	-5,0	0,0
Utgående redovisat värde innan kreditivräntor	1 039,7	997,7	1 627,6	1 584,4
Ingående ack kreditivränta	-2,8	-3,6	-2,8	-3,6
Årets förändring interna intäktsräntor	0,3	0,9	0,3	0,8
Utgående interna intäktsräntor	-2,5	-2,8	-2,5	-2,8
Utgående redovisat värde	1 037,2	994,9	1 625,0	1 581,6
Därav finansiell leasing	0,0	0,0	0,0	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	45 år	--		
Pågående investeringar	0,0	0,0	0,6	1,7

Nedskrivning har skett utifrån underlag från Tekniska kontoret för Fenix 2 (gymnasieskola med 3,5 mnkr) som av arbetsmiljöskäl evakuerades under året. Nedskrivningen kopplat till aktiverade rivningsutgifter för Mejeriet och Tofsvipan 2 (Elverket).

Not 10 Maskiner, inventarier, fordon Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående anskaffningsvärde	105,6	95,3	706,5	671,0
Investeringar	7,3	10,3	48,3	40,1
Försäljningar och utrangeringar	0,2	0,0	-6,2	-0,8
Utgående anskaffningsvärde	112,8	105,6	748,6	710,3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-57,0	-49,5	-381,7	-358,7
Försäljning, utrangeringar borttaget ack avskrivn.	0,0	0,0	6,2	0,0
Årets avskrivningar	-6,7	-7,5	-26,8	-26,2
Utgående ackumulerade avskrivningar	-63,8	-57,0	-402,3	-384,9
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-0,4	0,0
Årets nedskrivningar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-0,1	0,0	-0,5	0,0
Utgående redovisat värde	49,0	48,6	345,8	328,5
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	9 år			
Pågående investeringar	0,0	0,0	12,4	3,1

Not 11 Aktier och andelar, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Vaggeryds Energi	83,8	83,8	0,0	0,0
Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB	5,0	5,0	0,4	0,4
Kommuninvest andelar	11,3	11,3	11,3	11,3
Övrigt	0,1	0,1	0,0	0,0
SUMMA	100,2	100,2	11,7	11,7

Not 12 Långfristiga fordringar, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Fiberföreningar öst o väst	3,0	2,7	3,0	2,7
Övriga fordringar	0,8	0,9	0,8	0,9
SUMMA	3,8	3,6	3,8	3,6

Not 13 Exploateringsfastigheter, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående anskaffningsvärde	178,2	181,8	178,2	181,8
Investeringar	8,3	4,3	8,3	4,3
Försäljning småhustomter/verksamhetstomter	-98,8	-7,5	-98,8	-7,5
Utrangeringar	-2,2	0,0	-2,2	0,0
Ersättning staket Båramo	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Vidarefakturering Stigamo	0,0	-0,3	0,0	-0,3
Omklassificering anläggning Stigamo gata	-2,4	0,0	-2,4	0,0
Omklassificering anläggning Stigamo VA	-19,5	0,0	-19,5	-0,3
Omklassificering av anläggningar mark, skog	-0,6	0,0	-0,6	0,0
Utgående redovisat värde	63,1	178,2	63,1	178,2

Not 14 Förråd	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Tekniska förvaltningens förråd	0,7	0,7	0,7	0,7
Presentförråd	0,0	0,1	0,0	0,1
Vaggeryds Energi	0,0	0,0	4,6	4,5
VSBo	0,0	0,0	0,3	0,2
SUMMA	0,7	0,8	5,6	5,5

Not 15 Kortfristiga placeringar, Värdepapper, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Pensionsplaceringar (from. år 2019 marknadsvärden)	167,3	155,0	167,3	155,0
SUMMA	167,3	155,0	167,3	155,0

Not 16 Kortfristiga fordringar, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Fastighetsavgift	30,8	25,9	30,8	25,9
Kundfordringar	13,9	10,5	17,4	17,0
Interimsfordringar	14,9	14,8	43,7	39,5
Fordran mervärdesskatt	8,3	3,4	8,3	3,4
Övrigt inkl. eliminering koncern	9,3	5,3	35,8	5,4
SUMMA	77,1	59,9	136,0	91,2

Not 17 Likvida medel, Kassa och bank, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Skattekonto	0,8	1,7	0,8	1,8
Bankmedel kommun	128,8	0,4	128,8	0,4
Bankmedel SÅM (16 %)	0,0	0,0	5,1	5,6
SUMMA	129,6	2,1	134,7	7,8

Kommunen har tillsammans med koncernbolagen gemensam checkräkningskredit på 240 mnkr. Krediten är i årsskiftet outnyttjad

Not 18 Eget kapital	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Årets resultat Kommun	63,8	50,2	63,8	50,2
Övrigt eget kapital Kommun	678,2	628,0	678,2	628,0
Årets resultat SÅM (16% Vaggeryds andel)	0,0	0,0	1,1	0,1
Årets resultat VSBO	0,0	0,0	7,4	7,9
Årets resultat Vaggeryds energi koncern	0,0	0,0	14,0	11,4
Övrigt Justerat eget kapital Koncernföretag		--	126,5	107,5
SUMMA	742,0	678,2	891,0	805,1

Not 19 a Avsättning till pensioner, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående avsättning inklusive löneskatt	49,0	48,5	49,0	48,5
Pensionsutbetalningar	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Ny intjänad pension	3,9	2,7	3,9	2,7
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,6	1,0	0,6	1,0
Förändring av löneskatt	1,2	0,1	1,2	0,1
Byte av tryggande	0,0	-2,2	0,0	-2,2
Avkastning pensionsplaceringar kommun	61,9	49,5	61,9	49,5
Övrigt	1,9	0,6	1,9	0,8
Pensionsavsättning VSBo	0,0	0,0	5,4	5,7
Pensionsavsättning SÅM (16% Vaggeryds andel)	0,0	0,0	0,2	0,1
SUMMA	116,8	98,5	122,4	104,5

Not 19 b Övriga avsättningar, Mkr	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Återställning Deponi	4,0	4,4	4,0	4,4
Vatten- och avlopp	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Uppskjuten skatteskuld bolag	0,0	0,0	0,0	18,9
SUMMA	4,0	4,3	4,0	23,2

Not 20 Långfristiga skulder	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Långfristiga lån	530,0	555,0	1091,0	1 105,9
Aktiverade anslutningsavgifter VA	30,1	19,6	30,1	19,6
Aktivering investeringsbidrag	13,6	3,4	13,6	3,4
Tomter handpenningar nyttjanderätter	31,3	5,0	31,3	5,0
SUMMA	605,1	583,0	1 166,0	1 133,9

Not 21 Kortfristiga skulder	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Leverantörsskulder	60,7	37,0	85,3	50,6
Koncernkonto, utnyttjad checkkredit	0,0	23,6	73,8	76,1
Kortfristiga lån	0,0	0,0	0,0	30,0
Arbetsgivaravgifter	11,5	12,4	11,5	12,4
Personalens källskatt	9,9	10,9	9,9	10,9
Pensionskostnad o löneskatt	24,1	23,6	24,1	23,6
Semesterlöneskuld	40,9	42,4	40,9	42,4
Avräkning kommunalskatt	0,0	19,6	0,0	19,6
Övriga interimsskulder	16,8	13,1	59,2	35,4
Skatteskuld	1,2	0,0	23,1	0,6
SUMMA	165,3	182,6	327,8	301,6

Not 22 Ansvarsförbindelser	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Pensionsförpliktelser intjänad före 1998	243,6	246,7	243,6	246,7
Avgår reavinst värdepapper pension	-61,9	-49,5	-61,9	-49,5
Borgensförbindelse VSBo	478	478,0	0,0	0,0
Borgensförbindelse Vaggeryds Energi	80	80,0	0,0	0,0
Borgensförbindelse SÅM	22,5	22,5	0,0	0,0
Borgensförbindelse fiberföreningar	31,0	21,0	31,0	21,0
Kommuninvest, solidarisk förbindelse	1 065,4	1 119,5	1 065,4	1 119,5
SUMMA	1 858,6	1 918,2	1 278,1	1 337,7

Drift- och investeringsredovisning

Driftsredovisning, kommunen 2021

	Kostnad	Intäkt	Nettokostnad	Budget	Nettokostnad
DRIFTSREDOVISNING	2021	2021	2021	Avvikelse	2020
Kommunstyrelse	96 998	19 066	77 932	-2 938	71 995
Politisk verksamhet	6 178	0	6 178	-136	6 713
Försörjningsstöd	12 378	129	12 249	-1 550	11 493
Integration	4 938	2 043	2 895	-2 800	886
Projekt och samverkan	1 817	179	1 638	-8	1 539
Kommunledningskontor	42 930	3 152	39 778	1 005	39 772
Arbetsmarknadsåtgärder	22 446	12 389	10 057	1 564	8 328
Samhällsutveckling	4 415	901	3 514	-1 338	1 288
Övrig verksamhet	1 896	273	1 623	325	1 977
Räddningstjänst	14 412	2 364	12 048	318	12 377
Överförmyndarverksamhet	1 961	762	1 199	201	1 266
Valnämnd	22	0	22	3	11
Revision	797	0	797	3	799
Teknisk verksamhet	129 989	96 677	33 312	665	31 892
Skattefinansierad	42 191	8 326	33 865	112	31 579
Fastighetsförvaltning	60 389	60 959	-570	570	468
Vatten och avlopp	27 410	27 392	18	-18	-155
Miljö- och byggnämnd	12 641	10 901	1 740	3 722	3 881
Miljöverksamhet	5 747	2 446	3 301	-256	2 364
Byggverksamhet	2 721	5 739	-3 018	3 937	60
Kalkning	3 093	2 649	444	-27	388
Övrig verksamhet	1 080	68	1 012	68	1 068
Kultur- och fritidsnämnd	38 200	6 877	31 323	380	30 755
Sim- och sporthallar	10 438	4 860	5 578	-39	6 176
Bibliotek	6 785	838	5 947	-282	5 389
Kulturskola	4 432	439	3 993	18	3 813
Övrig verksamhet	16 545	740	15 805	683	15 375
Barn- och utbildningsnämnd	485 473	55 166	430 307	8 587	414 989
Grundskola, förskoleklass, skolskjutsar	187 545	17 518	170 027	3 088	168 965
Särskola	10 733	1 510	9 223	-134	9 097
Kosthåll	31 131	892	30 239	-822	29 318
Gymnasieskola	69 267	4 059	65 208	992	61 807
Vuxenutbildning	11 107	3 374	7 733	2 054	9 771
Förskola	121 287	16 458	104 829	2 893	100 404
Fritidshem	26 006	6 869	19 137	-361	20 669
Övrig verksamhet	28 397	4 485	23 912	876	14 957
Socialnämnd	313 298	35 634	277 664	510	252 746
Administration och politisk verksamhet	24 728	3 043	21 685	2 706	20 210
Bostadsanpassningsbidrag	975	14	961	138	1 724
Individ- och familjeomsorg inklusive EKB	49 208	3 019	46 189	-1 212	45 157
Äldreomsorg	174 627	25 403	149 224	-1 565	132 624
Funktionshinderomsorg	63 760	4 155	59 605	443	53 030
Summa nämnder och styrelser	1 093 791	227 447	866 344	11 451	820 711
Exklusive affärsdrivande verksamhet	1 066 381	200 055	866 326	11 433	820 866
Finansiering	13 136	943 275	-930 139	24 565	-870 945
Summa driftredovisning	1 106 927	1 170 722	-63 795	36 016	-50 234

Tabellen ovan innehåller interna kostnader och intäkter för nämnderna, varför intäkter och kostnader är större än i kommunens resultaträkning som endast innehåller externa poster. Nettoresultatet är samma som RR.

Investeringsredovisning

Tabellen visar nettoutgifterna för 2021 och 2020 per nämnd. För innevarande visas avvikelser mot budget. Vissa projektbudgetar är fördelade över flera år. Avvikelsen beror således i de flesta fall på att man kommit igång lite senare än plan och att budget inte flyttats med i tid eller tvärtom.

INVESTERING PER NÄMND, mkr (exklusive exploatering)	Nettoutgift 2021	Nettobudget 2021	Budget avvikelse 2021	Nettoutgift 2020
Kommunstyrelsen	-8,3	1,0	9,3	5,1
Räddningstjänst	4,7	4,3	-0,4	0,3
Teknisk nämnd	47,4	80,4	33,0	103,8
Kultur och fritidsnämnd	1,7	1,9	0,2	3,6
Barn och utbildningsnämnd	1,1	2,1	1,0	2,6
Socialnämnd	3,1	4,1	1,0	5,9
Miljö och byggnämnd	0,0	0,5	0,5	0,1
Summa	49,7	94,3	44,6	121,4

I tabellen nedan redovisas hur nedlagda utgifter fördelar sig på verksamhetsområden såsom förskola, grundskola, gator och vägar, anläggningar för utomhusidrott osv. Verksamheterna mäts genom olika programområden. VA-verksamheten genomför investering på avloppsreningsverket i Skillingaryd, vilket påverkar deras nettoutfall mest 2021. Den andra större insatsen finns inom grundskolan, där Sörgårdsskolan har expansion med ny byggnad m.m. Inom äldreomsorg och Trygghetsboende har statsbidrag inkommit från Boverket under 2021 medan utgifterna upparbetades åren dessförinnan. Detta förklarar att vi har mer intäkter än utgifter i dessa verksamheter 2021. Räddningstjänsten har i samverkan med andra kommuner upphandlat nytt tankfordon.

INVESTERING PER PROGRAM, mnkr (exklusive exploatering)	Nettoutgift 2021	Nettobudget 2021	Budget- avvikelse 2021	Nettoutgift 2020
Kommunstyrelse	0,2	0,0	-0,2	1,2
Fastighetsverksamhet	2,3	7,9	5,6	0,0
Datakommunikation	0,8	1,0	0,2	0,8
Gator, vägar, torg, hållplatser	4,7	10,6	5,8	5,1
Maskiner o fordon	0,4	0,9	0,5	0,4
Parker och lekplatser	1,3	0,2	-1,1	5,7
Idrottsplatser	0,8	0,7	0,1	1,9
Sim och sporthallar	0,3	0,3	0,0	0,1
Friluftsbad	0,3	0,6	0,3	0,2
Biblioteksverksamhet	0,1	0,1	0,0	0,1
Konst o kulturminnesvård	0,2	0,3	0,0	1,3
Vatten och avloppsrening	23,1	27,4	4,3	41,2
Kosthåll	0,0	0,0	0,0	0,2
Grundskola	15,4	19,5	4,1	10,5
Gymnasieskola	0,2	2,0	1,8	0,0
Förskola	0,3	2,9	2,6	20,3
Socialförvaltning	2,5	2,1	-0,4	2,0
Daglig verksamhet	0,2	0,5	0,3	0,0
Äldreomsorg	-5,8	12,5	18,2	29,3
Trygghetsboende	-2,3	0,0	2,4	0,7
Miljö- o bygg	0,0	0,5	0,5	0,1
Räddningstjänst	4,7	4,3	-0,4	0,3
Summa	49,7	94,3	44,6	121,4

Redovisning av olika typer av investeringar

Investeringarna i nedanstående tabeller delas upp i olika verksamheter beroende på finansieringsform. Den affärsdrivande verksamheten (VA) betalas av skattekollektivet via avgifter och taxor långsiktigt, medan exploateringsverksamheten dels finansieras genom inkomster från försäljning av iordningställda tomter/ytor (omsättningstillgången) och dels genom skattekollektivet (anläggningstillgången). Andra delar som fjärrvärme, fiber (VEAB) och VA (anslutningsavgifter) utgör också en finansiering inom denna verksamhet. Det är de skattefinansierade investeringarna som belastar kommunens ekonomi på sikt tillsammans med det räntebärande lån som finansierar de utgifter som upparbetas i projektet innan tomter står klara för försäljning.

Den skuldnivå som byggs upp i kommunen kopplat till VA-kollektivet har utifrån begränsningar i lagstiftningen en mycket långsam amorteringstakt. Så länge skulden är till skattekollektivet är den externa exponeringen inte lika stor givet att kommunen i sin tur inte behövt täcka lånet externt. Kommunen bör ha rådighet över VA-skulden i så stor utsträckning som möjligt. Eftersom lagstiftningen inte medger stora avvikelser från ett nollresultat utgör investerings- och amorteringsförmågan enbart det så kallade avskrivningsutrymmet. Avskrivningsutrymmet avser enbart upprätthållande av befintliga tillgångar inom verksamheten vilket innebär att anslutningsavgiften initialt ska täcka investeringsutgifter för nyinvesteringar. Självfinansieringsgraden av investeringar beräknat som överskott plus avskrivningar delat med investeringsutgifterna skall helst uppgå till 100 % samtidigt får inte en sådan investeringsnivå innebära att kommunen bygger upp en verksamhetsskuld på kommande generationer det vill säga att pengarna inte räcker till att sköta ledningarna i den takt som krävs.

Affärsdrivande verksamhet (VA) mkr	Nettoutgift 2021	Nettobudget 2021	Budget- avvikelse 2021	Nettoutgift 2020
Summa	23,1	27,4	4,3	41,2

Skattefinansierad verksamhet mkr	Nettoutgift 2021	Nettobudget 2021	Budget- avvikelse 2021	Nettoutgift 2020
Summa	28,9	66,9	38,0	79,4

Trygghetsboende mkr	Nettoinkomst 2021	Nettobudget 2021	Budget- avvikelse 2021	Nettoutgift 2020
Summa	-2,3	0,0	2,3	0,7

Exploateringsredovisning

Mnkr	Nettoinkomst 2021	Nettobudget 2021	Budget- avvikelse 2021	Nettoinkomst 2020
Exploateringsfastigheter	126,1	61,6	64,5	11,0

Skattefinansiering av investeringar är 417,3 %

I årets årsredovisning redovisas exploatering separat från investeringsredovisningen.

Större pågående/slutredovisade investeringsprojekt t o m 2021

Aktuella ENSKILDA STÖRRE INVESTERINGSOBJEKT Mnkr	Inkomster	Utgifter	Nettoutgift	Total budget	Avvikelse mot total budget
Mejeriet – Vårdboende (KS)	-6,7	115,9	109,2	107,0	-2,2
Mejeriet – projektering (KS)	0,0	7,2	7,2	6,0	-1,2
Mejeriet – övriga lokaler (rest.) (KS)	-0,7	10,0	9,3	10,5	1,2
Mejeriet – generellt (KS)	0,0	0,7	0,7	1,2	0,5
Mejeriet – konst (KFN)	0,0	1,1	1,1	1,3	0,2
Mejeriet – allmän platsmark (TN)	0,0	6,2	6,2	7,0	0,8
Mejeriet – Socialnämnden inventarier	0,0	2,5	2,5	2,0	-0,5
Mejeriet – Trygghetsboende (KS)	-2,4	46,9	44,5	46,0	1,5
Summa: Mejeriet	-9,8	190,5	180,7	181	0,3
Sörgårdsskolan F-6 Skillingaryd all inklusive	0,0	14,4	14,4	30,3	15,9
Re Vårdcentralen i Skillingaryd (tak)	0,0	1,2	1,2	1,5	0,3
Reinvestering fastigheter	0,0	7,6	7,6	5,8	-1,8
Hjortsjöns camping, upprustning servicebyggnad	0,0	3,7	3,7	3,3	-0,4
Kapacitetsåtgärder och tillbyggnad arv i Skillingaryd	0,0	29,2	29,2	35,5	6,3
VA, överföringsledning Hagafors/Svenarum/Hok	0,0	36,1	36,1	34,5	-1,6
Ledningsförnyelse i befintligt VA-ledningsnät	-0,1	15,5	15,4	14,5	-0,9
Expl. VA nya verksamhets- och bostadsområde	-1,0	6,5	5,5	7,0	1,5
Expl. Bostadsområde Sörgårdsområdet samt Gata, belysning Bostadsomr Sörgården	0	5,6	5,6	6,7	1,1

Skattefinansierade investeringsprojekt

Mejeriet

Projektet rymmer såväl trygghetsboende med 16 lägenheter som kontor till socialförvaltningen. Biståndsbedömda äldreboenden inryms i projektet samt bostäder för LSS. På bottenplan finns konferensrum, rehab och relaxavdelning. Tillagningskök finns också i bottenplan. Energisatsning solceller och ladd stationer för elbilar ingår i projektet. Projektet fortskrider enligt plan. Samtliga lägenheter i Trygghetsboendet är uthyrda. Total nettokostnad till och med 2021-12-31 är 180,7 mnkr och avsatt total budget är 181 mnkr. Projektet har erhållit statsbidrag om ungefär 9,8 mnkr. Återstoden i projektet är ytterst marginellt och upprättande av en slutredovisning har påbörjats.

Sörgårdsskolan F-6 Skillingaryd all inklusive

Pågår enligt plan, dock försening p g a undersökning av markföreningar.

Re Vårdcentralen i Skillingaryd (tak)

Genomfört takbyte på del av huset, men äldre skador i stommen har påkallat behov av åtgärder. Samtal och planering pågår för evakuering av hyresgäster under renoveringsarbetena.

Reinvestering fastigheter

Större arbeten under 2021: AME - renovering, Furugården - avd. ”Granen” och målning av plåttak, Fenix 1 - tak, Fågelfors skolan – renovering av hiss och målning av plåttak.

Hjortsjöns camping, upprustning servicebyggnad

Under 2019 färdigställdes stora delar av en ny servicebyggnad. För 2020 fanns 850 tkr i budgetplaneringen. I budgetprocessen 2020 lyftes behov av 250 tkr för att färdigställa latrintömningen i anslutning till servicehuset. Dessa medel beviljades. Dessa 250 tkr rymdes väl inom de 850 tkr som sedan tidigare låg i budgetplaneringen. Under 2020 genomfördes av olika anledningar aldrig arbetet med latrintömningen. 250 tkr omfördelades till budget 2021. Arbetet med att färdigställa latrintömningen genomfördes i enlighet med fattade beslut under sommaren 2021. Senare har det uppdagats att medel som fanns i budgetplaneringen för 2020 redan måste ha varit upparbetade innan 2020. Detta sammantaget gör att projektet redovisar ett negativt utfall motsvarande -400 tkr.

Affärsdrivande investeringsprojektKapacitetsåtgärder och tillbyggnad avloppsreningsverk i Skillingaryd

Projektet är i utförandefas. Tillbyggnation av skivfilterhall. Krav på förbättrad reningsteknik p g a nytt tillstånd. Budgeten bedöms hålla.

VA, överföringsledning Hagafors/Svenarum/Hok

Kommunen har ett skadeståndsanspråk i projektet. Om skadeståndsanspråket faller ut i kommunens fördel klaras budgetnivån. Om inte, beräknas projektet överskrida budget.

Ledningsförnyelse i befintligt VA-ledningsnät

Långtidsprojekt, som förväntas hålla budget.

Expl. VA nya verksamhets- och bostadsområde

Diverse exploateringsprojekt: Fastigheter Månsabovägen, Sörgårdsområdet 12 tomter med VA, projektering kommande VA till Rastad/Kärringasjön/Fängen.

ExploateringExpl. Bostadsområde Sörgårdsområdet samt Gata, belysning Bostadsomr Sörgården

Projektet är i utförandefas. Pågående anläggning av nytt bostadsområde med gata, vatten och avlopp samt tomter enligt antagen detaljplan. Inledande saneringsåtgärder är avslutade, framdrift i projektet enligt plan. Tillträde till tomter i augusti 2021. Projektet, tillsammans med del av ”Expl. VA nya verksamhets- och bostadsområde”, bedöms hålla budget. Investeringsprojektet har delredovisats. Det kvarstår framtida kostnader inom projektet så som asfaltsslitlager och viss återställning av naturmark.

Resultat och balansräkning, affärsdrivande verksamhet

Resultaträkning vatten och avlopp

	2021	2020
Verksamhetens intäkter	30,0	26,2
Verksamhetens kostnader	-20,5	-18,3
Avskrivningar	-6,9	-5,5
Verksamhetens nettokostnader	2,6	2,4
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-2,6	-2,2
Resultat	0,0	0,2

Balansräkning vatten och avlopp

Mkr	2021	2020
TILLGÅNGAR		
Vatten och avloppsrening anskaffningsvärde	337,8	283,7
Vatten och avloppsrening ack avskrivning	-101,1	-94,4
Maskiner, fordon och inventarier anskaffning	2,8	1,0
Maskiner, fordon och inventarier avskrivning	-2,4	-0,5
Långfristiga fordringar		0,0
Summa anläggningstillgångar	237,0	189,8
Förråd	0,3	0,3
Kortfristiga fordringar	2,9	2,9
Likvida medel	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar	3,3	3,2
SUMMA TILLGÅNGAR	240,3	193,0
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Årets resultat	0,0	0,2
Övrigt eget kapital	0,0	-0,2
Summa eget kapital	0,0	0,0
SKULDER		
Långfristiga skulder	206,9	170,2
Periodiserade anslutningsavgifter	30,1	19,6
Kortfristiga skulder inkl leverantörsskuld	3,3	3,2
Summa skulder	240,3	193,0
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	240,3	193,0

